

TRST - Na 5. strani
**Fortuna Drossi
o mestni občini**
Intervju z bivšim upraviteljem

GORICA - Na 12. strani
**Bodo zimo preživel
pod milim nebom?**
V praznem mestu ni prostora za begunce

ŠPORT - Na 17. strani
**»Zrasli smo v
sokolskem duhu«**
Pogovor z Mirom Cerarjem

LJUBLJANA
**Obiskali smo
prenovljeno
Plečnikovo hišo**

TRST - Na obzorju sodelovanje z Dijaškim domom

Stadion 1. maj čaka na rešitev

TRST - Medtem ko športno združenje Bor še išče trajne rešitve za Stadion 1. maj, se pri upravljanju tega za tržaške Slovence pomembnega objekta napoveduje sodelovanje z Dijaškim domom Srečko Kosovel. O tem v intervjuju za naš dnevnik govori Igor Kocijančič, ki z današnjim občinim zborom zapuša krmilo SZ Bor.

Kocijančič meni, da predstavlja trajna rešitev za stadion njegova vključitev na seznam primarnih slovenskih organizacij. To se doslej ni zgodilo tudi zaradi različnih pogledov v slovenski manjšini. Predsednika zelo skrbi stanje stadiona, ki nujno potrebuje korenita popravila. V zadnjih dneh je začelo puščati na balonu, kar ogroža varnost športnikov, dijakov in gledalcev. Skratka, veliki problemi, ki zahtevajo trajne in tudi hitre rešitve.

Na 4. strani

LJUBLJANA - Odpravili smo se v ljubljanski predel v Trnovo, kjer je ponovno odprla vrata prenovljena hiša arhitekta Jožeta Plečnika. Na vodenem strokovnem ogledu nas je spremljala kustosinja Ana Porok. V uvodu nam je pojasnila zgodovino Plečnikove hiše, v kateri je slavni arhitekt preživel kar šestindevetdeset najbolj ustvarjalnih let. Novost je stalna razstava, ki osrednjo pozornost namenja prav Plečnikovemu delu v Ljubljani, kot tudi drugod po Sloveniji. A zanimiva za obiskovalce je tudi predstavitev zasebnega dela življenja slavnega arhitekta.

ŠTEVERJAN - Iskalna akcija Pogrešajo 78-letno domačinko

Merkel in Hollande
za solidarnostno EU
Na 2. strani

New York se zanima
za tržaško pristanišče
Na 4. strani

Agata Tomažič
gostja Kave s knjigo
Na 8. strani

Kromberk: železna
zavesa ob odprti meji
Na 13. strani

Štiristoletna prisotnost
Habsburžanov v Gorici
Na 14. strani

GEOSYSTEM

PEČI • KAMINI • DRVA ZA OGREVANJE • PELETI • KAMINI NA BIOETANOL • NAPRAVE ZA OGREVANJE • PRILAGODITEV DIMNIKOV V SKLADU Z ZAKONSKIMI PREDPISI IN VARNOSTJO • TOPLOTNA IZOLACIJA

POSEBNI POPUSTI od 20% do 60%

DAVČNE OLAJŠAVE PODALJŠANE DO KONCA LETA 2015

Izložba in skladišče: Gradišče (GO) • Ul. Udine 41
tel. 0481 969663 • fax 0481 969404 • mob. 335 54 91 812 • 393 23 58 403
info@casageosystem.it www.casageosystem.it

Prosecco
bubblingstyleonshow

- POKUŠNJA PROSECCO DOC
- RIBJI FINGER FOOD
- PROSECCO NIGHT
Sobota, 10. oktobra

9.-11. OKTOBRA 2015

Trst - Pomorska postaja

www.proseccoshow.it

URNIK ZA OPERATERJE
Petek, 9. oktobra 2015: 10.00 - 18.00

URNIK ZA JAVNOST
Sobota, 10. oktobra 2015: 15.00 - 23.00
Nedelja, 11. oktobra 2015: 11.00 - 20.00

STRASBOURG - V evropskem parlamentu prvič po 26 letih vodi največjih evropskih gospodarstev

Merklova in Hollande za enotno in solidarno Evropo

BEGUNCI V Nemčiji tudi druga plat medalje

BERLIN - Da se med Nemci vse bolj širita jeza in strah zaradi rekordnega prihoda beguncev - po sicer neuradnih informacijah naj bi jih v Nemčijo letos prišlo kar 1,5 milijona - med drugim pričata rekordno nizka priljubljenost vlade Angele Merkel v anketah ter vse množičnejša udeležba na desničarskih protestih. Odražata pa se tudi v nemških javnih medijih. Za veliko pozornosti je na primer poskrbela nedeljska oddaja nemške javne televizije ARD, v kateri so govorili o tem, kako se Nemci spopadajo z rekordnim številom prosilcev za azil.

Voditelj Rainald Becker se je med drugim spraševal, kaj se bo zgodilo z nemškimi vrednotami in kako naj se Nemci odzovejo, če bodo prišlike zavračali postulate, kot sta npr. enakopravnost spolov in svoboda izražanja. Obenem so objavili fotomontažo, na kateri so horizontu Berlina dodali množico minaretov, kanclerki Merklovi pa na deli islamsko naglavno ruto.

Na ARD so pojasnili, da je oddaja zelo polarizirala gledalce. Večina se jih je odzvala pozitivno, češ da je skrajni čas, da tudi veliki javni mediji spregovorijo o strahovih in nezadovoljstvu ljudi spričo begunskega vala. Po drugi strani pa so bili nekateri gledalci zelo razburjeni, saj da so takšni prispevki le voda na mlin skrajnim desničarjem, kot je npr. Pegida. Do muslimanov in priseljencev sovražno gibanje Pegida - s polnim imenom Domoljubni Evropejci proti islamizaciji Zahoda - se dejansko po zaslugi migrantov lahko veseli, da mu podpora znova narašča.

Rednega ponedeljkovega protesta Pegide v Dresdnu se je po poročanju Deutsche Welle udeležilo okoli 9000 ljudi, ki so nasprotovali sprejemu beguncev, zahtevali zaprtje meja in Merklovi očitali, da je »kriva etnocida proti nemškemu narodu«.

Na vrhuncu popularnosti konec lanskega leta je Pegida na ulice Dresdna privabila kar do 25.000 ljudi, a kasneje jih je bilo vedno manj, na koncu le še nekaj sto. V zadnjih tednih pa je Pegida očitno znova v porastu. Pred dobrim tednom dni se je njegova ponedeljkovega protesta npr. udeležilo 7500 somišljenikov.

Dobro kaže tudi stranki Alternativa za Nemčijo AfD, ki je nastala leta 2013 zaradi nasprotovanja vztrajanju pri skupni evropski valuti. A sčasoma je ubiral del stranke vse bolj desno, nacionalistično, do priseljencev sovražno politiko, zaradi česar je AfD letos razpadla oziroma jo je zapustilo bolj liberalno krilo okoli Berndta Lückeja, ki je želelo ostati osredotočeno na ekonomske teme. Po včeraj objavljeni anketi javnomnenjskega inštituta Forsa AfD uživa rekordno visoko, sedemodstotno podporo, medtem ko je podpora vladajoči stranki CDU padla na rekordno nizkih 39 odstotkov. Tudi sama kanclerka vztrajno izgublja podporo sodržavljanov, saj bi jo sodeč po tej anketi znova volilo le še 47 odstotkov Nemcev. Analitiki to pripisujejo predvsem vse večjemu nezadovoljstvu z vladno politiko glede beguncev med volivci stranke CSU, bavarske »manjše sestre« CDU.

Nezadovoljstvo s kanclerko narašča tudi v njeni lastni stranki. To potrjuje pismo, ki ga je včeraj nanjo naslovilo 34 vidnih članov CDU iz osmih nemških zveznih dežel. V njem se distancirajo od sedanje »politike odprtih meja«, ki da ni v skladu niti z nemškimi zakoni niti s pravili EU niti s programom stranke, in terjajo ukrepanje za začetek begunskega vala.

STRASBOURG - Evropske poslanke sta včeraj prvič po 26 letih in šele drugič doslej skupaj nagovorila voditelja dveh največjih evropskih gospodarstev, nemška kanclerka Angela Merkel in francoski predsednik Francois Hollande. Oba sta pričakovano v osrčje svojih govorov postavila begunsko krizo ter pozvala k več enotnosti, solidarnosti in odločnosti. Oba sta sicer odprla veliko število tem, od krize v Ukrajini do prihodnosti evrskega območja, a v osnovi so bile njune besede posvečene begunskemu valu. Kot je poudarila kanclerka, je rešitev begunske krize »preizkus zgodovinskih razsežnosti za Evropo«, ki pa ni le naloga naše celine, ampak vsega sveta.

Hollande je spomnil, da smo v uniji v zadnjih letih pričala zaporedju kriz - po gospodarski in finančni je prišla socialna z milijoni brezposelnih mladih, zdaj pa smo ob navalu beguncev soočeni še s humanitarno. Priznal je, da je EU naredila napake, na begunsko krizo se je odzvala prepočas in predolgo ni uvidela, da bodo tragedije na Bližnjem vzhodu in v Afriki imele posledice tudi za njo samo. Posvaril je, da bo neukrepanje v Siriji vodilo v še hujše nasilje in v »totalno vojno« na Bližnjem vzhodu. »To, kar se dogaja v Siriji, zadeva Evropo, to, kar se dogaja, bo še dolgo časa določalo ravnotežje v celotni regiji,« je opozoril.

Tudi Merklova je izpostavila, da je treba nagovoriti korenine krize z vojno v Siriji na čelu. Zavzela se je za drugačno evropsko zunanjo in razvojno politiko, ki se bo bolj osredotočala na reševanje konfliktov in odpravljanje vzrokov za beg ljudi. Izpostavila je tudi ključno vlogo Turčije v begunski krizi. Obenem je posvarila, da moramo begunce videti kot posameznike in ne kot anonimno množico ter ohraniti visoke standarde spoštovanja človekovih pravic. Obstoječi dublinski sistem je kritizirala kot »zastarek« in pozvala k novemu, ki bo begunsko breme pravično porazdelil med članice EU.

Oba voditelja sta obenem v parlamentu večkrat posvarila pred neenotnostjo in vztrajala, da lahko rešitev na velike izize ponudijo le skupaj, združene v močni in enotni Evropi.

Nemška kanclerka Merkel in francoski predsednik Holland v evropskem parlamentu

Zapiranje v današnji dobi interneta je le iluzija, je opozorila Merklova in nadejala, da s tem ne bomo rešili nobenega problema, ampak le ustvarili nove, obenem pa poteptali skupne vrednote. Spomnila je na padec železne zavese pred četrto stoletja in evropsko povezovanje, ki je sledilo in ljudem prineslo več blaginje, več svobode in več strpnosti. »Presejanje razlik med vzhodom in zahodom je bila gigantska zgodba o uspehu,« je dejala in dodala, da to kaže, »česa vsega so Evropejci sposobni, če le želijo, imajo pogum in držijo skupaj«.

Po besedah Hollanda morajo EU voditi solidarnost, odgovornost in odločnost. Le skupaj lahko evropske države

ohranijo svojo suverenost, je poudaril in posvaril, da bi bil propad schengna tragična napaka. Potrebujemo ne manj, ampak več Evrope, sicer bomo pričali koncu Evrope,« je nadaljeval in spomnil na besede enega svojih predhodnikov, Francoisa Mitterranda, da »nacionalizem pomeni vojno«, ter požl glasen aplavz.

Včerašnji dogodek so mnogi označili kot zgodovinski in zelo simboličen, saj sta voditelja največjih evropskih gospodarstev doslej le enkrat skupaj obiskala parlament - po padcu Berlinskega zidu novembra 1989, ko sta poslance nagovorila tedanji nemški kancler Helmut Kohl in francoski predsednik Mitterrand.

ITALIJA - Senat Forza Italia pomagala vladni večini

RIM - Senatska skupščina je v sklopu preustroja vloge in poslanstva senata včeraj odobrila tudi nova pravila za izvolitev predsednika republike. Reforma uvaja manjši kvorum za izvolitev državnega glavarja, ki je sad dogovora znotraj Demokatske stranke. Zanimivo, da je trideset senatorjev Forza Italia v popoldanskih urah skupno z vladno večino zavrnila vse amandmaje k členu številka 17.

V Berlusconijevi strani trdijo, da glasovanje nikakor ni imelo političnih namenov, zadeva pa je še kar sumljiva in to v trenutku, ko opozicija pripravlja skupni apel predsedniku republike Sergiu Mattarelli. Zastopniki Forza Italia, Gibanja 5 zvezd, Severne lige in SEL namreč ocenjujejo, da opoziciji v preteklih dneh ni bilo omogočeno demokratično in svobodno izražanje mnenj in stališč o ustavnih reformah. Del opozicije (predvsem Gibanje 5 zvezd) ostaja zelo kritično do predsednika senata Pietra Grassa, češ da je pristransko vodil seje.

V šestih mesecih ubitih 56 žensk

RIM - Zaradi nasilja v družinskem krogu je bilo v prvih šestih mesecih letošnjega leta ubitih 56 žensk, žen, mater ali zaročenk. Podatek je zastrašujoč. Vendar, so pojasnili na notranjem ministrstvu, je bilo v enakem obdobju lanskega leta za 3,5 odstotka več umorov. Minister Angelino Alfano je prepričan, da je k temu do določene mere prispeval tudi zakon proti umorom žensk. Med drugim pooblašča sodnika, da odredi odstranitev nasilnega zakonca iz družine. Kar 207 oseb je od začetka leta s tem v zvezi prejelo opomin.

Na Filipinih ugrabili italijanskega gostinca

MANILA - V pokrajini Zamboanga v severnih Filipinih so oboroženi moški ugrabili 56-letnega Italijana Rolanda Del Torchia. Moški, ki upravlja restavracijo, je nekdani misionar. Policija sumi, da so italijanskega državljanu ugrabili tamkajšnji muslimanski separatisti, morda privrženci Islamske države (IS).

JERUZALEM - Napetosti v Jeruzalemu in na Zahodnem bregu

Spet stopnjevanje nasilja

Arabka z nožem zabodla Juda, ki jo je nato ustrelil in ranil

JERUZALEM - V starem delu Jeruzalema se je po več tednih nasilnih incidentov včeraj zgodil nov napad z nožem. Arabka je z nožem zabodla Juda, nakar jo je ta ustrelil in ranil. Z Zahodnega brega medtem poročajo o napadu judovskih naseljencev na Palestinca. V napadu v starem mestnem jedru v Jeruzalemu je bil 35-letni moški zaradi vboda v hrbet le lažje ranjen in mu je uspelo izvleči pištolo ter zadeti 18-letno napadalko. V resnem stanju so jo po navedbah policije prepeljali v bolnišnico.

Pred tem sta bila v soboto v napadu s strelnim orožjem in obema ubita Izraelca, zaradi česar so oblasti začasno preprečile vstop na območje starega mestnega jedra Jeruzalema vsem Palestincem razen prebivalcem območja, lastnikom podjetij in šolarjem. Sobotnemu napadu je v nedeljo sledil še en napad z nožem v zahodnem Jeruzalemu. V kraju Kirjat Gat v osrednjem Izraelu je medtem policija ustrelila in ubila Arabka, ki naj bi ranila vojaka z nožem in mu odvzel orožje. O novem nasilju poročajo tudi z Zahodnega brega. Judovski naseljenci so po navedbah Rdečega polmeseča ustrelili in hujše ranili 18-letnega Palestinca. Razmere na Zahodnem bregu so se zaostrele po nedavnem umoru zakonskega para naseljencev pred očmi njunih otrok, ki je sprožil niz povračilnih napadov na Palestince.

Val nasilja je v zadnjih tednih zajel tudi vzhodni Jeruzalem, kjer so k temu prispevale predvsem napetosti na območju mošeje Al Aksa.

V prizadevanjih za umiritev razmer so se po poročanju AFP v torek zvečer na Zahodnem bregu sešli izraelski in palestinski varnostni predstavniki.

Med palestinskimi uporniki so tudi ženske

LJUBLJANA - Državni proračun 2016

Več denarja za Slovence na Goriškem in Videmskem

LJUBLJANA - Komisija Državnega zbora za Slovence v zamejstvu in po svetu se je včeraj seznanila s predlogom proračuna, ki za pristojni vladni urad v letih 2016 in 2017 predvideva po 8,4 milijona evrov. Ob tem je pozvala urad vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu, naj ji v 14 dneh posreduje razrez proračunskih sredstev za obdobje od lani do 2017.

»Predlagani proračun je solidna osnova,« je poudaril resorni minister Gorazd Žmavc. Kot je dejal, so na uradu težko preživeli leto 2014, ko je bilo zaradi drastičnega zmanjševanja sredstev na voljo 8,2 milijona evrov, porabili pa so jih 8,15 milijona, zdaj pa se je trend obrnil in se bodo sredstva celo nekoliko povečala. »Zdaj smo se znašli v obdobju stabilnosti in imamo pogoje za rast,« je dejal Žmavc.

Dejan Podgoršek iz vladnega urada je na željo več članov komisije predstavil podrobnejše podatke o porabi proračunskih sredstev za Slovence v zamejstvu in po svetu v lanskem letu in načrte za naprej. Slovenci v Italiji bodo tako po njegovih besedah prihodnje leto dobili deset odstotkov sredstev več kot lani. Dejal je še, da se namerava Slovenija, poleg na Tržaško, usmeriti sredstva tudi na Goriško in videmsko pokrajino, kjer bo poseben poudarek na učenju slovensčine v Kanalski dolini. Na avstrijskem Koroškem je Slovenija lani namenila dodatna sredstva za rešitev vprašanja glasbene šole, na ta račun bodo zdaj pri-

Minister Gorazd Žmavc

FOTO DAMJAN

varčevali. Urad je tudi pozval tehnik Novice, ki posluje z izgubo, k racionalizaciji poslovanja.

Leta 2013 je Republika Slovenija (RS) slovenskim ustanovam in društvom v zamejstvu namenila skupaj 6.780.162 €, ki so bili tako porazdeljeni: Italija 3.318.650 € (48,95%), Avstrija 2.664.400 € (39,30 %), Madžarska 498.600 € (7,35%) in Hrvaška 298.512 € (4,40%). Leta 2014 je RS slovenskim ustanovam in društvom v zamejstvu namenila skupaj

5.774.580 €, ki so bili tako porazdeljeni: Italija 2.557.580 € (44,29%), Avstrija 2.368.600 € (41,02 %), Madžarska 598.100 € (10,36%) in Hrvaška 250.300 € (4,33%). Iz tega izhaja, da je znašala skupna redukcija sredstev iz RS, ki se namenijo delovanju društev in ustanov v zamejstvu v obdobju 2013-2014 malo manj kot 15% (natančno: 14,83%), vendar pa je posebej zaskrbljujoče, da je ta redukcija primarno zadevala ustanove in društva v Italiji, ne pa toliko v drugih »zamejstvih«.

Društva in ustanove Slovencev v Italiji so namreč prejela leta 2014 za kar 23% manj sredstev kot leto prej, medtem ko je redukcija do slovenskega »zamejstva« na Hrvaškem znašala 16%, do slovenskega »zamejstva« v Avstriji 11%, Slovenci na Madžarskem pa so prejeli celo 20% sredstev več kot leta 2013. Te vsote naj bi veljale tudi za tekoče leto, čeprav o tem še ni uradnih izračunov. Če sodimo po tem, kar je bilo slišati na seji parlamentarne komisije, naj bi Slovenci v Italiji prihodnje leto dobili iz Ljubljane okoli 2,8 milijona evra.

Več članov komisije je menilo, da povečanje sredstev ni veliko, da pa je dobro, da se trend obrača in da ni več krčenja sredstev. Ljudmila Novak (NSi) in Danijel Krivec (SDS) sta ob tem opozorila, da je treba paziti tudi na realizacijo proračuna, da ne bo prenizka. Poslanci so tudi, kot omenjeno, želeli podroben razrez proračunskih sredstev, zato so vladni urad pozvali, naj jim ga v 14 dneh posreduje.

Mlada voznica v Istri podlegla poškodbam

KOPER - Nekaj minut pred 9. uro je koprška policija prejela obvestilo o hujši prometni nesreči v Parecagu. Policisti so na kraju ugotovili, da je 24-letna voznica osebnega avtomobila iz Zidanega mosta peljala od Sečovelj proti Portorožu. Pred levim ovinkom je zavirala in nato zapegljala naravnost v odbojno ograjo. Pri tem je vozilo dvignilo v zrak in obrnilo, nato pa je z voznikovimi vrati trčilo v drevo. Huje poškodovano voznico so odpeljali v izolsko bolnico, od koder so uuro zatem sporočili, da je 24-letnica umrla.

Od smučišča na Kaninu si obetajo 70 delovnih mest

LJUBLJANA/BOVEC - Od obnove smučišča Kanni si slovensko ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo neposredno in posredno obetajo približno 70 novih delovnih mest. Smučišče Kanin je edino visokogorsko smučišče v Sloveniji, ki presega višino 2000 metrov in dolgoročno še lahko zagotavlja naravni sneg. Za projekt je ministrstvo namenilo 3,8 milijona evrov iz evropskega sklada za regionalni razvoj, 670.000 evrov iz nacionalnega sofinanciranja ter 1,6 milijona evrov iz nacionalnih proračunskih sredstev. Preostali del investicije bo iz lastnih virov financirala Občina Bovec. Dela se na kaninskem smučišču že izvajajo, po napovedih pa naj bi letošnjo zimo lahko ponovno smučali tudi na Kaninu, ki je bilo zaradi nesreče kabinske žičnice zaprto od začetka leta 2013.

TERSKA DOLINA Lisa Toscani nova odbornica Občine Bardo

BARDO – Občina Bardo ima novo odbornico. Potem ko je pred nekaj tedni zaradi delovnih obveznosti odstopil podžupan Pier Paolo Zanussi (ostal pa je v občinskem svetu v vrstah večine), je župan Guido Marchiol najprej za novega podžupana imenoval odbornika Daria Molara, konec tedna pa je spet dopolnil svojo ekipo.

Za novo odbornico je imenoval Liso Toscani in ji zaupal šolstvo in kulturo. Toscanijeva živi v Bardu in že več let sodeluje pri številnih kulturnih in drugih pobudah, kot so pust, praznik emigranta, Burjanka (praznik kostanja), Planet Bardo in Mille note per Jenny, s katerimi domačini oživljajo Tersko dolino.

»Zelo sem vesela, da mi je župan poveril šolski resor,« je povedala Toscanijeva, ki se namerava sestati s starši otrok, ki obiskujejo šolo na Njivici. Župan Guido Marchiol pa je prepričan, da bo Lisa Toscani dobra odbornica. »Lisin vstop v odbor je lepa novica za vse, ki nam je naša skupnost pri srcu. Mislim, da ji bom v bodoče zaupal še kak dodaten resor.« (NM)

GLEDALIŠČE - V Mariboru od 15. do 25. oktobra

Na Borštnikovem srečanju tudi Hlapci in Trst, mesto v vojni

MARIBOR - Letošnja dobitnica Borštnikovega prstana za življenjsko delo je igralka Ljerka Belak. To najbolj prestižno nagrado za igralske dosežke v slovenskem prostoru si bo nadela ob zaključku 50. festivala Borštnikovo srečanje, ki bo med 15. in 25. oktobrom v Mariboru ponovno zbral vso slovensko gledališko smetano. V tekmovalni program so uvrstili dve produkciji Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta in sicer Hlapce ter Trst, mesto v vojni. Hlapce je režiral Sebastijan Horvat, Trst, mesto v vojni pa Igor Pison. Gre za koprodukcijo SSG, Stalnega gledališča Furlanije-Julijske krajine-Il Rossetti ter društva Casa del lavoratore teatrale.

Dobitnico Borštnikovega prstana, ki ga vsako leto izmenično podeljujejo igralcu ali igralki za življenjsko delo, je izbrala posebna žirija, ki jo sestavljajo Borštnikov nagrajenec Janez Hočvar, gledališka kritičarka Mojca Jan Zoran, režiserja Vinko Möderndorfer in Metod Pevec ter umetniška direktorica Festivala Borštnikovo srečanje (FBS) Alja Predan. Zdaj upokojena igralka Ljerka Belak, rojena v Ljubljani, je igrala v skoraj vseh slovenskih poklicnih gledališčih. Med leti 1971 in 1993 je bila zaposlena v Slovenskem ljudskem gledališču (SLG) Celje, nato pa se je pridružila igralskemu ansamblu Mestnega gledališča ljubljanskega (MGL). »Gledališče je posvetila in žrtvovala vse. In v tem je tudi skrivnost njene odličnosti,« je v obrazložitvi zapisala žirija za podelitev Borštnikovega prstana.

Ime dobitnice so razkrili na včerajšnji novinarski konferenci Festivala Borštnikovo srečanje (FBS), ki bo ob 50. izdaji postregel z bogatim mednarodnim programom s fokusom na Poljski. V tekmovalnem programu se bo za nagrade potegovalo deset slovenskih predstav, ki jih je po pregledu iztekajoče se gledališke sezone izbrala selektorica Amelia Kraigher.

V Muzeju narodne osvoboditve bo v sklopu prireditve pregledna razstava Gremo na Borštnika!, kjer bo na

Prizor s predstave
Trst, mesto v vojni
v režiji Igorja
Pisona

ARHIV

ogled 50 let zgodovine slovenskega gledališča, festivala in mesta Maribor. Zatem bo v SNG Maribor slovesni podpis o dolgoročnem financiranju festivala, sledil bo plesno-gledališki dogodek Matjaža Zupančiča 20th Century Fog – Megla stoletja v izvedbi zavoda En-Knap.

Na razstavi bodo izpostavili najboljše uprizoritve ter posebno pozornost namenijo prejemnicam in prejemnikom Borštnikovega prstana. Ta del razstave bo zaživel tudi virtualno (dostopen bo na spletni strani sigledal.org ter na spletnih straneh sodelujočih ustanov). Poklonili bi se radi tudi gledalcem, predstavili različna festivalska prizorišča, pokukali v gledališko in festivalsko zakulisje. V ta namen so letos posneli pogovore z nosilci Borštnikovega prstana ter pričevanja borštnikovcev (najvidnejših ustvarjalcev festivala) in spremljevalcev festivala. Razstavo bodo odprli v četrtek, 15. oktobra ob 18. uri, na ogled bo do 8. februarja 2016.

Soline morajo postati živa mojstrovina državnega pomena

PIRAN - Piran je včeraj gostil javno obravnavo predloga odloka o razglasitvi tradicionalnega pridelovanja morske soli za živo mojstrovino državnega pomena. Gre za pomemben korak, meni direktor pomorskega muzeja Franco Juri, ki pa hkrati opozarja, da če razglasitvi ne bo sledila implementacija odloka, bo vse stagniralo. Predlog odloka gre v smer ohranitve tradicionalnega pridelovanja morske soli na »paški« in »stonski« način in zakoličenja pomena kulturne dediščine solin ne samo kot kulturnega spomenika v materialnem smislu, ampak tudi njihove nesnovne dediščine.

Slovenska kulturno-gospodarska zveza vabi na slovesno akademijo ob 60-letnici ustanovitve

na
svoji
poti

Kulturni dom - Ul. Petronio 4 - Trst
petek, 9. oktobra 2015, ob 18. uri

Slavnostni govornik:
akad. dr. Boštjan Žekš

Skgz₆₀

AKTUALNO - Napoved Igorja Kocijančiča, ki zapušča krmilo ŠZ Bor

Stadion 1. maj bo tesno sodeloval z Dijaškim domom

Na obzorju še ni systemske rešitve za objekt pri Sv. Ivanu - Na »balonu« pušča streha

»Odbor športnega združenja Bor, ki sem mu predsedoval skoraj šest let, se je zelo trudil za Stadion 1. maj. Naredili smo marsikaj, žal pa nam ni uspelo najti systemske rešitve za to za vse tržaške Slovence zelo pomembno strukturo.« Igor Kocijančič bo na drevišnjem občnem zboru zapustil krmilo ŠZ Bor z mešani občutki. Na ni strani velik trud, ki je bil poplačan, za ohranitev in razvoj dejavnosti na Stadionu, po drugi strani pa grenkoba, da na obzorju še ni systemskih in trajnih rešitev. Kot svetlo točko ob odhodu, Kocijančič izpostavlja konkretne možnosti tesnejše povezave med Stadionom in Dijaškim domom Srečko Kosovel, ki jo bo proučilo novo vodstvo Bora.

Čas po Kocijančičevem mnenju žal ne igra v korist Stadiona 1. maj. V naslednjih dneh bodo za silo prekrili oziroma zamašili luknje na stroju velike telovadnice (balona) Bojana Pavletiča, kjer dobesedno dežuje noter. Do lani se je to dogajalo občasno in ob večjih nalivih, sedaj pa pušča tudi ob najmanjšem dežju. To je zelo neprijetno za igralce (nevarnost poškodb) in gledalce, na zveznih odbojarskih in košarkarskih tekmah pa zaradi tega tvegajo kazni in globe. Skratka, kar neprijetna situacija, ki se je pridružila še nerešenemu vprašanju korenite obnove slačilnic.

IGOR KOCIJANČIČ

FOTO DAMJ@N

In kako naprej? Ob možnostih, ki se odpirajo s povezavo z Dijaškim domom, Kocijančič meni, da velja vztrajati pri zahtevi, da se Stadionu 1. maj prizna pravni položaj slovenske primarne organizacije. Vse prošnje, ki jih je ŠZ Bor doslej vložilo na Deželo, so bile zavrnjene z raznoraznimi utemeljitvami. Pomisleke je večkrat izrazila deželna posvetovalna komisija za Slovence, pomisleke ima tudi deželni odbornik Gianni Torrenti. V izjavi za Primorski dnevnik je svoj čas dejal, da osebno ne bi imel nič proti priznanju »primarnosti« Stadiona, a kaj ko za to ni dogovora v slovenski manjšini.

»Torrentijeve pomisleke poznam in so lahko do neke mere tudi umestni. Pomisleke pa bi lahko jaz imel nad tem, kdo in zakaj sodi na seznam primarnih organizacij. O tem je bilo že dosti napisanega, tudi polemik je bilo kar nekaj. Jaz ne bi rad ustvarjal novih sporov. Mene zanima, da se Stadionu prizna to, kar mu pripada,« poudarja Kocijančič. Športna dejavnost, ki je zelo razvejana, in šolska telovadna vzgoja (Stadion uporabljajo vse slovenske višje šole z izjemo Slomska), potrebujeta primerne prostore, v katerih ne bo več puščalo noter in ne bo pod vprašajem varnost športnikov, dijakov in gledalcev.

S.T.

Pogled z zraka na Stadion 1. maj pri Svetem Ivanu

FOTO DAMJ@N

STADION 1. MAJ - Igor Kocijančič

»V manjšini smo prioriteta, a še vedno samo za nekatere ...«

Lastnik Stadiona 1. maj je družba z omejeno odgovornostjo SIS (kratica za Società impianti sportivi), v kateri imajo ŠZ Bor 47 odstotni lastninski delež, Tržaška matica 39 odst. in kulturno društvo Slavko Škamperle 14 odst. SIS nima drugih dejavnosti, upravitelj objekta je dejansko ŠZ Bor, ki mu od decembra leta 2009 predseduje Igor Kocijančič. Drevo se posavlja od te funkcije.

Ker je bil Kocijančič dolgo let politik in deželni svetnik (v športu je aktiven sicer od otroštva) smo ga zaprosili tudi za politično oceno dogajanj okrog strukture pri Svetem

Ivanu. »V teh šestih letih nam je uspelo uvrstiti Stadion med prioritete slovenske manjšine na Tržaškem. To izhaja iz javnih stališč vsaj ene krovne organizacije, ki je Slovenska kulturno-gospodarska zveza. Za Svet slovenskih organizacij tega ne morem trdit, ker ni nikoli, vsaj javno ne, izrecno omenil Stadiona. Stališče SKGZ predstavlja korak naprej, a je bolj politične kot praktične narave,« pojasnjuje Kocijančič.

Kljub pomanjkanju trajne in systemske rešitve, za katero je pristojna tudi deželna uprava, je dosedanj predstnik Bora hvaležen Deželi, ki

je v trenutku največje stiske namenila Stadionu izredni in enkratni prispevek 50 tisoč evrov. Pomoč je takrat prišla tudi iz Slovenije in sicer v višini 30 tisoč evrov, ki ga je Boru nakazal Urad za Slovence v zamejstvu in posvetu pod vodstvom takratne ministric Ljudmile Novak. S tem denarjem so uredili fitnes. Z izrednimi prispevkoma so uspeli sanirati deficit in finančno leto 2014 zaključiti s »sprejemljivim primanjkljajem«. Stadion pa dejansko vedno posluje »v minusu«, kar gotovo ni spodbudno.

S.T.

DEŽELA - Obisk V New Yorku se zanimajo za tržaško pristanišče

DEBORA SERRACCHIANI

New York se zanima za tržaško pristanišče, ki bo lahko postalo logistično središče za blagovno izmenjavo med zvezno državo New York in srednje-evropskimi državami. Tržaška luka bi lahko torej postala stičišče ameriških in evropskih dobaviteljev, proizvajalcev in distributerjev, obenem pa bi predstavljala »vrata v srednjo Evropo za ameriški sistem«.

To je izšlo s srečanja med delegacijo deželne vlade Furlanije-Juljske krajine z na čelu predsednico Debora Serracchiani, ki se mudi v Združenih državah Amerike, in predstavniki vladne agencije Empire State Development, ki je v oporo podjetjem iz države New York v mednarodnem poslovanju. Srečanje je bilo v New Yorku v okviru niza institucionalnih obiskov, ki se bo zaključil v Washingtonu.

Trst lahko postane pomembna točka za ameriška podjetja, ki trgujejo z Evropo, to pa je nedvomno izreden izziv za Trst. Predsednica Serracchiani je ameriškim sogovornikom predstavila tržaško pristanišče in njegov potencial. Poseben poudarek je namenila priložnostim, ki jih ponuja prostocarisno območje, in možnostim za naložbe, ki so se odprle v starem pristanišču.

Člani vladne agencije so povedali, da bodo v kratkem obiskali Trst in deželo FJK z namenom, da se поблиže seznani s stanjem in da sklenejo tesnejše stike. Pri tem bo sodelovala tudi newyorška oblast, so dodali.

Na srečanju so se dotaknili tudi drugih pomembnih tem, ki so vredne poglobitve v luči morebitnega sodelovanja s posebnim poudarkom na raziskovalnih središčih, univerzah in prenosu tehnologij v deželi FJK.

Predsednica Serracchiani je ne nazadnje najavila, da bodo prihodnje leto priredili v FJK gospodarski forum, katerega namen bo spodbujati ameriške investicije v FJK. Zasedanja se bodo udeležili tudi vladni predstavniki ZDA.

OBČINA TRST - Župan Roberto Cosolini si je ogledal gradbišče in potek obnovitvenih del

Ponteroš za Barcolano

Dela za obnovo Ponteroša so na dobri poti, večji del trga pa bo nared in na razpolago še pred začetkom Barcolane.

Občinska uprava je torej držala obljubo, da se bodo dela na večjem delu Ponteroša zaključila pred začetkom najpomembnejše prireditve v letu, je povedal župan Roberto Cosolini, ki si je včeraj dopoldne ogledal gradbišče in ugotovil potek del v spremstvu občinskih svetnikov Angela Currelija, Angela D'Adama in Anne Mozzi ter predstavnikov izvajalca javnih del. Če vremenske razmere tega ne bodo preprečile, se bodo dela za obnovo Ponteroša vsekakor zaključila pred božičnim obdobjem, je dodal Cosolini.

Ves trg bo torej popolnoma obnovljen pred božičem. Javna dela zadevajo površino 3 tisoč kvadratnih metrov. Od teh bodo 2600 kv. m obnovili z uporabo izvirnega materiala oziroma nekdanjih kamnitih plošč (za to se je župan tudi zahvalil Pristaniški oblasti, ki jih je dala na razpolago), medtem ko bodo za ostalih 400 kvadratnih metrov (blizu pločnikov) uporabili novo kamnito oblogo.

Obnova Ponteroša, ki poteka pod nadzorom Spomeniškega varstva, bo stala več kot milijon evrov.

NAŠ INTERVJU - Eden prvih zagovornikov ustanovitve tržaške mestne občine

Fortuna Drossi: Mestna občina kot ribiška palica ...

Če bo kdo kdaj pisal biblijo tržaške mestne občine, bo moral v genezi zapisati, da je v začetku bil Riccardo Illy, takoj za njim pa njegov odbornik, Uberto Fortuna Drossi. Sedanji apostoli nove tržaške upravne stvaritve so si njun nauk prisvojili in ga začeli na novo oznanjati z več kot poldrugim desetletjem zamude ...

»Vse to me zabava,« je pred začetkom intervjuja povedal Fortuna Drossi.

Drossi?

»Droč! ... Droč! ... Moj takratni kolega v deželni svetu Mirko Špacapan mi je pravil, da sem na pol Slovenec, in tudi v Gorici mi Slovenci pravijo Droč. Kar ni napako. Moja družina prihaja iz kraja Himmelberg na avstrijskem Koroškem, ded je bil z Dunaja, družinski grob imamo v Šempetru. V naši družini je bil prvi pogovorni jezik nemščina, drugi slovenščina, italijanščina je bila šele na tretjem mestu. V otroških letih se je družina preselila v Milan, tako se nisem naučil slovenščine ...«

O Slovincih ve v prostem pogovoru marsikaj povedati. »S Terpinom sva imela vedno zelo polemične razprave ... Gabrovec je trd in čist (v izvirniku: "duro e puro", op. avt.).« Njegov, Fortune Drossija recept: »Slovenci bi morali iskati moč v odprtosti kulture, ne pa v zapiranju v indijske rezervate.«

Tema intervjuja pa niso bili Slovenci, temveč tržaška mestna občina.

Kdaj se je porodila zamisel o tržaški mestni občini?

Leta 1997 z vključitvijo Trsta, Barija in Catanie v seznam mestnih občin, pod ministrom Francom Bassaninijem. Takrat sem poglobil zadevo, se soočil s podobnimi stvarnostmi v Firencih in drugih mestih.

Kaj predvideva?

Ustanovitev mestne občine ponuja možnosti za razvoj; od posameznih mest je potem odvisno, ali jih znajo izkoristiti, ali ne. To je podobno kot pri ribištvu.

Ribištvu?

Seveda. Jaz, zakonodajalec, ti posredujem ribiško palico, od tebe, mestne občine, bo odvisno, kam se boš odpravila na ribolov in koliko rib boš znala ujeti.

Kdo je bil takrat za mestno občino, in kdo proti?

V tistih letih ni nihče poglobil zadeve. V Trstu se ni o njej govorilo vse do leta 2006, ko je deželni predsednik Illy zagrozil, da bo odstopil, če ne bo v zakon o krajevnih upravah vključen popravek o me-

Uberto Fortuna Drossi; spodaj Fortuna Drossi in Roberto Cosolini

ARHIV

stni občini.

Kakšen je bil takratni odziv?

Posamično so se vsi strinjali z ukrepom, tako na levi, kot na desni. Javno pa so mu nasprotovali, vključno s takratno Demokrasko stranko. Zgodilo se je celo, da je Stranka komunistične prenove v vse-državnem merilu podpirala ustanovitev mestnih občin, na deželni ravni pa mu je nasprotovala.

Zakaj?

Prav zaradi prisotnosti slovenske manjšine, ker naj bi jo ustanovitev mestne občine oškodovala.

Vi ste na občinskih volitvah leta 2011 kandidirali za župana. Vaš paradni konj je bila prav mestna občina.

Pred tem sem pripravil peticijo za izglasovanje deželnega zakona o mestni občini. Med zbiranjem podpisov - in zbrali smo jih 11.870 - sem opazil, da politični razred ni poglobil zadeve. Bolj kot poglobljeni očitki so prevladali predsodki.

Na primer?

Očitek, da bi Trst pogoltal ostale manjše občine, je bil brezpredmeten. V zakonu je pisalo drugače. V odboru je imel vsak župan po en glas, županom manjših občin je bila dana možnost preglasovanja župana tržaške občine.

Kaj je bilo s peticijo?

Potrebnih je bilo 15 tisoč podpisov, zato ni prodrla. Sedaj bi zadostovalo 7.500 podpisov.

Po tistem porazu pa ste se vseeno odločil za kandidacijo za župana.

Seveda. S konkretnim upanjem, da bi lahko z izvolitvijo v občinski svet tam skušal obnoviti zamisel o mestni občini.

Prejeli pa ste le 1.414 glasov, 1,4 odstotka ...

Računal sem, da bi bil lahko s 1.800 glasovi izvoljen; zadnja dva tedna pa se je vse polariziralo na glas za Berlusconi ali proti njemu, bolj kot za Antonioneja ali Cosolinija.

Kaj je takrat menil Cosolini o mestni občini?

Takrat ni nikoli javno izrazil svojega mnenja.

Kako ocenjujete sedanjost

razpravo o mestni občini?

Mestna občina sama po sebi ne pomeni rešitev vseh vprašanj. Je instrument, ki ponuja možnosti za razvoj. Sedanja razprava je v tem trenutku koristna, doslej pa je bila vse presplošna.

Ali obstaja razlika med sedanjim predlogom in vašim predlogom?

Ne, ker ni drugih predlogov. Jaz sem izdelal razčlenjen predlog, vsebinski, s konkretnimi prijemmi. Temeljl je na dejstvu, da je treba dati Trstu avtonomijo, da bi lahko odločal o svoji prihodnosti.

Na primer?

O koriščenju sredstev. Če sedaj Dežela nameni Trstu 10 milijonov evrov za šole, jih mora občina izkoristiti za šole, čeprav bi bila sredstva bolj koristna za zdravstvo. Mestna občina pa bi jih lahko preusmerila v zdravstveni sektor.

Ali se je kdo od sedanjih pobudnikov mestne občine obrnil na vas?

Skoraj vsi ... (se zasmeje, op. av.). Tudi tisti, ki niso še javno stopili na plan.

Kdo pa so?

Posamezniki in predstavniki raznih strank. Recimo, da so se za zadevo pozanimala tajništva strank ...

Ali so vas povabili na kako srečanje, zasedanje, okroglo mizo?

Ne, nikoli.

Ali ste potemtakem nekakšen »ministar v senci« mestne občine?

Ne, ne ... Morda nočejo, da bi postal dodatni tekmelec v tej politični tekmi. Kar

Danes javno srečanje o mestni občini

Trst, primestna občina: deset vprašanj, da bi začeli razumeti če ... s kom ... kako ... zakaj. Tako vabi naslov današnjega javnega srečanja o mestni občini, ki se bo začelo ob 18. uri v kavarni San Marco.

Sodelovali bodo tržaški župan Roberto Cosolini, predsednica tržaške pokrajine maria Teresa Bassa Poropat in vodja deželne skupine stranke Sel v deželni svet Giulio Lauri. Srečanje bo vodja svetniške skupine v pokrajinski svet in pokrajinska koordinatorica stranke Sel Sabrina Morena

pa me sedaj ne zanima, saj imam svoje delo, živim od svojega dela.

Kaj ste po poklicu?

Sem project manager. Delam za nekaj zelo pomembnih podjetij, sledim nekaterim zelo velikim posegom.

Posegom za kak milijon evrov?

Ne, ne ... za skoraj sto milijonov evrov.

Ko je že govor o milijonih: senator Russo je napovedal, da bi lahko mestna občina prejela sredstva v višini kakih 40 milijonov evrov.

Tega ne vem. Vem pa, da namenja Evropska unija obilna sredstva podobnim projektom, ki pa so potem le zelo delno izrabljena. Za vso Evropo znašajo nekaj milijard evrov.

Trst je mesto ob meji. Ali je mogoče razširiti območje mestne občine?

To ni več čezmejno območje, ker meje ni več. Raje uporabljam drugo besedo: območje več skupnosti. V prvotnem predlogu sem predvidel razširitev mestne občine na širše območje, od Pirana, Kopra, vse do Tržiča in Gradeža. Nekaj takega, na kar je pred dnevi opozorila poslanka Tamara Blažina. Razprava bi morala v tem primeru potekati na evropski ravni.

Je kaj takega uresničljivo, ali pa zgolj utopija?

Utopija je vse, čemur postavimo meje. Tudi človek na Luni je bila nekoč utopija ...

Marjan Kemperle

POLITIKA

Marjan Kemperle

marjan.kemperle@primorski.eu

Številke in volitve

Čeprav politika ni matematika, je v politiki vse odvisno od številke.

Ne samo na volitvah, tudi pred njimi, kot zgovorno priča nekaj primerov iz tržaške bližnje preteklosti in sedanjosti.

Teklo je leto 1977, ko je - na val nasprotovanja Osimskemu sporazumu - tako imenovani Odbor desetih v nekaj mesecih zbral več kot 65 tisoč podpisov Tržačanov, formalno proti industrijski coni na Krasu. Najbolj konservativni in desničarski del mesta je izkoristil tolikšno podporo, istega leta je bila ustanovljena Lista za Trst, ki je leto pozneje na občinskih volitvah z nekaj več kot 52 tisoč glasovi pregazila tradicionalne državne stranke in - prva občanska lista v Italiji - izvolila svojega župana, Manlia Cecovinija. Ironija usode: protislovensko nastrojena lista je za prvega občana izbrala prav človeka slovenskih korenin ...

Po slabih treh desetletjih se je za Trst (tokrat proti »furlanski hegemoniji«) zavzel podjetnik Primo Rovis. Peticijo njegovega združenja Amare Trieste za avtonomijo Trsta je podpisalo 53 tisoč Tržačanov. Paket podpisov-potencialnih glasov, je bil politično zelo vabljiv. Tržaška desnica si ga je skušala prisvojiti z obljubami. Ko je Rovis sprevidel, da ga je spravila na led, ji je obrnil hrbet, združenje se je leta 2005 razbilo, leto pozneje pa je njenemu kandidatu na tržaških občinskih volitvah Emiliano Ederi uspel preboj v mestno skupščino, iz katere se je pred dvema letoma preselil v mnogo bolj prestižne fotelje deželnega sveta.

Tudi Slovenci nismo bili imuni predvolilnim številkam. Konec poletja 2007 je - kot strela z jasnega, ali bolje iz pokrajinskega tajništva Slovenske skupnosti - treščila v zamejsko javnost zamisel o ustanovitvi nove, kraške občine. Na desetih srečanjih po kraških vaseh in zaselkih tržaške občine ji je prisluhnilo 756 ljudi, Slovencev in Italijanov. V nekaj tednih je peticijo za kraško občino podpisalo več kot 2 tisoč občanov.

Pozno jeseni se je val navdušenja poleg, bil pa je še tako močan, da je naslednjo pomlad pljusnil vse do deželnih volitev in potopil slovenskega kandidata tiste stranke, ki je nasprotovala kraški občini (beri: Igor Dolenc), in pobožal tistega, ki se ji je bil mesece prej namuznil (beri: Igor Gabrovec).

Uberto Fortuna Drossi je v pogovoru nakazal, kako je bilo z zbiranjem podpisov za mestno občino pred tržaškimi občinskimi volitvami 2011 in poznejšo neuspešno kandidacijo za župana.

Sedaj se ponavlja nekaj podobnega. Senator Demokratske stranke Francesco Russo se je zagnal za ustanovitev mestne občine. Vnela se je razprava, predvsem v političnih krogih, tudi v tem primeru pa številke niso izostale. V slabih treh tednih je peticijo za mestno občino podpisalo 3.500 ljudi.

Bo tem številkam - po že ustaljenem tržaškem modelu - sledil odziv na volitvah?

prej do novice

www.primorski.eu

ZAHODNI KRAS - »Pričevanja«

Fotografski in likovni natečaj ob sv. Martinu

Zahodnokraški rajonski svet v sodelovanju z družbo AcegasApsAmga je ob letošnjem praznovanju proseškega zavetnika sv. Martina razpisal fotografski in likovni natečaj na temo Pričevanja. Namen natečaja je »upodobitev stvarnih pričevanj večstoletnega truda, dela, iznajdljivosti in posegov v naravo, s katerimi so tukajšnji ljudje oblikovali okolje, kot ga poznamo danes.« To so lahko pašni suhi zidovi, poljske steze, arhitekturni elementi, kot so na primer kalune, borjači, in drugi, seveda na območju Zahodnega Krasa.

Natečaj, namenjen tako ljubiteljskim kot poklicnim fotografom in likovnikom ter otrokom, predvideva dve kategoriji za fotografije in štiri kategorije za likovne izdelke. Fotografije morajo biti natisnjene na fotografskem papirju. Polnoletni posamezniki se na natečaj prijavijo samostojno, otroke pa prijavijo šole. Vsaka šola lahko prijavi največ tri izdelke na kategorijo, ki jih izbere interna šolska komisija. Vsak udeleženec lahko odda največ tri fotografije in en likovni izdelek.

Dela bo ocenila strokovna žirija, nagajevanje bo 11. novembra v dvorani Kulturnega doma na Proseku. Avtorji nagrajenih del bodo prejeli plaketo Občine Trst in kupon v vrednosti 150 evrov za nakup didaktičnega materiala oziroma za nakup fotografskega oziroma likovnega materiala.

Rok za prijavo na natečaj (na sedežu rajonskega sveta na Proseku) zapade 30. oktobra.

ŽELEZNIŠKA POSTAJA V TRSTU

VOZNI RED VLAKOV VELJAVEN OD 14. JUNIJA 2015 DO 12. DECEMBRA 2015

Proga TRST-BENETKE

ODHODI			PRIHODI		
URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
5.15	(RV)	Tržič (5.38), Portogruaro (6.23), Mestre (7.08), Benetke (7.20)	6.16	(BUS)	Červinjan (5.20), Tržič (5.41) ⁽¹⁾
6.10	(RV)	Tržič (6.32), Portogruaro (7.23), Mestre (8.08), Benetke (8.20)	6.42	(R)	Portogruaro (5.29), Tržič (6.15) ⁽¹⁾
6.16	(FB)	Mestre (7.40) nadaljuje do Milana (Obvezna rezervacija)	7.22	(R)	Portogruaro (6.09), Tržič (6.55) ⁽¹⁾
6.20	(R)	Tržič (6.43), Červinjan (6.55), nadaljuje za Palmanovo (7.07), Videm (7.22), Carnia (8.13) ⁽¹⁾	7.35	(R)	Červinjan (6.59) Tržič (7.11) iz Carnie (5.35), Videm (6.33), v Palmanovo (6.48) ⁽¹⁾
6.38	(FB)	Tržič (7.01), Portogruaro (7.31), Mestre (8.14) nadaljuje do Turina (Obvezna rezervacija)	7.46	(IC)	Mestre (5.50), Portogruaro (6.35), Tržič (7.23) (Obvezna rezervacija)
6.45	(FA)	Mestre (8.24) nadaljuje do Rima (Obvezna rezervacija)	8.18	(R)	Portogruaro (7.05), Tržič (7.51) ^{(1) (3)}
7.15	(RV)	Tržič (7.38), Portogruaro (8.23) Mestre (9.08), Benetke (9.20)	8.40	(R)	Červinjan (8.05), Tržič (8.17), iz Trbiža (6.00) preko Vidma (7.38) in Palmanove (7.53) ^{(1) (3)}
7.21	(IC)	Tržič (7.44), Portogruaro (8.30), Mestre (9.12), nadaljuje v Rim (Obvezna rezervacija)	8.46	(RV)	Benetke (6.41), Mestre (6.53), Portogruaro (7.37), Tržič (8.23)
7.50	(RV)	Tržič (8.13), Červinjan (8.25), nad. za Palmanovo (8.37), Videm (8.52) ^{(1) (3)}	9.10	(R)	Červinjan (8.35), Tržič (8.47), iz Trbiža (6.35) preko Vidma (8.08) in Palmanove (8.23) ^{(1) (3)}
8.15	(RV)	Tržič (8.38), Portogruaro (9.23), Mestre (10.08), Benetke (10.20)	9.46	(RV)	Benetke (7.41), Mestre (7.53), Portogruaro (8.37), Tržič (9.23)
9.15	(RV)	Tržič (9.38), Portogruaro (10.23), Mestre (11.08), Benetke (11.20)	11.46	(RV)	Benetke (9.41), Mestre (9.53), Portogruaro (10.37), Tržič (11.23)
9.38	(FB)	Tržič (10.01), Portogruaro (10.31), Mestre (11.14), nadaljuje do Turina (Obvezna rezervacija)	12.08	(FB)	iz Turina v Mestre (10.20), Portogruaro (11.04), Tržič (11.45) (Obvezna rezervacija) ^{(1) (3)}
12.15	(RV)	Tržič (12.38), Portogruaro (13.23), Mestre (14.08), Benetke (14.24)	12.46	(RV)	Benetke (10.41), Mestre (10.53), Portogruaro (11.37), Tržič (12.23)
12.20	(R)	Tržič (12.44), Červinjan (12.56), nadaljuje za Palmanovo (13.07), Videm (13.22), Trbiž (15.00) ^{(1) (5)}	13.40	(RV)	Červinjan (13.04) Tržič (13.16) iz Vidma (12.38) preko Palmanove (12.53) ⁽¹⁾
13.01	(IC)	Tržič (13.24), Portogruaro (13.59), Mestre (14.52). Nadaljuje do Rima (Obvezna rezervacija)	14.22	(FB)	iz Turina za Mestre (12.47), Portogruaro (13.21) Tržič (13.59) (Obvezna rezervacija) ^{(2) (4)}
13.15	(RV)	Tržič (13.38), Portogruaro (14.23), Mestre (15.08), Benetke (15.20)	14.40	(RV)	Červinjan (14.05) Tržič (14.17) iz Vidma (13.38) preko Palmanove (13.53) ^{(1) (3) (5)}
13.20	(R)	Tržič (13.43), Červinjan (13.55), nadaljuje za Palmanovo (14.07), Videm (14.22), Carnia (15.13) ^{(1) (3) (5)}	14.46	(RV)	Benetke (12.41), Mestre (12.53), Portogruaro (13.37), Tržič (14.23)
13.46	(R)	Tržič (14.13), Červinjan (14.25), nadaljuje za Palmanovo (14.37), Videm (14.52) ^{(1) (3) (5)}	15.10	(R)	Červinjan (14.35), Tržič (14.47), iz Carnie (13.21) preko Vidma (14.01), Palmanova (14.23) ^{(1) (5)}
13.50	(RV)	Tržič (14.13), Červinjan (14.25), nadaljuje za Palmanovo (14.37), Videm (14.52) ^{(1) (3) (6)}	15.46	(RV)	Benetke (13.41), Mestre (13.53), Portogruaro (14.37), Tržič (15.23)
14.15	(RV)	Tržič (14.38), Portogruaro (15.23), Mestre (16.08), Benetke (16.20)	16.10	(RV)	Červinjan (15.35), Tržič (15.47), iz Carnie (14.27) preko Vidma (15.08), Palmanova (15.23) ^{(1) (3) (5)}
15.15	(RV)	Tržič (15.38), Portogruaro (16.23), Mestre (17.08), Benetke (17.20)	16.10	(RV)	Červinjan (15.35), Tržič (15.47), iz Carnie (14.27) preko Vidma (15.08), Palmanova (15.23) ^{(1) (3) (6)}
16.15	(RV)	Tržič (16.38), Portogruaro (17.23), Mestre (18.08), Benetke (18.20)	16.46	(RV)	Benetke (14.41), Mestre (14.53), Portogruaro (15.37), Tržič (16.23)
16.50	(R)	Tržič (17.13), Červinjan (17.25), nadaljuje za Palmanovo (17.37), Videm (17.52), Trbiž (19.25) ^{(1) (5)}	17.46	(RV)	Benetke (15.41), Mestre (15.53), Portogruaro (16.37), Tržič (17.23)
17.01	(FB)	Tržič (17.24), Portogruaro (17.58), Mestre (18.42), nadaljuje do Milana (Obvezna rezervacija)	18.10	(RV)	Červinjan (17.35), Tržič (17.47), iz Trbiža (15.45), Videm (17.08), preko Palmanove (17.23) ^{(1) (3)}
17.15	(RV)	Tržič (17.38), Portogruaro (18.23), Mestre (19.08), Benetke (19.20)	18.39	(IC)	iz Rima v Mestre (16.46), Portogruaro (17.30), Tržič (18.16) (Obvezna rezervacija)
17.20	(R)	Tržič (17.44), Červinjan (17.56), nadaljuje za Palmanovo (18.07), Videm (18.22), Carnia (19.13) ^{(1) (3) (5)}	18.46	(RV)	Benetke (16.41), Mestre (16.53), Portogruaro (17.37), Tržič (18.23)
17.50	(R)	Tržič (18.13), Červinjan (18.25), nadaljuje za Palmanovo (18.37), Videm (18.52), Trbiž (20.25) ^{(1) (5)}	19.10	(R)	Červinjan (18.35), Tržič (18.47), iz Carnie (17.21), Videm (18.01), preko Palmanove (18.23) ^{(1) (3)}
18.15	(RV)	Tržič (18.38), Portogruaro (19.23), Mestre (20.08), Benetke (20.20)	19.46	(RV)	Benetke (17.41), Mestre (17.53), Portogruaro (18.37), Tržič (19.23)
18.20	(R)	Tržič (18.43), Červinjan (18.57), nadaljuje za Palmanovo (19.08), Videm (19.22) ^{(1) (3) (5)}	20.10	(RV)	Červinjan (19.35), Tržič (19.47), iz Carnie (18.27), Videm (19.01), preko Palmanove (19.23) ^{(1) (3)}
18.50	(R)	Tržič (19.13), Červinjan (19.25), nadaljuje za Palmanovo (19.37), Videm (19.52), Carnia (20.40) ^{(1) (3)}	20.46	(RV)	Benetke (18.41), Mestre (18.53), Portogruaro (19.37), Tržič (20.23)
19.15	(RV)	Tržič (19.38), Portogruaro (20.23), Mestre (21.08), Benetke (21.20)	21.10	(R)	Červinjan (20.35), Tržič (20.47), iz Carnie (19.21), Videm (20.08), preko Palmanove (20.23) ^{(1) (3) (5)}
20.15	(R)	Tržič (20.38), Portogruaro (21.24) ^{(1) (3)}	21.22	(FB)	iz Turina v Mestre (19.49), Portogruaro (20.29), Tržič (20.59) (Obvezna rezervacija)
20.18	(BUS)	Tržič (20.48), Portogruaro (22.21), Mestre (23.55) (Obvezna rezervacija)(vozi 27.6.)	21.46	(FA)	iz Rima v Mestre (20.21) (Obvezna rezervacija)
20.40	(ICN)	Tržič (21.05), nadaljuje za Gorico (21.30), Videm (21.56), iz Benetk v Rim (Obvezna rezervacija)	21.51	(RV)	Benetke (19.41), Mestre (19.53), Portogruaro (20.37), Tržič (21.23)
21.15	(R)	Tržič (21.38), Portogruaro (22.24)	22.22	(FB)	iz Milana v Mestre (20.46), Portogruaro (21.29), Tržič (21.59) (Obvezna rezervacija)
22.06	(IC)	Tržič (22.28), Portogruaro (23.13), Mestre (00.05) (Obv. rezerv. (Ne vozi 27.6.)	23.19	(FB)	iz Milana v Mestre (21.55) (Obvezna rezervacija)
22.15	(R)	Tržič (22.38), Portogruaro (23.24) ⁽¹⁾	23.37	(IC)	iz Rima v Mestre (21.38), Portogruaro (22.34), Tržič (23.14) (Obvezna rezervacija)
			0.46	(RV)	Benetke (22.41), Mestre (22.53), Portogruaro (23.37), Tržič (0.23) (Ne vozi 27.6.)
			1.08	(RV)	Benetke (22.41), Mestre (22.53), Portogruaro (23.37), Tržič (0.37) (Vozi 27.6.)

Proga TRST-VIDEM

ODHODI			PRIHODI		
URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
5.26	(R)	Tržič (5.56), Gorica (6.18), Videm (6.50) ⁽²⁾	6.34	(BUS)	Videm (4.25), Gorica (5.17), Tržič (5.52) ⁽¹⁾
5.26	(R)	Tržič (5.56), Gorica (6.18), Videm (6.50), nadaljuje za Benetke ⁽¹⁾	7.30	(R)	Videm (6.10), Gorica (6.41), Tržič (7.05) ⁽¹⁾
5.56	(R)	Tržič (6.25), Gorica (6.47), Videm (7.20), nadaljuje za Benetke ⁽¹⁾	7.35	(R)	Videm (6.33), Tržič (7.11), v Palmanovo (6.48) in Červinjan (6.59), iz Carnie (5.35) ⁽¹⁾
6.20	(R)	Tržič (6.43), Videm (7.22), preko Červinjana (6.55) in Palmanove (7.07), nadaljuje za Carnio (8.13) ⁽¹⁾	8.04	(RV)	Videm (6.56), Gorica (7.20), Tržič (7.41), iz Benetk ^{(1) (3)}
6.26	(R)	Tržič (6.55), Gorica (7.17), Videm (7.50), nadaljuje za Sacile ⁽¹⁾	8.30	(R)	Videm (7.10), Gorica (7.41), Tržič (8.05)
6.56	(RV)	Tržič (7.18), Gorica (7.39), Videm (8.04), nadaljuje za Benetke	8.40	(R)	Videm (7.38), Tržič (8.17) v Palmanovo (7.53) in Červinjan (8.05), iz Trbiža (6.00) ^{(1) (3)}
7.26	(R)	Tržič (7.55), Gorica (8.17), Videm (8.50) ⁽¹⁾	9.00	(R)	Videm (7.36), Gorica (8.07), Tržič (8.31), iz Benetk ^{(1) (3)}
7.26	(R)	Tržič (7.55), Gorica (8.17), Videm (8.50), nadaljuje za Benetke ⁽²⁾	9.00	(R)	Videm (7.36), Gorica (8.07), Tržič (8.31), iz Trbiža (6.00) ⁽⁴⁾ (ne vozi 15.8.)
7.50	(RV)	Tržič (8.13), Videm (8.52), preko Červinjana (8.25) in Palmanovo (8.37) ^{(1) (3)}	9.10	(R)	Videm (8.08), Tržič (8.47), v Palmanovo (8.23) in Červinjan (8.35), iz Trbiža (6.35) ^{(1) (3)}
8.56	(RV)	Tržič (9.18), Gorica (9.39), Videm (10.04), nad. za Benetke	9.20	(ICN)	Videm (7.55), Gorica (8.28), Tržič (8.55), prihaja iz Rima (Obvezna rezervacija)
9.26	(R)	Tržič (9.55), Gorica (10.17), Videm (10.50), za Trbiž (12.15) ⁽²⁾	10.04	(RV)	Videm (8.56), Gorica (9.20), Tržič (9.41), iz Benetk ⁽¹⁾
10.56	(RV)	Tržič (11.18), Gorica (11.39), Videm (12.04), nadaljuje za Benetke	10.34	(R)	Videm (9.10), Gorica (9.41), Tržič (10.05) ⁽²⁾
11.26	(R)	Tržič (11.55),Gorica (12.17),Videm (12.50), nad. za Benetke ^{(1) (3)}	10.57	(R)	Videm (9.33), Gorica (10.04), Tržič (10.28), iz Benetk ⁽¹⁾
11.26	(R)	Tržič (11.55), Gorica (12.17),Videm (12.50), za Trbiž (14.15) ⁽²⁾	11.04	(RV)	Videm (9.56), Gorica (10.20), Tržič (10.41), iz Benetk ⁽²⁾
12.20	(R)	Tržič (12.44), Videm (13.22), preko Červinjana (12.56), Palmanovo (13.07); nadaljuje za Trbiž (15.00) ^{(1) (5)}	12.34	(R)	Videm (11.10), Gorica (11.41), Tržič (12.05) ⁽²⁾
12.26	(R)	Tržič (12.54), Gorica (13.17), Videm (13.50) ⁽¹⁾	13.04	(RV)	Videm (11.56), Gorica (12.20), Tržič (12.41), iz Benetk
12.56	(RV)	Tržič (13.18), Gorica (13.40), Videm (14.04), nadaljuje za Benetke	13.40	(RV)	Videm (12.38), Tržič (13.16) v Palmanovo (12.53) in Červinjan (13.04) ⁽¹⁾
13.20	(R)	Tržič (13.43), Videm (14.22). Preko Červinjana (13.55) in Palmanove (14.07), za Carnio (15.13) ^{(1) (3) (5)}	14.14	(R)	Videm (12.50), Gorica (13.21), Tržič (13.45) ^{(1) (5)}
13.26	(RV)	Tržič (13.55), Gorica (14.17), Videm (14.50), nad. za Benetke ^{(1) (3)}	14.34	(R)	Videm (13.10), Gorica (13.41), Tržič (14.05)
13.26	(R)	Tržič (13.55), Gorica (14.17), Videm (14.50), za Trbiž (16.15) ^{(2) (4)}	14.40	(RV)	Videm (13.38), Tržič (14.17) v Palmanovo (13.53) in Červinjan (14.05) ^{(1) (3) (5)}
13.46	(R)	Tržič (14.13), Videm (14.52), preko Červinjana (14.25) in Palmanovo (14.37) ^{(1) (3) (5)}	15.04	(RV)	Videm (13.56), Gorica (14.20), Tržič (14.41). Iz Benetk
13.50	(RV)	Tržič (14.13), Videm (14.52), preko Červinjana (14.25) in Palmanovo (14.37) ^{(1) (3) (6)}	15.10	(R)	Videm (14.01), Tržič (14.47) v Palmanovo (14.23) in Červinjan (14.35); iz Carnie (13.21) ^{(1) (5)}
14.26	(R)	Tržič (14.55), Gorica (15.17), Videm (15.50) ^{(1) (3)}	15.40	(R)	Videm (14.16), Gorica (14.47), Tržič (15.11) ⁽¹⁾
14.56	(RV)	Tržič (15.18), Gorica (15.39), Videm (16.04) nadaljuje za Benetke	16.10	(RV)	Videm (15.08), Tržič (15.47) v Palmanovo (15.23) in Červinjan (15.35); iz Carnie (14.27) ^{(1) (3) (5)}
15.26	(R)	Tržič (15.55), Gorica (16.17), Videm (16.50) ^{(2) (4)}	16.10	(RV)	Videm (15.08), Tržič (15.47) preko Palmanove (15.23) in Červinjan (15.35) ^{(1) (3) (6)}
16.00	(R)	Tržič (16.28), Gorica (16.50), Videm (17.24) za Carnio (18.13) ^{(1) (3)}	16.34	(R)	Videm (15.10), Gorica (15.41), Tržič (16.05) iz Trbiža (13.45) ⁽²⁾
16.30	(R)	Tržič (16.58), Gorica (17.20), Videm (17.54) ^{(1) (3)}	16.34	(R)	Videm (15.10), Gorica (15.41), Tržič (16.05) ⁽⁴⁾ (vozi do 12.9.) (ne vozi 15.8.)
16.50	(R)	Tržič (17.13), Videm (17.52); preko Červinjana (17.25) in Palmanovo (17.37) nadaljuje za Trbiž (19.25) ^{(1) (3)}	17.04	(RV)	Videm (15.56), Gorica (16.20), Tržič (16.41), iz Benetk
16.56	(RV)	Tržič (17.18), Gorica (17.39), Videm (18.04) nadaljuje za Benetke	17.40	(R)	Videm (16.16), Gorica (16.47), Tržič (17.11) ^{(1) (3) (5)}
17.20	(R)	Tržič (17.44), Videm (18.22), preko Červinjana (17.56) do Palmanove (18.07), za Carnio (19.13) ^{(1) (3) (5)}	18.04	(RV)	Videm (16.56), Gorica (17.20), Tržič (17.41) ^{(1) (3) (6)}
17.26	(R)	Tržič (17.55), Gorica (18.16), Videm (18.50) ^{(1) (3) (5)}	18.04	(RV)	Videm (16.56), Gorica (17.20), Tržič (17.41), iz Benetk ^{(1) (3) (5)}
17.26	(R)	Tržič (17.55), Gorica (18.16), Videm (18.50), nadaljuje za Trbiž (20.25) ^{(2) (4)}	18.10	(RV)	Videm (17.08), Tržič (17.47) v Palmanovo (17.23) in Červinjan (17.35), iz Trbiža (15.45) ^{(1) (3)}
17.26	(RV)	Tržič (17.55), Gorica (18.16), Videm (18.50) nad. za Benetke. ^{(1) (3) (6)}	18.34	(R)	Videm (17.10), Gorica (17.41), Tržič (18.05) iz Trbiža (15.45) ^{(4) (2)}
17.50	(R)	Tržič (18.13), Videm (18.52), preko Červinjana (18.25) do Palmanove (18.37), nadaljuje za Trbiž (20.25) ^{(1) (3)}	19.04	(RV)	Videm (17.56), Gorica (18.20), Tržič (18.41), iz Benetk
17.56	(RV)	Tržič (18.18), Gorica (18.40), Videm (19.04), nad. za Benetke ^{(1) (3) (5)}	19.10	(R)	Videm (18.01), Tržič (18.47), v Palmanovo (18.23) in Červinjan (18.35), iz Carnie (17.21) ^{(1) (3)}
18.20	(R)	Tržič (18.43), Videm (19.22), preko Červinjana (18.57) do Palmanove (19.08), ^{(1) (3) (5)}	19.34	(R)	Videm (18.10), Gorica (18.41), Tržič (19.05) ^{(1) (3)}
18.26	(R)	Tržič (18.54), Gorica (19.15), Videm (19.50) ^{(1) (3)}	20.04	(RV)	Videm (18.56), Gorica (19.20), Tržič (19.41), iz Benetk ^{(1) (3)}
18.50	(R)	Tržič (19.13), Videm (19.52), preko Červinjana (19.25) do Palmanove (19.37), nadaljuje za Carnio (20.40) ^{(1) (3)}	20.10	(RV)	Videm (19.01), Tržič (19.47), v Palmanovo (19.23) in Červinjan (19.35), iz Carnie (18.27) ^{(1) (3)}
18.56	(RV)	Tržič (19.18), Gorica (19.39), Videm (20.04), nad. za Benetke	20.16	(RV)	Videm (19.10), Gorica (19.33), Tržič (19.53), prihaja iz Trbiža (17.45) ⁽²⁾
19.26	(R)	Tržič (19.54), Gorica (20.16), Videm (20.50)	20.40	(R)	Videm (19.16), Gorica (19.47), Tržič (20.11), prihaja iz Trbiža (17.45) ⁽⁴⁾ (ne vozi 15.8.)
20.30	(RV)	Tržič (20.54), Gorica (21.16), Videm (21.50), nad. za Benetke.	20.40	(R)	Videm (19.16), Gorica (19.47), Tržič (20.11) ^{(1) (3)}
20.40	(ICN)	Tržič (21.05), Gorica (21.30), Videm (21.56), nadaljuje za Benetke v Rim (Obvezna rezervacija)	21.04	(RV)	Videm (19.56), Gorica (20.20), Tržič (20.41), iz Benetk
22.22	(R)	Tržič (22.46), Gorica (23.08), Videm (23.40)	21.10	(R)	Videm (20.08), Tržič (20.47), v Palmanovo (20.23) in Červinjan (20.35), iz Carnie (19.21) ^{(1) (3) (5)}
			21.39	(R)	Videm (20.33), Gorica (20.56), Tržič (21.16), prihaja iz Carnie (19.47) ⁽²⁾ (vozi od 13.9.)
			22.44	(RV)	Videm (21.20), Gorica (21.51), Tržič (22.15) ⁽¹⁾
			22.44	(R)	Videm (21.20), Gorica (21.51), Tržič (22.15) ⁽¹⁾
			23.04	(RV)	Videm (21.56), Gorica (22.20), Tržič (22.41), iz Benetk
			1.18	(RV)	Videm (23.56), Gorica (0.26), Tržič (0.49), iz Benetk

⁽¹⁾ Vozi ob delavnikih - ⁽²⁾ Vozi ob praznikih - ⁽³⁾ Ne vozi ob sobotah - ⁽⁴⁾ Vozi ob sobotah - ⁽⁵⁾ Vozi od 14.9. ⁽⁶⁾ Vozi do 11.9.

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 8. oktobra 2015

BRIGITA

Sonce vzide ob 7.11 in zatone ob 18.34 - Dolžina dneva 11.23 - Luna vzide ob 2.39 in zatone ob 16.31.

Jutri, PETEK, 9. oktobra 2015

ABRAHAM

VREME VČERAJ: temperatura zraka 18 stopinj C, zračni tlak 1006,0 mb ustaljen, vlaga 99-odstotna, veter 2 km na uro severnik, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 16,8 stopinje C.

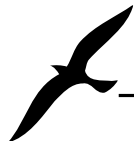
Lekarne

Do nedelje, 11. oktobra 2015:

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Turistične kmetije

OSMICA KOSMINA

Brje pri Komnu. Odprta od 9.10. do 18.10.2015.

Osmice

FRANC IN TOMAŽ sta odprla osmico v Mavhinjah. Vljudno vabljeni. Tel. št.: 040-299442.

ROBERTO ŠAVRON je v Gabrovcu št. 27 odprl osmico. Vesel bo vašega obiska! Tel. 347-2511947.

Mali oglasi

GOSPA Z IZKUŠNJAMI in priporočilom išče delo kot negovalka starejše osebe 24 ur dnevno. Tel. št.: 00386-04637800 ali 00386-31349125.

NEZAZIDLJIVO ZEMLJIŠČE med Opčinami in Repnom (4.000 kv.m.) prodam za 19.000,00 evrov. Tel. št.: 380-3017723.

STANOVANJE v celoti opremljeno, dve spalnici, dnevna soba, kuhinja in kopalnica, samostojno ogrevanje, energetski razred E, dajem v najem v Zgoniku. Tel. +39 335-1474621.

V NABREŽINI KAMNOLOMI prodam stanovanje: dve sobi, kopalnica, manjša kuhinja dnevna soba, klet in garaža. Tel. št.: 347-9896031.

Čestitke

Družini Tavčar in Jarc čestitaka novi magistrici JASNI KNEIPP in ji želijo mnogo službenih obveznosti

Izleti

OBČINA DOLINA, za ovrednotenje Naravnega Rezervata doline Glinščice, organizira v nedeljo, 11. oktobra, prvi brezplačni vodeni izlet ciklusa »Jesen v dolini Glinščice« Od Jezera do Drage, od apnenca do fliša. Krožna turistična pot, primerna za vse, traja približno 3 ure. Izlet je namenjen družinam in otrokom starejšim od 10 let. Štart ob 9. uri z Jezera. Info in prijave na info@riservavalrosandra-glinsci.ca.it ali na tel. št. 040-8329237 (pon.-pet. 9.00-13.00).

UNINT - ŠOLA UMETNOSTI (MFU - Kulturni dom Ferriz Olivares) organizira vodeni ogled Bienale moderne umetnosti »All the world's futures« v nedeljo, 11. oktobra. Info na tel. št. 338-3476253.

KMEČKA ZVEZA prireja v nedeljo, 18. oktobra, članski izlet z avtobusom v Gorenji Tarbij na tradicionalni praznik kostanja »Burnjak«. Odhod avtobusa ob 7.00 iz Boljunca, ob 8.45 postanek v Gorici na parkirišču pri Rdeči hiši, ob 9.30 ogled Stare gore, ob 11.30 prihod v Gorenji Tarbij, kjer je predvideno kosilo, koncert v vaški cerkvi in koncert ansambla »Modrijani«, ob 18.00 ogled Čedad. Vpisovanje v uradih zveze v Trstu (tel. 040-362941) in v Gorici (tel. 0481-82570).

SKD BARKOVLE prireja pohod »Zoro Starec« po barkovljanskih klancih z vodičko prof. Marinko Pertot (letos prvič v slovenskem in italijanskem jeziku). Start iz Ul. Bonafata 6 v nedeljo, 18. oktobra, ob 14.00. Trajanje dve uri in pol, ob povratku v društvo družabnost za vse prijavljene. Info in vpisi na tel. št. 040-415797, 349-4599458.

SKD IGO GRUDEN prireja društveni izlet na Gorenjsko v nedeljo, 18. oktobra. Obiskali bomo žebljarsko Krogo, kosilo bo v Begunjah (pri Aveniku), popoldne še ogled Radovljice in Čebelarstva muzeja. Odhod ob 8. uri izpred cerkve v Nabrežini, povratek okoli 19.00. Vpisovanje pri Sergiju Kosmini in v kavarni Gruden. Informacije na tel. št. 339-5281729 ali 040-299632 (Vera).

KRU.T vabi od 5. do 8. decembra na predpraznično potovanje v Prago, stično mesto vzhodnega in zahodnega

sveta. Program in prijave v Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje. Tel. 040-360072 ali krut.ts@tiscali.it.

Obvestila

KRD DOM BRIŠČIKI prireja tečaj vezenja z gospo Marico Pahor. Info in vpis na prvem srečanju, ki bo danes, 8. oktobra, od 16. do 18. ure v društvenih prostorih.

SKD DRAGO BOJAN organizira tečaja zumbes in piloxinga. Tečaj zumbes bo vršil na Opčinah ob četrtkih, ob 18.15. Tečaj piloxinga pa bo v Briščikih ob ponedeljkih, ob 20.30 in na Opčinah ob četrtkih, ob 16.45. Poizkusna lekcija bo danes, 8. oktobra, s predhodno prijavo na tel. št. 348-0633569 (Kacija).

TEČAJ ŠIVANJA v prostorih društva Valentin Vodnik v Dolini danes, 8. oktobra, ob 17. uri. Šivali bomo vse, kar nas zanima. Če te veseli šivanje, pridruži se nam!

20. KRAŠKI MUZIKFEŠT bo v nedeljo, 11. oktobra, ob 16.30 pod šotorom v Praprotnu, vabljeni muzikanti in pevci (otroci in odrasli). Prijave do petka, 9. oktobra, na tel. št. 380-3584580, tajništvo@skdvigred.org ali na Kraškem oktoberfeštu v petek, 9. oktobra.

20. KRAŠKI OKTOBERFEŠT pod šotorom v Praprotnu, v organizaciji SKD Vigred: v petek, 9. oktobra, ob 18.30 otvoritev z OPS Vigred, mladinskim orkestrom G. D. Nabrežina, ansamblom Rock na b'ndimi, ob 20.00 koncert dalmatinskih pesmi z žensko klupo Fritule, ples s skupino Kraški ovčarji; v soboto, 10. oktobra, ob 15.00 odprtje kioskov, ex-tempore, turnir v briškoli, turnir v šahu, ob 18.30 nastop plesne skupine Zumba kids (AŠKD Kremenjak), plesna revija »Najboljših 80«, AKŠD Vipava, ples z ansamblom Kraški muzikanti, nastop country skupine The Dusty Boys; v nedeljo, 11. oktobra, od 8.30 do 9.30 zbirališče za pohod »Na Krasu je krasno«, ob 11.00 odprtje kioskov, od 12.00 ples z ansamblom Domači zvoki, ob 15.30 koncert godbe iz Žalca, ob 16.30 Kraški muzikfešt, sledi ples z ansamblom Nebojsa. Na ogled razstava gob, razstava »Kamen - most« ter v soboto in nedeljo prikaz obdelave kraškega kamna.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi v petek, 9. oktobra, na potopisno predavanje Bruna Križmana »Faccetta nera - Etiopija: Ljudje, narava, kolonizacija«. Predavanje bo v Marijinem domu v Rojanu, Ul. Cordaroli 29, s pričetkom ob 20. uri.

DSMO K. FERLUGA vabi na predstavitev kitajske vadbe QiGong ali »delo z energijo«, za dobro počutje, ki bo v petek, 9. oktobra, ob 19.15 v dvorani AC-LI, Ul. Frausin 9 v Miljah. Info na tel. št. 340-3010299 (Letizia).

SEMINAR VOKALNE TEHNIKE V ZBORU s predavateljem Andražem Hauptmanom bo v nedeljo, 18. oktobra, na sedežu SKD Rdeča zvezda (Salež 66). Rok prijave zapade 9. oktobra. Prijave in informacije na tel. št. 040-635626 ali info@zskd.eu. Seminar organizirata SKD Rdeča zvezda in MePZ Rdeča zvezda, s podporo ZSKD in deželne zborovskega združenja USCI FVG.

V MARIJANIŠČU NA OPČINAH bo v petek, 9. oktobra, ob 20. uri dr. prof. Jože Bajzek začel celoletni cikel predavanj o sv. Pavlu. Predavanja spadajo med nadaljevanja lanskoletnih predavanj »Sv. Pismo - knjiga življenja«. Toplo vabljeni.

NORDIJSKA HOJA - Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca prireja tečaja nordijske hoje z Loredano Kralj. Začetniški bo potekal 10. in 11. oktobra, nadaljevalni pa 24. in 25. oktobra. Za začetnike bo zbirališče v soboto, 10. oktobra, ob 14. uri na parkirišču za kolesarsko stezo nad Ricmanji, kjer bo krajše predavanje o nordijski hoji. Info in vpisovanja po tel. 333-3616411 od 14. do 15. ure (Sonja). **ODBOR ZA LOČENO UPRAVLJANJE** jursarskega premoženja Prosek

obvešča vse upravičence, da lahko predložijo prošnje za sečnjo in pobiranje suhih drv na jursarskih površinah do 10. oktobra na sedežu odbora, Prosek 159.

SOBOTNA DELAVNICA za osnovnošolce pri SKD Igo Gruden: OPZ Petpedi - pevska dejavnost, prva vaja v soboto, 10. oktobra, od 10.30 do 12.00. Tel. št.: 340-7663348 (Miriam).

SZSO, Slovenska zamejska skavtska organizacija, obvešča, da bo jesenski deželni občni zbor v soboto, 10. in nedeljo, 11. oktobra, v Gabrjah. Zbirališče v soboto, ob 17.30 pri cerkvi v Gabrjah. Toplo vabljeni!

ŠPORTNA ŠOLA TRST in Š.Z. Bor obveščata, da se bo Športna šola za otroke od 1 do 6 let pričela na Stadionu 1. maja v soboto, 10. oktobra. Urnik: 9.30-10.30 (od 1 do 3 let) in 11.30-12.30 (od 3 do 6 let). Info in prijave v uradu na Stadionu 1. Maja, urad.bor@gmail.com ali na tel. št. 040-51377.

20. POHOD NA KRASU JE KRASNO v organizaciji SKD Vigred, Vaške skupnosti Tublje, Jamarskega društva Grmada, Razvojnega društva Pliska in Planinskega oddelka SK Devin bo v nedeljo, 11. oktobra, z zbirališčem v Praprotnu od 8.30 do 9.30 s prevozom do Tubelj, kjer bo štart ob 10.00.

RAJONSKA SVETA Rojan, Greta, Barkovlje, Kolonja in Škorklja in Zahodni Kras prirejata v sodelovanju z Društvom Alpina delle Giulie - Sekcija Trst C.A.I. pohod »Barcolana in discesa - Barkovljanka navzdol«. Odhod v nedeljo, 11. oktobra, ob 9. uri pred spomenikom NOB v Trebčah, sledi Obelisk, Vejna, Napoleonska cesta, Piščanci. Info na tel.: 338-6050090 (Piero Ambroset).

TEČAJ BALETA - SKD F. Prešeren vabi k vpisu otroke od 4 do 6 let. Vaje potekajo vsak torek in petek, 16.30-17.20 v društvenih prostorih občinskega gledališča v Boljuncu. Vodi Marjetka Kosovac.

TEČAJ JAZZ BALETA - SKD F. Prešeren vabi k vpisu otroke od 7. leta dalje. Vaje potekajo ob torkih, 17.30-18.20 (od 7 do 9 let) in 18.20-19.20 (od 10. leta dalje) v društvenih prostorih občinskega gledališča v Boljuncu. Vodi Marjetka Kosovac.

TEČAJ ŠAHA: Kraška sekcija SST 1904 v sodelovanju s SKD F. Prešeren, prireja tečaj za osnovnošolce od 3. razreda dalje in srednješolce ob sobotah, od 10. do 12. ure v društvenih prostorih občinskega gledališča v Boljuncu. Vodi Jan Zobec.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo v nedeljo, 11. oktobra, ob 7.30 odhod avtobusa s Padrič za nastop v Dobriču.

KMEČKA ZVEZA TRST vabi člane na občni zbor Deželne KZ, ki bo v obliki posveta na temo: »Teritorij kot usoda« v ponedeljek, 12. oktobra, ob 15.00 v Veliki dvorani Trgovinske zbornice v Trstu. Po uvodnih besedah predsednika Franca Fabca, bosta glavni poročili podala prof. Gianluigi Gallenti in dr. Giulio Volpi. Prisotni bodo deželni odbornik Cristiano Shaurli, državna sekretarka na MKGP RS Tanja Strniša in vsedržavni predsednik CIA-Konfederacije kmetov Italije Secondo Scanavino.

ŠIVANJE NOŠ pri SKD F. Prešeren bo potekalo ob ponedeljkih, od 16. do 18. ure v glasbeni sobi gledališča Prešeren v Boljuncu. Prvo srečanje bo v ponedeljek, 12. oktobra, ob 16. uri.

OPZ LADJICA vabi stare in nove pevce na prvo vajo, ki bo v torek, 13. oktobra, ob 15.20 na sedežu zborov v Devinu.

ACQUAFITNESS - ŠC Melanie Klein obvešča, da se bo skupinska vadba začela v četrtek, 15. oktobra, in bo potekala v bazenu na Pesku. Vadba v vodi ublaži gravitacijo, sprosti, izboljša prekrvavitve in razvedri. Info in prijave na www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. št. 345-7733569.

BABY BAZEN - ŠC Melanie Klein prireja tečaj namenjen dojenčkom in otrokom do 4 let in staršem. Dojenčki bodo med tečajem zaplavali, starše

pa bomo učili pravilne drže dojenčka v vodi. Info in prijave na www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. št. 345-7733569.

SLOVENŠČINA ZA ODRASLE - ŠC Melanie Klein prireja začetniške in nadaljevalne tečaje. Tečaj traja 20 ur in poteka ob ponedeljkih, od 18.30 do 20.00. Min. število tečajnikov je pet, maks. pa deset. Info in prijave na www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. št. 345-7733569.

OTROŠKI ZBOR VESELA POMLAD vabi nove pevce. Osnovnošolci, ki si želijo lepe in kakovostne pevske izkušnje so vabljeni, da se pridružijo na vajah ob ponedeljkih, ob 16. uri v dvorani Finžgarjevega doma na Opčinah. Zbor vodi glasbenica in pedagoginja Andreja Štucin Cergol.

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da poteka vadba ob torkih in četrtkih, od 18.00 do 19.15. Vpis poteka za dodatne urnike: torek 19.15-20.30 ter četrtek 16.45-18.00. Tel. št. 349-6483822 (Mileva).

SKD TABOR Prosvetni dom - Opčine: Jesenski pohod v nedeljo, 18. oktobra. Zbirališče ob 10. uri v Prosvetnem domu. Pohod vodi Paolo Sossi.

PLAY&LEARN - Želiš, da bi se tvoj otrok učil angleščine na preprost in zabaven način? Igre, pesmice, maske in še marsikaj drugega čakajo otroke od 3 do 10 let! Urniki: sredo 17.00-17.45 (od 3 do 5 let), 18.00-18.45 (od 6 do 10 let). Začetek 21. oktobra. Info in prijave na www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. št. 345-7733569.

SLOVENSKI ABC - ŠC Melanie Klein prireja zabavni tečaj slovenščine za otroke od 3 do 6 let, ki bo potekal ob sredah, od 16.00 do 16.45 v Ul. Cicerone 8. Začetek 21. oktobra. Info in prijave na www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. št. 345-7733569.

SKD SLAVEC Ricmanje - Log organizira kuharski tečaj v Kulturnem domu v Ricmanjih. Potekal bo ob sobotah, 7., 14. in 21. novembra, od 9. do 13. ure in ga bo vodila Vesna Guštin. Vpis do 25. oktobra na tel. št. 340-2580842 (Martina) ob uri obedov.

PILATES - Vaditeljica Sandra in Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca sporočata, da bo vadba ob torkih, od 19.30 do 20.30 v telovadnici NSŠ S. Gregorčič v Dolini. Vabljeni stare in nove tečajnice.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS prireja fotografski in likovni natečaj »Pričevanja«. Izdelke je treba oddati najkasneje do 30. oktobra na sedežu I. Okraja Občine Trst - Zahodni Kras (Prosek št. 159). Izdelki bodo razstavljeni v okviru praznovanj sv. Martina. Info in tajništvu rajonskega sveta, pravilnik je na: http://primacircoscrizione.comune.trieste.it/presentazione-del-concorso-testimonianze-pričevanja/.

JOGA - SKD F. PREŠEREN iz Boljunca obvešča, da se tečaji joge vršijo vsako sredo v društveni dvorani občinskega gledališča v Boljuncu: začetniki od 17.15 do 18.45, nadaljevalni tečaj od 19.00 do 20.30.

TELOVADBA ZA ZDRAVO HRBTENICO - Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca vabi stare in nove telovadke na prijetno vadbo za razgibanje in sprostitve s Sandro Benčič vsak torek, od 9. do 10. ure v društveni dvorani gledališča F. Prešeren. Pridite v udobnih oblačilih in s podlogo za ležanje.

Prireditve

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA priredi predstavitev knjige »Kamen morje« in razstavo ilustracij avtorice in ilustratorke Mirte Čok. Predstavili jo bosta Jasna Merku in Tanja Škabar v petek, 9. oktobra, ob 18. uri v prostorih NŠK, Ul. S. Francesco 20. Razstava bo na ogled v prostorih NŠK in na Oddelku za mlade bralce v Narodnem domu, Ul. Filzi 14.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA vabi na slavnostno akademijo ob 60-letnici ustanovitve v

petek, 9. oktobra, ob 18.00 v Kulturni dom, Ul. Petronio 4. Iz organizacijskih razlogov prosimo, da je občinstvo v dvorani ob 17.45.

ZŠSDI obvešča, da je v Tržaškem knjižnem središču še ta teden na ogled razstava Slovenski olimpijski medalisti.

FOTOVIDEO TRST80 vabi na razstavo Radivoja Mosetiča in Luke Vuge z naslovom »Barkolanka« v piceriji pred cerkvijo na Opčinah.

DSI vabi v ponedeljek, 12. oktobra, v Peterlinovo dvorano na srečanje s slikarjem Andrejem Kosičem in na odprtje njegove razstave »Trpeča metamorfoza«. Slikarja in njegovo delo bo predstavil umetnostni zgodovinar Saša Quinzi. Začetek ob 20.30.

KRU.T IN NŠK prirejata v sklopu Vseživljenjskih aktivnosti celoletni cikel bralnega krožka »Skupaj ob knjigi«. Prvo jesensko srečanje bo v ponedeljek, 12. oktobra, ob 18. uri v čitalnici NŠK v Ul. S. Francesco 20. Lepo vabljeni prijatelji knjig in branja! Prijave in informacije v Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072 ali pri Narodni in študijski knjižnici.

TRŽAŠKO KNJIŽNO SREDIŠČE TS360, založbi ZTT in Mladika, vabijo na Kavvo s knjigo v sredo, 14. oktobra, na Oberdankov trg ob 10. uri s pesnico Patricijo Dodič, avtorico zbirke »Ljubimje« (zbirka odmomljenih pesmi).

SKD TABOR IN VZPI-ANPI, ob 70-letnici osvoboditve, vabita na ogled razstave »Pot v svobodo« v Prosvetni dom na Opčine. Urnik: od ponedeljka do sobote, od 16. do 19. ure. Vodenji ogledi za šole oz. za skupine po dogovoru.

SKD TABOR IN VZPI-ANPI Prosvetni dom - Opčine vabita v petek, 16. oktobra, ob 20. uri na predstavitev knjige »Ezio Romanò - Ženska brez obraza«. Prevod Majda Guštin, predstavitev Kostanca Mikulus.

SKD RDEČA ZVEZDA, pod pokroviteljstvom Občine Zgonik, vabi na Osrednjo proslavo ob 70. obletnici ustanovitve, ki bo v nedeljo, 25. oktobra, ob 17.00 v Športno-kulturnem centru v Zgoniku.

SKUPINA 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca vabi v društveni bar n' G'rici na ogled razstave starih fotografij o trgatvi »B'ndima amb't«.

Prispevki

V spomin na dragega očeta Pepija Čuka, ob 2. obletnici smrti, daruje Tanja 50,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Opčinah.

V spomin na pokojno Antonio daruje Ema Križmančič 20,00 za cerkev v Bazovici.

† Zapustila nas je naša draga

Milka Pierazzi vd. Kalc

Za njo žalujejo

sin Aleks z Rosano, vnuki Miloš s Klaro in Niko, Aljoša, Vanja z Moniko, Jan ter ostalo sorodstvo

Od nje se bomo poslovili v soboto, 10. oktobra, od 9.30 do 11. ure v ulici Costalunga.

Pogreb z žaro bo v torek, 20. oktobra, ob 15.30 na pokopališču na Katinari.

Katinara, 8. oktobra 2015
Pogrebno podjetje Alabarda

TKS - Agata Tomažič Na kavi s knjigo

»Iščem in pišem zgodbe, v katerih nekaj ni v redu«

»V življenju nikoli ne bi smel početi ali trpeti stvari, o katerih ne moreš govoriti v frizerskem salonu. In če se ti take stvari začnejo dogajati, se ti mora prižgati alarm.« Tako v svojem kratkoproznem prvcu *Česar ne moreš povedati frizerki* razmišlja ljubljanska novinarka, prevajalka in po novem pisateljica Agata Tomažič, ki je bila včeraj gostja Kave s knjigo v Tržaškem knjižnem središču. Številni radovedneži so se zbrali ob skodelici kave Primo Aroma, da bi le izvedeli, za katere stvari gre. »*Naslov je le potegavščina, saj v zgodbah ne nastopa nobena frizerka*,« je občinstvu razkrila avtorica; zbirka 13 zgodb, ki je izšla pri novomeški založbi Goga s spremno besedo kolegice Sobotne priloge Irene Štaudobar, pa ponuja pogled v nenavaden, a hkrati čisto realen svet ljudi s svojimi hibami in napakami.

Tomažičeva, ki je zaposlena pri časopisu Delo, v uredništvu 14-dnevnik Pogledi, kjer se posveča zlasti kulturnim temam, je hkrati prevajalka iz angleščine in francoščine (med drugim je prevedla *Dvignite se!* Stéphana Hessela. Na tržaškem obisku se je v pogovoru s predstavnico založbe Mladika Nadjo Roncelli dotaknila najprej likov sodobne družbe, ki jih večno in iz različnih perspektiv opazuje in z njimi sestavlja svoje nepredvidljive zgodbe. »*Ko sem ustvarjala svoje like, sem bila pod vplivom novinarskega posla: se pravi, da iščem in pišem zgodbe, v katerih nekaj ni v redu. Moji junaki so na prvi pogled povprečni in stereotipni, vsak od njih pa ima eno hibo, eno posebnost, ki vodi zgodbo v nepredvidljiv razplet*.« Načeloma je optimističen in ne-zagrenjen človek, je priznala, ki se je pri pisanju teh zgodb izjemno zabavala. Njeni junaki so vsakdanji ljudje, ki se ukvarjajo s čisto vsakdanjimi problemi, dejansko stereotipi slovenske družbe, kot so lahko posesivne matere ali problematični sinovi. »*Obožujem brati svetovalne rubrike v revijah, tako da ti moji liki neke res obstajajo in morda bi se lahko v njih kdo prepoznal, čeprav sem si jih izmislila. Literatura namreč dopušča, da se poigravaš s stvarmi, ki niso resnične, medtem ko je novinarstvo vsaj glede tega veliko bolj toga*.« Večina nje-

nih likov išče ljubezen in samopotrpitev, na koncu pa zabrede v še globlje vode; so odraz sodobne potrošniške družbe, ki je brezobzirna, površinska, indiferentna in v njej se ljudje ne zadovoljijo z vsakdanom: iščejo več, vsaj še kaj drugega.

Slog, ki ga avtorica uporablja, je izredno prijeten in berljiv. »*Izpopolnjevala sem se v redakciji, za to imajo zaslugo uredniki*,« je hudomušno ocenila. Novinar mora namreč s svojim pisanjem pritegniti bralca: ni časa za dolgo razlaganje, začeti moraš in medias res, je povedala. Sicer pa je ugotavljala, da je bistvena razlika med pisanjem za časnik oz. pisanje proze čas, ki ga imaš na voljo, in pa dolžina. »*Pisanje zgodbe je moj konjiček in z njim se svobodno ukvarjam*.«

Jezik, ki ga Tomažičeva uporablja, je zgleden, sočen, bogat in natančen. »*Ker sem hkrati prevajalka, namreč vse poslovenim*,« je pristavila. »*Ko pišem v slovenščini, razmišljam v slovenščini*.« Zgodbe so tako delane s svojimi barvami in detajli, da se vizualno kar prikažejo v bralčevi zavesti, kot bi pred njimi zavrteli film. »*V otroških letih sem veliko risala: danes vizualiziram človeka kot bi ga mogla narisati. Pisanje je v tem primeru risanje, saj pisatelj je kot slikar, ki poda sliko realnosti skozi svoje oči*.«

Nazadnje sta se z Roncellijevo ustavili še pri Trstu, ki se pojavlja v njenem pisanju. Na mesto jo vežejo predniki, saj je po primku sodeč Primorka. »*V vaše mesto prihajam po sonce, kavo, sladoled, na sprehod, za užitek skratka*.« (sas)

Hudomušna novinarka Agata Tomažič

FOTODAMJ@N

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV - Gregor Preac

O neuspešni integraciji muslimanskih priseljencev

O islamskem svetu in migrantih, ki se zatekajo v Evropo, je na prvem srečanju nove sezone Društva slovenskih izobražencev govoril Gregor Preac, svetovni popotnik in pisatelj, ki se poglablja, študira, bere knjige in je v tretjini svojega življenja obiskal okoli sto držav ter tam preživel nekaj časa. Niso mu vseh turističnih potovanj, saj pogostokrat opazuje, kako turiste na lahek način goljufajo z nasmehom, zato imajo potem lažen občutek, da poznajo neko deželo, ljudi pa še zdaleč ne. Aktualna tema, novi val migrantov, ki se preko Balkana pomikajo v srednjo in severno Evropo s kriznega področja na Bližnjem vzhodu, pa tudi držav v razvoju in iz Afrike, je nudila veliko iztočnic tako svetovnemu popotniku kot Marijanu Kravosu, ki mu je postavljал vprašanja.

Islamski svet je daleč najbolj zaprt svet, predvsem zaradi islama, torej korana in hadida, saj se morajo pravoverni ravnati po šeriatskem pravu, ki zajema vsa področja: od družinskega in kazenskega prava do pravil higiene in družinskih vezi. Imajo izredno visoko rodnost, samo v Iraku živi 33 milijonov ljudi, in to predvsem zaradi vere ter plemenske kulture. Znano je, da je Mohamed imel dvanajst žena in kopico otrok, zato se po njem zgledujejo. Že v družini velja patriarhat, torej je oče glavni, žena pa je le polovica njega. Zaradi diktature, ki se odraža tako v družini kot državi, prihaja do novega fundamentalizma. Vojne divjajo predvsem zaradi vere, ki je diktatorska, patriarhalna, kruta, moška in nasilna, trdi Preac. To pa prihaja z migracijo čez noč v Evropo, saj vsi sanjajo o neki integraciji, ki pa po mnenju predavatelja nikakor ni mogoča. V zadnjih tridesetih letih je namreč v Vzhodno Evropo prišlo 25 milijonov muslimanov, ki pa se niso integrirali, saj živijo v getih, v socialno šibkih območjih. Posebej so si organizirali šole in druge ustanove, mi pa porabljamo milijarde evrov za nadzorovalne službe in nadzor interneta, s čimer se zmanjšujejo svoboščine.

V Peterlinovi dvorani je tekla beseda o migracijskem valu kot posledici globalizacije ter o tem, zakaj med migranti ni budistov, taoistov in konfucionistov. V svetu slednjih je namreč ženska izenačena z moškim. Vprašanje, ki se poraja vsem, pa je kakšna prihodnost čaka te ljudi oziroma kaj bomo z njimi, saj so povečini neizobraženi moški in fantje. Če jih zaposlimo, pa znižujejo mezde in zaščitijo delavcev. Ob koncu je Preac dejal, naj jemljemo z dvomom vse, kar slišimo ter naj si ustvarimo mnenje s kulturo, branjem knjig in izpopolnjevanjem. (met)

Gregor Preac in Marijan Kravos

FOTODAMJ@N

BARCOLANA - V nedeljo

Prost vstop v mestne muzeje

Na dan Barcolane, se pravi v nedeljo, 11. oktobra, bo vstop v vse tržaške mestne muzeje za vse obiskovalce prost. Kdor bi si rad med čakanjem na nabrežju ogledal tudi kako razstavo, je torej dobrodošel v muzeju Revoltella, v muzeju vojne za mir de Henriquez, muzeju zgodovine in umetnosti ter lapidariju, na gradu sv. Justa (vsi od 10. do 19. ure), v gledališkem muzeju Schmidl, muzeju vzhodne umetnosti in muzeju Sartorio (od 10. do 18. ure), v Rižarni (od 9. do 19. ure) ter v muzeju istrske in dalmatinske kulture (od 10. do 17. ure). Ogle-da vredni sta zlasti razstava o delih Uga Guarinija v Revoltelli in pa tista o kavi v prostorih nekdanje ribarnice (tudi ogled slednje bo v nedeljo brezplačen).

Opozoriti velja, da bodo od danes do sobote od 10. do 19. ure odprti tudi naravoslovni muzej v Ul. Tominz, muzej morja in akvarij. Literarni muzeji Petrarchesco, Joycea in Sveva pa bodo vabili le v soboto popoldne od 15. do 19. ure. Več informacij na www.triestecultura.it.

Državljeni in znanost

V kavarni Tommaseo bo danes ob 17.30 novo srečanje z znanostjo. V okviru niza Na kavi z znanostjo bo tokrat gost botanik in univerzitetni raziskovalec Stefano Martellos, ki se bo poglobil v vprašanje t.i. znanosti državljanov oziroma sodelovanja državljanov pri pobudah, ki so običajno vezane na doslej preveč ekskluzivni znanstveno-akademski svet, kar bi jih nedvomno obogatilo. Na srečanju bo sodelovala tudi raziskovalka Državnega inštituta za oceanografijo in eksperimentalno geofiziko (OGS) Michela Vellico.

Vabilo v ... sobe glasbe

V gledališkem muzeju Schmidl se danes ob 17.30 začena sklop osmih srečanj z instrumenti v sobah glasbe. Gre za vodene ogleda posvečene vsakič drugemu glasbenemu instrumentu, ki jih hrani-jo v muzeju. Obiskovalce bodo vodili mladi gojenci glasbenega konservatorija Tartini. Za šole je predviden tudi dopoldanski ogled (ob 11. uri po predhodnem dogovoru - 040/6754072).

Bagatin v San Marcu

V kavarni San Marco bodo jutri ob 18. uri predstavili zadnjo publikacijo tržaškega psihologa Giandomenica Bagatina »Il cuore bambino. Dalle illusioni infantili alla forza dell'essere adulti.«

Belleltato v Ubiku

V knjigarni Ubik na Borznem trgu (prehod Tergesteo) bo jutri ob 18. uri gost pisatelj Mario Belleltato, ki bo predstavil svojo zadnjo knjigo »Il sognatore«. Z avtorjem se bo pogovarjal novinar Piccola Pier Paolo Garofalo.

Zona rossa v Minervi

Tržaška skupina Emergency vabi jutri ob 18. uri v knjigarno Minerva (Ul. San Nicolo' 20) na predstavitev knjige Zona Rossa Roberta Sattolija in Gina Strade ob prisotnosti Fabrizia Pulvrentija; govor bo o virusu ebola v Afriki in o človekovi pravici do zdravstvene oskrbe.

Godba pod Ursusom

Na pobudo koordinacijskega Od-bora tržaškega pusta bo drevi ob 21. uri pod orkanskim žerjavom Ursusom v starem pristanišču nastopila godba Vecia Trieste. Poslušalcem se obeta večer zimzelenih tržaških popevk in hitov 80-ih let. Ob tej priložnosti bo žerjav razsvetljen (po zaslugi prispevka Trgovinske zbornice).

Pater Sella o papežu

Združenje ACCRI in župnija sv. Tereze v sodelovanju s skupnostjo sv. Egidija ter združenji Libera in Mo-saico vabijo drevi ob 18.15 v cerkev v Ul. Manzoni 22 na srečanje s patrom Adrianom Sello, misijonarjem v Amazoniji. Beseda bo tekla zlasti o zadnji encikliki papeža Frančiška.

Nepoznano bogastvo

Od danes do 18. oktobra si bo mogoče v dvorani Giubileo grško-pravoslavne skupnosti (Nabrežje III. Novembra 7) ogledati potujočo razstavo Tesoro Italia, ki jo je postavil italijanski Touring Club. Na ogled bodo nepoznane oziroma premalo valorizirane znamenitosti italijanskega ozemlja. Vstop - vsak dan od 9.30 do 12.30 in od 15.30 do 18.30 - je prost.

NEKDANJA RIBARNICA

Drevi Qubik cocktail party

Ste naveličani običajnih aperitivov? Poskusite nove koktajle z okusom kave, ob tem pa prisluhnite prijetni in kakovostni glasbi. Tak večer se danes ob 18. uri obeta v nekdanji tržaški ribarnici v okviru razstave o kavi *Okus nekega mesta - Trst prestolnica kave*. Dogodek ponuja Qubik, blagovna znamka tržaške skupine Cogeco, ki je članica tržaškega kavnega grozda - Trieste Coffee Cluster.

Qubik cocktail party prinaša dva nova koktajla, in sicer Between the Ice in Bring me up, ki sta že naletela na dober odziv v Ljubljani. Koktajle bo pripravljal izkušeni barman Roberto Celic s sodelavci, za glasbo pa bo poskrbel mladi tržaški kitarist Matteo Brenci (*na sliki*). Na sporedu je torej poseben dogodek, ki obiskovalcem ponuja priložnost, da pokušajo kavo v drugačnem okolju ter v nenavadni obliki in ob neobičajni uri. Koktajla sta primerna za vse, saj vsebujeta nizko količino kofeina. Vstop je prost.

DOLINA - V nedeljo prvi vodeni izlet ciklusa Jesen v dolini Glinščice

Od Jezera do Drage, od apnenca do fliša

V dolinski občini bo to nedeljo potekal prvi iz niza brezplačnih vodenih obiskov ciklusa Jesen v dolini Glinščice, ki jih prireja Občina Dolina z namenom ovrednotenja Naravnega rezervata doline Glinščice v sodelovanju z ustanovo WWF Zaščitenegega morskega območja v Miramaru. Vsi vodeni izleti bodo v italijanski in slovenski.

Prvi vodeni izlet bo pod geslom Od Jezera do Drage, od apnenca do fliša. Udeležence bo krožna pot popeljala do kraškega roba, med borovimi gozdiči in hosto, ki prekriva pobočja doline, z razgledom, ki sega do morja, kjer se bo odvijala regata Barcolana. Na vrhu Stene se pot izleta nadaljuje po kraški gmajni, kjer se lahko uživa prelep razgled na dolino in na Veliki Kras. Po spustu do Drage in krajši hoji po odseku kolesarske steze se doseže območje ledenic in flišnate predele, ki so značilni za to zeleno dolino, v kateri so, z razliko od kraškega prostora,

prisotni več ali manj stalni vodotoki in mlake. Tu je opazno, kako geomorfologija lahko vpliva na rastlinstvo, na živalstvo in na to, kako človek uporablja naravne danosti.

Nedeljski izlet predvideva turistično pot, primerno za vse in po stezah z markacijami. Izlet traja približno 3 ure in je namenjen družinam in otrokom nad 10. letom starosti. Start bo ob 9. uri z Jezera. Za informacije in rezervacijo info@riservavalrosandra-glinscica.it ali tel. št. 040 8329237 od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure

Drugi vodeni izlet bo v nedeljo, 25. oktobra, na temo Od Doline do razgledišča v Kroglijah. To bo neobičajen izlet, ki bo omogočil raziskovanje doline Glinščice po poti, ki se začne v Dolini, se nadaljuje po stezi gorske zveze CAI št. 1 do razgledišča v Kroglijah in vrha Malega Krasa. Po poti se bo mogoče prepustiti uživanju jesenskih barv, medtem ko bo

iz razgledišča mogoče opaziti, kako si drevesa in rastline izborijo svoj življenjski prostor tudi na pobočjih in na pečinah. Udeleženci izleta si bodo ogledali reko Glinščico z njenim slapom in posebnosti geoloških formacij, ki oblikujejo okolje, nad katerim kraljujeta Stena in Mali Kras. Ob naravoslovnih vidikih se bo spoznalo, kako se preteklost doline Glinščice prepleta z zgodovino človeka, od prvih prazgodovinskih naselij do mlinov, rimskega vodovoda in srednjeveških trgov, vse do današnje dobe.

Ta izlet predvideva turistično pot, primerno za vse in po stezah z nekoliko višinske razlike. Izlet traja približno 3 ure in je namenjen družinam in otrokom nad 10. letom starosti.

Naslednji vodeni izleti bodo v nedeljo, 8. novembra, na temo Med gozdovi in gmajnami na Kokoši ter v nedeljo, 22. novembra, na temo V odkrivanju doline Glinščice.

Pogled na dolino Glinščice. Spodaj slap reke Glinščice

FOTODAMI@N

PREISKAVA

Nasilje v družini

Več let je zelo slabo ravnal in izvajal nasilje nad svojo družino, ki se je na koncu obrnila na sodstvo in ga prijavila. V torek je policija po nalogu tržaškega preiskovalnega sodnika odvedla iz njegovega stanovanja 41-letnega romunskega državljan, ki že dalj časa živi v Trstu. Doletel ga je ukrep prepovedi približevanja.

Moški je v Trstu dalj časa stanoval s partnerko, rojakinjo, ki mu je rodila hčerko. Ta je zdaj stara štiri leta, član družine pa je tudi deček, sin partnerke in njenega nekdanjega moža. Glavni lik v tej žalostni zgodbi se je leta 2010 preselil v stanovanje ženske, s katero je imel ljubezensko razmerje. Njun odnos pa se je s časom skvaril, prihajalo je do močnih napetosti in prepirov. Moški je z materjo svoje hčerke ravnal vse slabše, žalil jo je in zmerjal s psokami. Včasih jo je tudi pretepel pred osumljenimi očmi otrok. Ženski je po štiriletni nočni mori prekipelo, obrnila se je na policijo. Preiskavo je usklajevalo državno tožilstvo v sodelovanju z mobilnim oddelkom.

ŽAVLJE - Rešil ga je občan

Ranjeni lisjak naposled na varnem

Manjši lisjak je več dni taval po okoličnem Zavelju, zadrževal se je v bližini mače družine blizu sedeža podjetja Autamarocchi. Več ljudi ga je opazilo in ugotovilo, da močno šepa. Ustanova za zaščito živali ENPA je sinoči sporočila, da je občan Teodoro F. rešil žival: uspelo mu je zapreti lisjaka v zagrajen prostor, zavetišče za mačke. Lisjaka si je v prejšnjih dneh in nočeh ogledalo več prostovoljcev. ENPA se zahvaljuje tudi miljskim gasilcem. Lisjak ima večjo rano na zadnji taci, ki pa ni zlomljena. Veterinar je opazil tudi znake kožne bolezni in podhranjenosti, težave naj bi rešili v nekaj tednih.

Prostovoljni lovski čuvaji

Pokrajina Trst je ustanovila skupino prostovoljnih lovskih čuvajev, nov organ, ki bo po besedah podpredsednika Igorja Dolenca povečal učinkovitost in omogočil bolj pravočasno ukrepanje in nadzor na področju zaščite živali. Pri pobudi sodelujejo WWF in lovski zvezi Federaccia ter Enalcaccia.

Sesljan: brezplačni pregledi ob svetovnem dnevu vida

Število slepih bi se v prihodnjih 25 letih lahko podvojilo. Tako ocenjuje Mednarodna zdravstvena organizacija. Tudi Lions klubi si prizadevajo za odpravljanje vzrokov za očesna obolenja, Lions Club iz občine Devin-Nabrežina pa bo na primeren način obeležil današnji svetovni dan vida. Massimo Romita obvešča, da bodo danes v Sesljanu na voljo brezplačni pregledi v trgovini Spaccio Occhiali Vision, in sicer med 9. uro in 12.30 ter med 15. in 19. uro. Predsednica devinsko-nabrežinskega Lions kluba Romana Olivo poudarja, da je tukajšnji klub od svoje ustanovitve leta 2006 sodeloval pri številnih pobudah v prid skupnosti, pri čemer posebno pozornost posveča najšibkejšim.

ZDRAVSTVENO PODJETJE - Novost

Femtolasar za očesno mreno

Tržaško bolnišniško-univerzitetno podjetje je kot prvo v deželi Furlaniji-Juljski krajini začelo uporabljati najsoodobnejše naprave za kirurške posege na očesni mreni. Med temi je posebna inovativna laserska naprava na femtosekundo, ki nadomešča nekatere kirurške posege pri zdravljenju karatakte.

Uporaba femtolaserja je zelo perspektivna in je dodaten korak na poti, ki je že privedla tržaško zdravstveno podjetje do stopnje odličnosti, je ocenil izredni komisar bolnišniško-univerzitetnega podjetja Nicola Delli Qua-

dri. Uporaba laserja se bo na tej podlagi v prihodnosti vedno bolj razširila pri običajnih oziroma rutinskih posegih na očesni mreni, je nadaljeval Delli Quadri, ker omogoča izredno natančnost. Poleg tega zahteva ta tehnika zelo malo časa, saj je za namestitev notranjih leč dovolj par minut. Do uporabe femtolaserja je prišlo tudi zahvaljujoč se raziskovalnemu projektu, ki ga je spodbudil okulistični oddelek bolnišniško-univerzitetnega podjetja v sodelovanju z dobrodelno fundacijo Kathleen Foreman Casali.

Lahko ogrevamo hišo?

Občina Trst je v teh dneh prejela mnogo telefonskih klicev, občani sprašujejo, ali lahko ogrevajo svoja stanovanja. Županov kabinet je včeraj sporočil, da sodi tržaška občina v klimatski razred E: ogrevalne naprave lahko zatore delujejo od 15. oktobra do 15. aprila, največ 14 ur dnevno (med 5. in 23. uro). Pred 15. oktobrom so te naprave lahko prižgane največ sedem ur dnevno, temperatura v stanovanju pa ne sme preseči 22 stopinj Celzija.

Nov poveljnik v Ul. Hermet

Tržaški župan Roberto Cosolini je včeraj sprejel novega poveljnika karabinjerjev iz Ul. Hermet Francesca Guzza. Guzzo je doslej služboval v Rimu, Tarantu in Trentu, v Trstu pa je konec septembra že uspešno ustavil mladeniča, ki si je hotel vzeti življenje.

Razstava izdelkov in fotografij iz poletnega centra v Dolini

Poletni center Poletni čas je v Dolini potekal enajst tednov od junija do septembra, zaključek pa bo združenje Terrasophia proslavilo z razstavo risbic in izdelkov otrok, ki so preživeli te tedne v naravi, igri, veselju in prijateljskem vzdušju.

Tako bo mogoče podoživljati lepe spomine, spoznati nove ponudbe združenja in si ogledati preko 350 slik, na katerih so vzgojitelji ujeli najlepše trenutke teh vročih poletnih tednov.

Združenje se iskreno zahvaljuje Občini Dolina in odbornici Franki Žerjal za sodelovanje in vljudo vabi starše ter otroke **to soboto, 10. oktobra, od 16.30 do 18.30** v ludoteko Terrasophia za gledališčem Franceta Prešerna v Bojluncu.

Toplo vabljeni !

REGATA IN DRUGO

Sanela Coralič

redakcija@primorski.eu

Prevetrena Barcolana

Z včerajšnjim odprtjem stojnic na nabrežju smo začeli odštevati dneve do vrhunca večdnevne prireditve, ki bo v nedeljo. Tudi razstavljalci, ki so za stojnico pripravljeni odšteti precej denarja, se zavedajo, da se jim bo investicija še kako povrnila, saj je tako velik dogodek, kot je Barcolana, edinstvena priložnost za predstavitev zares širokemu občinstvu. Športno-družabno-turistični dogodek namreč pregovorno zaspani Trst za nekaj dni spremeni v živahno mesto in proizvaja bogastvo za celotno pokrajino.

V teh dneh so Tržičani, Slovenci in Italijani ponosni na Barcolano. Minili so časi, ko je Barcolana imela politično konotacijo. Marsikdo se bo še spomnil, da je pred debelim desetletjem želela lokalna politika aktivno sodelovati pri organizaciji Barcolane. Z najemanjem jadrnic z Nove Zelandije in iz Avstralije, ki so briljirale na peklenski regati Sydney-Hobart, so želeli preprečiti zmago slovenskim jadrnicam, še posebej Jeni. V devetdesetih letih so preklinjali Gaio Legend. Protisosedske naboj je bil nepredstavljivo močnejši kot denimo na kakšni nogometni tekmi. Nekateri Tržičani nikakor niso prenesli, da bi jim Slovenija jemala barkovljanski primat.

Tega rivalstva že nekaj let ni več. Z novimi časi je zapihal nov veter, ki ga je osvežil tudi novi predsednik jadrnega kluba SVBG Mitja Gialuz. V svoji viziji je šel korak dlje. Še bolj se je povezal s sosednjimi klubi in iz midsosedske pomoči naredil vrednoto. V organizacijo dogodka je še bolj vključil zasebne in javne ustanove ter združenja in se tako odrekel ljubosumnemu čuvanju svojega vrtička. V Trst ne vabi svetovno znanih jadrancev in superjadrnic, katerih zmaga je po matematičnih in fizikalnih zakonih samoumevna. Z novima regatama Go to Barcolana from Slovenia in Go to Barcolana from Croatia vabi slovenske in hrvaške posadke.

Ekipno delo je torej jamstvo za uspeh. Dokaz je lanska Barcolana, prva za predsednika SVBG Gialuza, ki je kljub najslabšim možnim vetrovnim razmeram, v katerih so se jadranci po polžje premikali po gladkem morju, uspela. Zmagalo je pravilo: Važno je sodelovati. To pravilo bo tudi »leit motiv« 47. Jesenskega pokala. In čeprav se na Barcolano vračajo ikona jadrnanja Paul Cayard, posadki Maxi Jene in Velikega Viharnika, bodo za »lešto« zaslužni predvsem navadni ljudje. Gostje, ki skrbijo, da so hoteli in druge nastanitvene zmogljivosti razprodani in domovi domačinov polni, ljudje, ki jih zanima kulinarika in ljudje, ki jih še dodatno poveže morje. Šport obiskovalce Barcolane zanima bolj malo, radi pa si poiščejo najboljšo razgledno točko, s katere si je mogoče ogledati jadrnice v akciji. Pogled na skoraj dva tisoč jadrnic ostaja edinstveno doživetje ...

prej do novice

www.primorski.eu

47. JESENSKI POKAL - Včeraj uradno odprli stojnice na mestnem nabrežju

Barkovljansko naselje že vabi obiskovalce

več fotografij na
www.primorski.eu

Priprave na regato in prvi radovedneži na mestnem nabrežju

FOTODAMJ@N

Na tržaškem nabrežju je bilo že včeraj čutiti vrvež, ki se bo stopnjeval iz dneva v dan. Čeprav na morju pred Velikim trgom razen čudovite Robertissime III ni bilo opaziti drugih jadrnic, je bil utrip prazničen. Nekaj se je dogajalo že v jutranjih urah, popoldne pa so uradno odprli barkovljansko mesto, ki je tudi letos zraslo na nabrežju, po novem tudi na 4. pomolu. Postavitev šotorov je zasnoval, tako kot že nekaj let zapored, tržaški arhitekt Giovanni Damiani, ki je dvema krakoma, pomoloma Bersaglieri in Audace, dodal še razstavišče na 4. pomolu.

Na stojnicah, ki bodo od danes do nedelje sijale v čudoviti kulisi jadrnic, se z različnimi izdelki predstavljajo Italijani, Slovenci, Avstrijci, Čehi in drugi. Med razstavljalci je kar nekaj slovenskih turističnih ponudnikov, društev ... Tržačanom in obiskovalcem Barcolane turistični delavci raz-

krivajo celjsko regijo in zdraviliške kraje, v Trst pa se, kot so nam povedali, zelo radi vračajo, saj je Barcolana postala eden pomembnejših promocijskih sejmov. V enem šotoru se s turističnimi letaki predstavljata tudi Kras in Brkini, pri sosedih predstavljajo parkete, ki jih sicer prodajajo v salonu na Krasu. Na stojnici Turistične kmetije brez meja predstavljajo turistične kmetije iz Slovenije in zamejskih regij (iz Italije, Avstrije, s Hrvaške in Madžarske). Za to stojnico skrbita Združenje slovenskih turističnih kmetij in naša Kmečka zveza, ki sta se po lanskem uspehu odločila, da se vrneta na Barcolano in si razdelita najemnino za stojnico, katere najem za vse dni stane 2500 evrov. A naj povemo, da se skoraj vsi razstavljalci strinjajo, da se jim bo vložek še kako povrnil, saj je Barcolana edinstvena priložnost za predstavitev širokemu krogu občinstva. Na

stojnici Turistične kmetije brez meja se bosta danes s svojimi izdelki predstavili kmetija iz Slovenije in kmetija iz Italije, jutri in pojutrišnjem so na programu tri kmetije iz Slovenije in ena iz Italije, na zadnji praznični dan pa se bodo poleg treh slovenskih kmetij predstavili tudi manjšinci iz Porabja. Na stojnicah se predstavljajo tudi slovenske igralnice in turistični delavci z avstrijske Korške in hrvaškega Splita in Šibenika.

Za ljubitelje navtike so ravnopravne stojnice z navtično opremo. Čolne in druge plovila si je mogoče le ogledovati, jakne, bunde, hlače in druge kose oblačil iz tehničnih materialov pa je mogoče kupiti. Na dveh stojnicah prodajajo tudi majice z napisom Barcolana 47. Zelo posrečena sta srebrna

»vintage« prikolica, v kateri prodajajo prosecco, in oranžen kombi, v katerem dva fanta, kot zagotavljata, pripravlja najboljši Aperol spritz. Z namenom ozaveščati obiskovalce o družbeno-angažiranih temah so prišli tudi prostovoljci različnih organizacij. Med njimi je tudi združenje, ki ozavešča širošo javnost o multipli sklerozi. Na 4. pomolu se nahajajo institucionalne stojnice, med katerimi sta tudi deželno društvo invalidov in Občina Trst. Naj povemo, da je dobro poskrbljeno tudi za žejne in lačne. Na svoj račun bodo prišli ljubitelji avstrijskega in češkega piva, slovensko pivo pa zastopa znamka Laško. Lakoto je možno potešiti v različnih stojnicah, med katerimi je tudi Fari-nettijev Eatly. (sč)

IMPACT HUB - Projekt OnBoard

Paul Cayard: »Prestrašil sem se močne burje«

Nič več pirat s Karibov. Brki so izginili. Včeraj dopoldne se je slavnj svetovni jadralca Paul Cayard, v tržaškem Impact Hubu v starem mestnem jedru, predstavil s tako imenovano bohemsko brado (tako imenovano nekajdnevno). Kot pravi jadranci je bil od sonca zardel. Šarmanten za predstavnice ženskega spola. Poln dobre volje z novinarji.

Ameriški jadralca bo med glavnimi protagonisti letošnjega 47. Jesenskega pokala oziroma Barcolane. Krmaril bo jadrnico AnyWave, ki je del širšega projekta OnBoard (glavni pobudnik je Massimo Franzo). Cayard se na Barcolano vrača po petnajstih letih. Zadnjič se je v Tržaškem zalivu preizkusil leta 2000. »Tišče Barcolane ne bom nikoli pozabil. Bila je ekstremna. Ostal sem šokiran,« se je spominjal 56-letni krmar, ki je leta 2004 osvojil 5. mesto na olimpijskih igrah v Atenah v jadrnem razredu star (ni več olimpijski razred) in nadaljeval: »Na prvi stranici regate, ko smo jadrnali proti Sloveniji, je burja pihala z jakostjo 35 vozlov. Najhuje je bilo pod hribom (pred Barkovljami op. av.). Tam je hitrost vetra dosegla nad 55 vozlov, kar je že veliko. Regata je postala vse bolj nevarna. Krmilo je počilo in morali smo poiskati pomoč. Do obale smo prišli s pomočjo gušenjaka. Nato smo po radiu slišali, da nekdo potrebuje pomoč, in smo znova odšli na morje. Spominjam se, kako je večina jadrnic bila v težavah. Jadra so se trgala. Bilo je noro. Takrat sem se res ustrašil.« Cayard je v Trstu gostoval tudi na tekmovalnem Nations Cup. »Trst je za jadrnce pomembno mesto. Barcolana je unikat. Take regate, ko se na startni črti predstavi dva tisoč jadrnic, ni na svetu. Poznana je na vseh celinah. Trst imam rad tudi zaradi svoje posebnosti. Mesto leži v Italiji. Je pa multikulturno. Prav to stičišče kultur. Američani ljubimo mešanico kultur, saj smo tudi mi vsi mešanci. Nimamo ene same identitete. Za Združene države Amerike je to normalno. Pri vas v Evropi morda ni. Tega še ne cenite.«

Cayard je bil navdušen na zadnje vremenske napovedi. »Pihala naj bi rahla burja,« je napovedal predsednik SVBG Mitja Gialuz, ki je s tržaškim

Paul Cayard na predstavitvi

FOTODAMJ@N

županom Robertom Cosolinijem sprejel ameriškega jadrca. »Če bo res tako, bomo uživali,« je še dodal Cayard, ki je v Italiji izjemno priljubljen. Leta 1992 je bil Paul krmar jadrnice Il Moro di Venezia, ki je nastopila na Luis Vuitton Cup in Pokalu Amerike. »Morbo bo ostal v mojem srcu,« je dejal Cayard in nadaljeval: »Takrat se je cela Italija zaljubila v jadrnanje. Nekako kot v zlatih časih Alberta Tombe so bili vsi Italijani tudi smučarji. Italijani se prehitro navdušijo in prehitro naveličajo.« Zdaj pa ni več tako. »Jadrnanje je v težavah. Italijanski jadranci bi se najraje stepli. Tudi Pokal Amerike preživlja hudo krizo. Potrebna bi bila evolucija. Premik. Predvsem mentalni,« pravi Cayard, ki je poudaril, da še vedno najraje jadra z jadrnico razreda star. »Tam sem neodvisen. Na takih jadrnicah se vidi, koliko je vreden in izkušen posameznik. Vse skupaj je bolj intimno.«

Pa še nekaj: Impact Hub je navdušil Cayarda. »Tu so mladi. Rojevajo se ideje. Občutim pozitivno energijo.« Povedali so mu tudi, da so v trem prostoru pred dvesto in več leti šivali jadra. »Ula, tu sem doma!« je navdušeno izjavil. (jng)

RAJONI - Od Trebč do Piščancev

V nedeljo tudi Barcolana navzdol

Rajonska sveta za Zahodni Kras in za Rojan, Greto, Barkovlje, Kolonjo in Škorkljo bosta tudi letos priredila pohod Barcolana navzdol. Potekal bo v nedeljo, ob regati za jesenski pokal. Pohodniki se bodo zbrali jutraj ob 9. uri v Trebčah (avtobus s Trga Libertà bo odpeljal proti Trebčam ob 8.15), od tod bodo krenili po kraškem obronku preko Vrha do Obeliska, nato preko Selivca do Vejne in po Napoleon-ski cesti nazaj do Obeliska nato po Škali Santi do Piščancev (predvideni prihod ob 14.30).

Med potjo bodo pohodniki na nekaterih točkah obstali in prisluhnili branju in pričevanjem o progi letošnjega pohoda.

Pohodniki se lahko prijavijo do sobote, 10. oktobra na sedežu združenja Roiano per tutti (348/6407332). Vsi bodo zavarovani in bodo prejeli spominsko majico. Lahko se bodo okrepčali v kmetiji Ferfolja. Vpisnina 15 evrov.

Presegli število 1000

Število sodelujočih jadrnic je včeraj krepko preseglo mejo 1000 vpisanih. Barcolana se je večkrat približala magični meji 2000 udeležencev, a je ni nikoli dosegla.

Kaj se danes dogaja

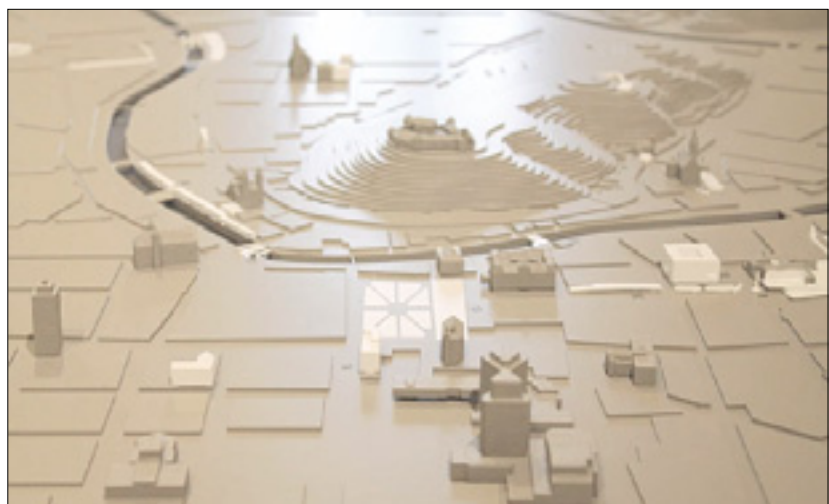
Spremljevalni dogodki FuoriRegata ponujajo srečanja za najrazličnejše okuse. Danes ob 10. uri bodo odprli razstavo fotografij Alice Gerin *Tra le dita e i tetti* v agenciji Gabetti immobiliare (Ul. Carducci 23), razstavo akvarelov *Ito e il mar* v kavarni Tommaseo, v hotelu Continentale (Ul. S. Nicolò 25) pa razstavo predmetov, ki so bili nekoč last Ernesta Hemingwaya. Ob 16. uri bodo v pristanu San Rocco v Miljah odprli razstavo Dina Facchinettija *Leco del barco*; ob 17. uri bo na vrsti voden ogled kavarne San Marco z degustacijo kave, v centru SOS Dislessia (Ul. Carducci 22) pa predstavitev informativne točke za disleksijo. Ob 17.30 bo kavarna Tommaseo gostila srečanja Na kavi z znanostjo, zvečer pa bo pestro v predoru Kleine Berlin (v Ul. F. Severo) ob 18.30 in 20.30 vodena ogleda z degustacijo. Ob 19.30 bodo predstavili nočno regato (Verdijev trg 2).

LJUBLJANA - Prenovljena Plečnikova hiša ponovno odprla vrata

Hiša Plečnikovih najbolj ustvarjalnih let

Slavni arhitekt je v njej preživel dolgo obdobje - Muzej vse od leta 1974

Tokrat smo se za bralce Primorskega dnevnika odpravili v Trnovo, kjer je ponovno odprla vrata prenovljena hiša arhitekta Jožeta Plečnika. Na vodenem strokovnem ogledu nas je spremljala kustosinja Ana Porok. V uvodu nam je pojasnila zgodovino Plečnikove hiše, v kateri je slavni arhitekt preživel kar šestindeset najbolj ustvarjalnih let.

Zgodovina Plečnikove hiše

Hišo na Karunovi je leta 1915 kupil arhitektov starejši brat Andrej. Po dokončni selitvi iz Prage se je vanjo naselil Jože Plečnik, ki je za svoje potrebe najprej uredil stari del hiše na Karunovi 4, leta 1923 pa je zasnoval prizidek. Leta 1929 je dokupil še hišo na Karunovi 6 s pripadajočim vrtom. Plečnikov nečak Karel Matkovič se je po stricovi smrti preselil v hišo in tam skrbno urejal stricovo zapuščino. Leta 1971 so dediči hišo in posest z vso umetniškovo zapuščino prodali mestu Ljubljana. Kot muzej je hiša javnosti na ogled od leta 1974, od leta 2010 pa jo upravlja Muzej in galerije mesta Ljubljane. Pri MGLM si želijo, da bi s sedanjo prenovno postala obiskovalcem in tudi strokovni javnosti izhodiščna točka za raziskovanje Plečnikove Ljubljane. Ob tem

ne gre prezreti podatka, da je Plečnikova hiša, kot edina v Sloveniji in med prvimi stotimi v svetu, vpisana na seznam mednarodne organizacije Iconic houses, na katerem svoje mesto najdejo le svetovno najbolj prepoznavne stavbe, kot so npr. Frank Lloyd Wright Home and Studio, Vila Savoye in Villa Noailles.

Nova stalna razstava

Novost v prenovljeni Plečnikovi hiši je stalna razstava, ki jo je skupaj s sodelavci pripravila prav Ana Porok, kustosinja za Plečnikovo zbirko v MGLM. Pojasnila nam je, da se razstava vsebinsko deli na arhitektov opus na Dunaju, v Pragi, osrednja pozornost pa je namenjena njegovemu delu v Ljubljani, kot tudi drugod po Sloveniji. Precejšnja pozornost je namenjena tudi predstavitvi zasebnega dela življenja slavnega arhitekta. Na samem vходу obiskovalce pozdravi zadnja fotografija Plečnika, ki je bila posneta na Brionih, nekaj mesecev pred njegovo smrtjo, kjer je arhitekt zaključil svoj bogat ustvarjalni opus. V vhodni veži se obiskovalec seznani z biografijo, ključnimi postajami njegovega življenja in dela, njegovimi sodobniki ter stavbami iz tistega časa. V nadaljevanju sta predsta-

vljeni prvi dve ključni postaji njegovega ustvarjanja – Dunaj z Zacherlovo hišo in Praga s praškim gradom.

Največja soba je namenjena predstavitvi Plečnikovega dela v Ljubljani. Na maketi je predstavljena današnja prestolnica z izpostavljenimi Plečnikovimi urbaniimi potezami in stavbami. V predalih makete so dostopni posamezni originalni načrti, zraven pa nameščeni digitalni ekrani za podrobnejše raziskovanje Plečnikove arhitekture. Posebej je izpostavljeno Tromostovje, arkade osrednje mestne tržnice, mestno pokopališče Žale, kakor tudi Narodna in univerzitetna knjižnica. O dejstvu, da je marsikatero njegovo delo ostalo nedokončano pričajo razstavljeni eksponati v naslednji sobi. Tam so na ogled postavljeni načrti in makete nikoli uresničenih Plečnikovih vizij Ljubljane. Med njimi je posebne pozornosti deležna Katedrala svobode, umetniškova vizija stavbe slovenskega parlamenta. Zadnji razstavni prostor v pritličju je t. i. Urška soba. V njej je namreč bivala njegova dolgoletna gospodinja Urška Luzar. Prav na tem mestu je predstavljen Plečnikov osebni svet – od družine in pokreka, študijskih let, sodobnikov in študentov. Razstavljene so fotografije, priznanja, določeni predmeti (večino je Plečnik sam oblikoval), kot tudi posamezna pisma, ki razkrivajo čustveno plat slavnega arhitekta. Nedaleč stran se nahaja jedilnica s kuhinjo, kjer je gostil in sprejemal najbližje prijatelje. Po preprostem a stilno oblikovanem stopnišču, ki ga je tako, kot domala vse preostalo v hiši – od najmanjših pa do večjih detajlov, zasnoval Plečnik sam, se povzpne v zgornje prostore. Tu se nahajajo njegovi študijski prostori. Med številnimi najrazličnejšimi delovnimi pripomočki je tu svoje mesto našla tudi arhitektova spalnica – postelja.

Kot zanimivost naj povemo, da po domala celotni hiši praktično ne najdemo prostora, ki ne bi bil vsaj minimalno študijsko zaznamovan. »Plečnik je svojim študentom dosledno prigovarjal, da morajo vedno in povsod imeti s seboj skicirko v katero si lahko beležijo svoje ideje. Tako nekako je urejen tudi njegov dom,« ob tem še doda kustosinja Ana Porok. Po stopnišču se spustimo do zimskega vrta. Tu opazimo ponovno zasajeno prvotno steblo divje trte – vinike, ko jo je Plečnik zasadil leta 1925, ob celoviti prenovi leta 2013 pa je bila odstranjena. Mimo številnih lončnic nas pot popelje še na prostorni vrt, ki je na račun deževja ob našem obisku žal sameval. Tudi ta je bil deležen prenovne, saj je skupaj s prenovno hišo potekala tudi konservatorska prenova Plečnikovega vrta, katere cilj je bil celostno ohraniti oziroma poustvariti zasnovano, kakršno je ustvaril Plečnik. Ob tem je na vrhu pred hišo in na poteh, kakor tudi v zimskem vrtu, mogoče občudovati pisane tlake sestavljene iz najrazličnejših oblik domačega kamna. Tu so na ogled postavljene posamezni elementi iz drugih Plečnikovih objektov, ki jih je uporabil tudi pri celostni podobi hiše ali vrta. Arhitektu naj bi prav vrt predstavljal ustvarjalni poligon, kot sozvočje grajenega in zelenega.

Plečnikova hiša kot študijsko središče in občasne razstave

Plečnikova hiša bo s prenovno postala tudi pomembno študijsko središče. V kompleksu je zasnovan poseben prostor namenjen vsem tistim, ki proučujejo delo tega izjemnega arhitekta. Razi-

skovalcem bo tam že v bližnji prihodnosti na voljo dostop do digitaliziranih Plečnikovih načrtov, po predhodnem dogovoru pa si bodo lahko ogledali in proučili tudi njegove originalne načrte, ki jih MGLM sicer hrani v depozitu z ustreznimi klimatskimi pogoji. Na uporabo zainteresirani javnosti je tudi že dodatni andragoško-pedagoški prostor, poimenovan Plečnikova učilnica, ki je v prvi vrsti namenjenim šolarjem, odraslim in družinam. Tam bodo že od letošnje jeseni potekali številni tematsko zasnovani projekti. Pester je tudi nabor gostujočih razstav, ki se ali pa se bodo zvrstile na tem mestu. Že od tega tedna dalje si je mogoče ogledati prvo občasno razstavo, na kateri je

predstavljen natančen potek prenove hiše. Predstavljen je zahteven poseg, ki je obsegal inventarizacijo Plečnikove dediščine, sanacijo in obnovo. V pripravljalni fazi je tudi že naslednja občasna razstava, ki naj bi predstavila delo enega izmed Plečnikovih učencev na Češkem. Pri MGLM se potegujejo tudi za vpis Plečnikove hiše na seznam kulturne dediščine UNESCO.

Ogled Plečnikove hiše je zaradi prostorskih kapacitet mogoč v manjših skupinah (do 7 ljudi, vsako polno uro). Novo stalno razstavo si je mogoče ogledati tudi samostojno od torka do nedelje, od 10. do 18. ure.

Besedilo in fotografije Robi Šabec

filmi@primorski.eu

GREMO V KINO

Black Mass

ZDA 2015

Režija: James Cooper

Igrajo: Johnny Depp, Joel Edgerton, Benedict Cumberbatch, Rory Cochrane in Dakota Johnson

Ocena: ★★★★★

POGLEJ TRAILER!

Retro vzdusje in sive ulice južnobostonskega kriminala, za film postavljen v sedemdeseta leta. V čas, ko je agent FBI John Connolly ponudil sodelovanje staremu prijatelju, gangsterju Jimmyju Bulgerju. Za oba je bil končni cilj preprečitev širjenja italijanske mafije v njunem mestu: Bostonu.

Johna in Jimmyja družijo skupno otroštvo v irskem predelu mesta in ambiciozni agent FBI ponudi prijatelju mafijcu popolno zaščito v zameno za informacije, ki bodo oblastem pomagale stopiti na prste sicilskemu kriminalu.

Toda Connolly se ne zaveda, da pri tem podpisuje pogodbo s hudičem in Bulgerju omogoča, da pod policijsko zaščito okrepi svojo moč ter postane eden najbolj neusmiljenih gangsterjev v zgodovini Bostona.

Film, ki so ga premierno predstavili na preteklem beneškem festivalu pripoveduje resnično zgodbo o Jamesu Whiteu Bulgerju, kriminalcu, ki je danes star 85 let in je bil zaradi 11 umorov obsojen na dosmrtno ječo. Njegov lik je pred leti navdihnil tudi Martina Scorseseja pri filmu The Departed, po knjigi novinarjev The Boston Globa, ki so Bulgerjevo zgodbo obelodanili, razkrili njegovo sodelovanje in pri tem povzročili eno največjih afer v zgodovini FBI, pa je 45-letni James Cooper posnel biografsko zgodbo. V njem kot tudi v realnem Bulgerjevem življenju igra zelo pomembno vlogo mlajši Jimmyjev brat Willy M. Bulger, ki je celih osemnajst let predsedoval senatu zvezne države Massachusetts. Bivši ameriški politik danes redno obiskuje brata v zaporu, pa čeprav še vedno ni jasno, koliko resnice je dejansko poznal in kakšno vlogo je igral v bratovem vzponu, predvsem pa v uspešnem dolgoletnem Jamesovem izogibanju oblastem. Dejstvo je, da bivši senator ni nikoli javno obsodil bratovih dejanj in to ga je pred leti stalo mesto predsednika massachusettske univerze.

Protagonist filma je spet izredni in povsem nerazpoznavni Johnny Depp, ob katerem igra Dakota Johnson in lanskega nominiranec za oskarjevo nagrado, angleški igralec Benedict Cumberbatch. Res težko si je predstavljati, da bi se Black Mass februarja 2016 ne potegoval za katerega od prestižnih oskarjevih kipcev. (Iga)

GORICA - Zaradi znižanja temperatur tekma s časom

V napol praznem mestu ni prostora za begunce?

Središče Sv. Jožefa že urejajo (levo), posteljnina za zasilno zavetišče pred vhodom sejmišča v Ulici Barca (desno)

Temperature so se spustile pod sezonsko povprečje, zato pa se stiska beguncev in prosilcev za azil, ki v Gorici še vedno nimajo strehe nad glavo, iz dneva v dan povečuje. Če je bilo že med poletjem težko pomagati približno 150 prebežnikom, za katere v mestu ni poskrbljeno, se po ohladitvi in dežju zadnjih dni povečuje bojazen, da bodo pod milim nebom nesrečneži dočakali tudi zimo. Zaradi temperatur že obolevajo. Zanje primanjkuje zdravil, toplih oblačil in odej, pomagajo si po lastnih močeh, po mestu iščejo zasilna zavetišča. Ležišča v spominskem parku skušajo zavarovati s kartoni, noči preživljajo tudi v Bombijevem predoru pa še pod lopo ob vhodu v nekdanji sedež Agencije za prihodke v Ulici Buonarroti - od koder jih stanovalci podijo - in pred sejmskim razstaviščem v Ulici Barca.

»TVEGAMO, DA BO KDO UMRL«

»Z znižanjem temperatur begunska kriza tvega postati dramatična,« opozarja socialno angažirani goriški duhovnik in direktor Karitasa Paolo Zuttion: »Če so si med poletjem prebežniki nekako pomagali in spali na odrptem, moramo sedaj najti zanje ustrežnejšo rešitev, saj drugače tvegamo, da

bo kdo izmed njih umrl zaradi mraza.« Ravno Karitas trenutno nudi zatočišče 35 prebežnikom zunaj konvencije, ki bi jim zagotavljala streho nad glavo, nobenega zatočišča pa še vedno ni za 155 beguncev. »Takoj moramo ukrepati. Že lani smo med zimskimi meseci delali v nemogočih razmerah, stanje pa je sedaj še hujše, saj je migrantov v Gorici veliko več v primerjavi z lansko zimo. Zdi se mi naravnost nemogoče, da v Gorici, ki je napol prazno mesto, ne najdemo prostorov, kjer bi lahko nastanili 150 oseb,« je kritičen Zuttion.

SREDIŠČE SV. JOŽEFA BO REŠITEV?

Pred nekaj tedni je nadškof Carlo Redaelli sporočil, da bodo uredili zatočišče za zagotavljanje prve pomoči prebežnikom v središču sv. Jožefa v goriškem Podturnu. »Stavbo je sicer treba obnoviti, odločitev, ali bomo lahko tam sprejemali prosilce za azil, pa bo morala priti z notranjega ministrstva oziroma prefekture. Prostore, ki jih je zasedal odpadni material, smo sicer že izpraznili, poskrbeli bomo tudi za dezinfekcijo, saj so podstrešje "zasedli" golobi. Obenem skušamo najti tudi alternativne rešitve oziroma lokacije v primeru, da bo stavba sv. Jožefa neprimerna,« razlaga direktor Karitasa.

GORICA - Stiska narašča

Pri Madonini in Karitasu zbirajo pomoč za migrante

Potrebujejo zlasti zdravila, nepremočljive čevlje, odeje in jope

Beguncem v stiski tudi na Goriškem pomagajo prostovoljci in ustanove, ki jim lahko na pomoč priskoči prav vsakdo. Pomoč je seveda zelo dobrodošla. Hrano, oblačila, zdravila in higienske pripomočke sprejemajo pri Karitasu na Trgu San Francesco 1 v Gorici od ponedeljka do petka med 9.30 in 13. uro ter med 15.30 in 17.30, vsak dan med 16.30 in 20.30 pa tudi v župnišču pri Madonini, kjer se med drugim lahko prijavi novi prostovoljci. »Dobrodošla so zdravila, ki jih lekarne

prodajajo izven recepta, kot je npr. aspirin. Oblačila, ki jih v tem trenutku najbolj potrebujemo, pa so nepremočljivi čevlji številke od 41 do 44, odeje in jope nekoliko manjših velikostnih števil. Kar zadeva živila, dobrodošli so zlasti riž, konzerve tunine, olje, sol in sladkor, ne potrebujemo pa konzerv mesa, saj je velika večina beguncev muslimanov,« razlaga prostovoljka Beja Kudič, ki jo lahko vsak dan v popoldanskem času srečamo med delom s skupino petih prostovoljcev v župnišču pri Madonini. (av)

PROSTOVOLJCEV JE PREMALO

Iz Karitasa naslavljajo na občane poziv k pomoči. »Kdor koli lahko pomaga tako, da prečisti domače omare in ugotovi, česa ima preveč in če je to pripravljen odstopiti komu, ki krvavo potrebuje pomoč. Zdravil nimamo več, dobrodošli pa so tudi nepremočljivi čevlji, jope, odeje, riž, konzerve z živili in higienski pripomočki. Poleg materialne potrebujemo tudi človeško pomoč. Imamo več prostovoljcev, ki pa so po vseh teh mesecih utrujeni. Zato vabim vse te, ki nam želijo pomagati, naj se zglasijo na sedežu Karitasa

na Trgu San Francesco ali naj obiščejo župnijo pri Madonini od 16.30 dalje,« poziva Zuttion.

»PROTEST USMERITE V PREFEKTURO«

Begunci, ki čez noč bivakirajo v Ulici Buonarroti, so tamkajšnjim stanovalcem v spotiko. S transparenti jih pozivajo, naj se umaknejo. »Občani morajo svoj protest nasloviti na prefekturo, ki prosiščem za azil ne zagotavlja zatočišča, kakor predvidevajo zakoni. Begunci so le ubogi ljudje - tako Paolo Zuttion -, ki iščejo zavetje pred dežjem in mrazom.« (av)

GORIŠKA - Rak Oktobrsko ozaveščanje rešuje življenja

Tudi letošnji oktober je na pobudo združenja LILT posvečen preprečevanju raka na dojki, najpogostejšega malignega obolenja žensk v razvitem svetu. Rak pa je visoko ozdravljiv, če je odkrit dovolj zgodaj. Zato je za zmanjševanje umrljivosti pomembno predvsem zgodnje odkrivanje bolezni. V ta namen poteka vsedržavna kampanja, cilj katere je opozoriti ženske na ključno vlogo preventive in pravočasne diagnoze. Rentgensko slikanje dojk morajo ženske med 50. in 70. letom opravljati vsaki dve leti. Poleg tega morajo spremeniti življenjske navade, od katerih je odvisno 20 odstotkov rakastih obolenj dojke. Zdravo je opravljati fizično dejavnost, nadzirati telesno težo, omejevati uživanje alkohola, uživati zdravo hrano. Ravno zaradi ozaveščanja ljudi je ozdravljivost raka na dojki 80-85-odstotna. K informativni kampanji je pristopila tudi goriška sekcija združenja LILT v sodelovanju z zdravstvenim podjetjem. Brezplačne preglede dojk bo sta kirurga G. Stacul e G. Sottosanti opravljala v kirurški ambulanti v drugem nadstropju splošne bolnišnice v Gorici, in sicer 8., 15., 22. in 29. oktobra med 9. in 13. uro; Stacul bo sprejemal tudi v Krmini 16. oktobra med 9. in 13. uro ter v Gradšču 19. oktobra med 9. in 13. uro.

LOČNIK

Čelno trčenje in zastoji

Vozili sta včeraj čelno trčili v Ločniku, na križišču pred tamkajšnjo zadružno banko. Voznik Toyote yaris, ki se je peljal v smeri Gorice, je okrog 13.30 izgubil nadzor nad avtom - morda zaradi slabosti - in zapeljal na nasprotni vozni pas, kjer je trčil v furgon tipa Mercedes sprinter. Zaradi nizke hitrosti hujših posledic ni bilo, le voznika in potnika Toyote so odpeljali na pregled v goriško splošno bolnišnico. Pol drugo uro je bila cesta prevozna samo v eno smer, zaradi česar so nastali zastoji.

KRMIN

Podjetje Mibb v krizi

Gospodarska kriza je resno ogrozila nadaljnji obstoj ene izmed najstarejših krminskih tovarn. Gre za podjetje Mibb, ki od leta 1968 proizvaja posteljice in drugo opremo za otroške sobe. Na preprihu je trideset delavcev, opozarjata deželna svetnika Riccardo Riccardi in Rodolfo Ziberna ter pozivata deželno vlado in še zlasti njenega podpredsednika Sergia Bolzonella, naj se nemudoma začne pogajati z lastništvom in uslužbenci, za katere so uvedli izredno dopolnilno blagajno.

ŠTEVERJAN - Iščejo 78-letno domačinko

Pogrešane niso našli

Ančka Terpin se je sama oddaljila od doma - Danes navsezgodaj še obsežnejša iskalna akcija

Ančka Terpin

Sinoči, do zaprtja našega uredništva, še niso našli 78-letne Ane Terpin, ki jo v Ščednem v Števerjanu pogrešajo od včeraj zjutraj. Iskali jo bodo spet danes.

Domačinka, ki jo v vasi poznajo kot Ančko, naj bi se zgodaj zjutraj ali ponoči ali celo večer prej sama oddaljila od doma. Ženska srednje postave s temnimi oziroma nekoliko posivelimi lasmi živi na Ščednem z bratom Emilom, ki je včeraj navsezgodaj ugotovil, da je nikjer ni, zato je takoj obvestil nečakinjo in nato še karabinjerje. Zgodaj popoldne se je začela obsežna iskalna akcija, v kateri so poleg karabinjerjev sodelovali še gasilci, krajevna civilna zaščita, policija in tudi nekateri kra-

jani različnih starosti, ki so jih na kraj privabila vozila uniformiranih reševalcev. Sinoči okrog 20. ure, ko se je izkazalo, da tudi zadnja sled, ki so jo imeli, ni privedla nikamor, so zaradi teme prekinili iskanje. Včeraj so prehodili in pregledali bližnje gozdove, polja, vinograde in jarke, začeli pa so pri sledeh, ki jih je pogrešanka pustila na njivi za svojim domom, ko je odšla neznan kam. Iskali so jo tudi z reševalnimi psi in s pomočjo helikopterja gasilcev, ki je priletel iz Trsta in si poldrugo uro z viška ogledoval Ščedno in okolico. Vendar zaman.

Na kraj je prišla tudi županja Franca Padovan. Z udeleženci v iskalni akciji se je pogovorila v štabu, ki so ga gasilci in ka-

Pogrešanko so iskali tudi z reševalnimi psi

BUMBACA

rabinjerji začasno uredili v Ščednem, v neposredni bližini Ančkinega doma. Svoji pogrešanke so nam posredovali njeno fotografijo v primeru, da bi jo kdo opazil in tudi z informacijo pomagal reševalcem; povedali so še, da je imela na sebi črno oble-

ko. Gasilci in karabinjerji so ostali na kraju tudi čez noč. Danes ob 7. uri se bo iskalna akcija ponovno začela in bo še temeljitejša kot včeraj, napovedujejo. Svoji pa seveda upajo, da se bo še pred tem sama vrnila domov. (av)

KROMBERK - Projekti, ki povezujejo prostor

»Železna zavesa ob odprti meji!«

EZTS odličen inštrument za realizacijo prostorske integracije mest

Projekti, ki so v minulih desetletjih, še zlasti v šestdesetih in sedemdesetih letih prejšnjega stoletja, povezovali prostor ob goriški slovensko-italijanski meji, so številni: od sporazumov, kot sta Videmski in Osimski, do povezovanja različnih interesnih skupin na kulturnem in športnem področju. V tistih časih so nastale tudi ideje za izgradnjo ceste v Brda preko italijanskega ozemlja, izgradnjo avtoceste Palmanova-Gorica-Ljubljana, mednarodnega mejnega prehoda Vrtojba in maloobmejnega prehoda na Erjavčevi-Škabrijelovi ulici. Te in še številne druge uresničene projekte je na torkovem večeru, ki jih prireja Goriški muzej, s političnega in gospodarskega vidika kronološko natančno opisal Jože Šušmelj, dolgoletni diplomat, politik in kulturni delavec, najpomembnejše med projekti pa je nato dodatno osvetlil še arhitekt in urbanist Tomaž Vuga.

Govornika, sicer oba domačina, sta se strinjala, da so bila šestdeseta in sedemdeseta leta za Novo Gorico najbolj dinamična leta. V tistem času so se začeli tudi poglobljati stiki med sosednjima mestoma ob me-

Jože Šušmelj in Tomaž Vuga (levo); »prehod na Erjavčevi-Škabrijelovi (zgoraj) naj se posveti županoma Martini in Štruklju«

ji, ki so višek dosegli po podpisu Osimskih sporazumov leta 1975. Izpostavila sta Štrukljevo ero, ki je za razvoj mladega mesta pomenila posebno prelomnico: mladi in karizmatični Joško Štrukelj je tedanji skupščini občine Nova Gorica predsedoval med letoma 1963 in 1967. »V tistem obdobju sta skupaj s Štefanom Cigojem obrnila kadrovske politike v občini,« se spominja Šušmelj. V službo na občino in na druge institucije sta iz Ljubljane začela vabiti mlade domače diplomirance, med njimi Vugo, Branka Marušiča ... Po letu 1965, ko je županstvo sosednje Gorice prevzel Michele Martina, je Štrukelj začel intenzivno navezovati čezmejne stike s sosednjim mestom. Na njunih srečanjih so se kresale ideje o omenjeni avtocesti med Palmanovo in Ljubljano (od prvotne ideje do uresničitve je minilo 45 let), pobude o ustanovitvi meddržavne komisije za izkoriščanje Soče za energetski in namakalni namen, govor je bil celo o letališču na Rojah, od koder bi na Dunaj izvažali briško sadje, ter o Lokvah kot o skupnem rekreacijskem centru za obe mesti. »Osnovno vprašanje, ki je ves čas prihajalo na površje, pa je bilo onesnaženje potoka Koren,« je spomnil Šušmelj. »Štrukljeva je bila tudi ideja, naj se Nova Gorica iz urbanističnega vidika osamosvoji od Ljubljane ... Glede na to, koliko je naredil za mesto, me čudi, da nima nikjer nobenega priznanja za to. Zato na tem mestu javno podpiram idejo iz leta 2003, ki sta jo podala študijski center Rizzatti iz Gorice in Forum za Goriško, da bi nekdanji Erjavčev prehod kot vrata, ki vodijo iz enega mesta v drugo, simbolično poimenovali po teh dveh županah. Upam, da se bo to nekoč uresničilo,« je dejal Vuga.

Fenomen dveh mest in odprta meja sta bili zanimivi temi za evropsko javnost, z idejo *dve Gorici - eno mesto* pa je že za časa svojega predsednikovanja skupščini občine Nova Gorica med letoma 1990 in 1993 hotel prodreti Sergij Peljhan, a je bila za tisti čas še preuranjena. »Danes imamo na razpolago odličen inštrument za realizacijo prostorske integracije treh mest - EZTS,« je poudaril Vuga, ki točke povezovanja med mestoma vidi v spominskem parku miru na Sabotinu, Soči, skupni obrtni coni v Solkanu, Trgu Evrope, mejnem prehodu Erjavčeva-Škabrijelova, goriškem gradu in Panovcu kot skupnim pljučem mest, Rožni Dolini kot možnemu središču urbane regije, bolnišnici v Šempetru in mejnem prehodu v Vrtojbi.

Minula desetletja, še zlasti tista pred vstopom Slovenije v EU leta 2004, so bila torej polna plodnega sodelovanja med prostoroma, kakšna pa je slika današnjega dne?

»EZTS je bil ustanovljen pred šestimi leti ... Sodelovanje je sedaj manj dinamično kot je bilo takrat. Manj je zagona, Gorica umira, mladi jo zapuščajo,« se je v razpravo iz občinstva vključil Silvan Primosić, dolgoletni goriški občinski svetnik. »Tudi Nova Gorica stagnira,« mu je pritegnil Šušmelj, »izgubljam ustanove, postala je anemična. Ali je razvoj še moč zagnati, ne vem. Takrat smo ustanovili tri, štiri komisije, ki so se redno sestajale, pa govorimo o t.i. svinčenih časih. Brez posebnih pri-

volitev Ljubljane ali Beograda smo takrat ustanavljali skupne komisije. Danes pa ... imamo na političnem področju, na področju sodelovanja občin res neke vrste "železno zaveso" ob vsej odprti meji!«

»Današnji večer poteka v duhu "še pomnite, tovariši?" Je tu sploh prisoten kakšen mestni svetnik? Mi tukaj smo ljudje preteklosti, kje so nove generacije?« je bil iz občinstva kritičen tudi zgodovinar Branko Marušič. »To, da Univerza v Novi Gorici od-

haja iz Gorice, je razlog za alarm! Predlagam, da z nocojšnjega srečanja pošljemo apel primorskim Slovincem, ki živijo in delajo v Ljubljani, da tudi oni stopijo v akcijo, da spodbudijo te mrtve sile, ki delujejo pri nas ...«

Razprava se je razvila v smeri sedanjosti in predvsem skrbi za prihodnost. Predstavniki Goriškega muzeja so zato sprejeli izziv in obljubili, da bodo o teh vprašanjih organizirali nov tematski večer.

Katja Munih

RAZSTAVA - V nekdanjem samostanu sv. Klare

Habsburška Gorica

Prvič bo zaokroženo predstavljeno gradivo, ki se navezuje na devetnajsto stoletje - Ekspoziti iz zasebnih zbirk

Na pobudo centra za turistične in kulturne raziskave s sedežem v goriškem grajskem so v reprezentančni dvorani županstva napovedali pomembno razstavo, ki jo bodo namestili v prostorih nekdanjega samostana sv. Klare. Glede na razstavljeni gradivo so ji dali naslov *Habsburžani - štiri stoletja vladavine v obmejni grofiji 1500-1918*. Pod pokroviteljstvom občine jo bodo odprli v nedeljo, 18. oktobra, ob 17.30. Ob prisotnosti župana sta jo včeraj podrobno predstavila odgovorna prireditelja Marina Bressan in Marino De Grassi.

Župan Ettore Romoli je opozoril, da se razstava vključuje v niz podobnih pobud, ki so potekale v letošnjem letu, je pa gotovo najboljše, saj bodo listine, slike in predmeti na ogled v vseh nadstropjih velike samostanske stavbe. Leta 2018 bo minilo sto let od konca habsburške vladavine, od prenosa habsburške cesarske oblasti na italijansko kraljevino. Umestno je, da bolje spoznamo in ovrednotimo značilnosti, okoliščine in življenjske pogoje, ki so prevladovali v naših krajih, ko so bili sestavni del avstro-ogrskega cesarstva. Župan je izpostavil dejstvo, da so stroški za napovedano pobudo zelo omejeni. O stroških, pripravi, sprememnem katalogu in drugih podrobnostih sta govorila prej ome-

V Gorici je izhajal tudi časopis Soča

njena prireditelja v imenu same občine, navedenega centra, deželnega odseka Vsedržavnega združenja Italija-Avstrija in Fundacije Goriške hranilnice, brez pomoči katere bi načrta ne mogli uresničiti. Marina Bressan je opozorila na 324 strani zajejen katalog, v katerem so prikazani in obrazloženi vsi razstavljeni predmeti, listine in slike. Razstava bo zanimiva za vse občane, posebej pa za dijake, ki bodo ob sobotah in nedeljah razstavo lahko obiskovali ob pomoči podkovanih vodičev.

Prejšnje razstave s podobno vsebino

so zbrale in izpostavile gradivo, ki se nahaja v javnih ustanovah. Tokrat je celotno gradivo v lasti zasebnikov, ki so ga odstopili in dali na razpolago do konca januarja 2016, ko se bo razstava zaključila. Knjižni založnik Marino De Grassi je izpostavil pomembno postavko, da ni namreč v Gorici nikoli bilo zaokroženo razstavljeno gradivo, ki se navezuje na 19. stoletje, ko je mesto doživljalo živahne in v drugi polovici tudi bistvene spremembe v kulturi, civilni družbi, upravi in politiki. Če sta številno in raznolikost časopisov izraz socialnega in družbenega vrenja, potem je pred okrog sto tridesetimi leti bilo v Gorici zelo živahno, saj je izhajalo kar osem časopisov v italijanskem, slovenskem in nemškem jeziku. Pomislimo tudi na vlogo Južne železnice (1960) in na kasnejšo povezavo z Dunajem z Bohinjsko progo (1906), ki sta bistveno vplivali na krajevno gospodarstvo, na razvoj obmorskega turizma v Gradežu in na tržiško ladjedelništvo. Upoštevajmo narodna vrenja med Italijani in Slovenci, ki so se izražala preko tiska, gledališč, kulturno prosvetnih društev, čitalnic, političnih gibanj ali slikarstva.

Predstavili so tudi ličen plakat, ki bo na razstavo opozarjal v naslednjih mesecih. Prireditelji računajo tudi na dober sprejem in nakup kataloga. (ar)

GORICA - Nabirka V vsakem društvu defibrilator

Infarkt je v Italiji vsako leto usoden za 60.000 oseb. Večina ljudi, ki doživi srčno kap, umre v prvih nekaj urah zaradi aritmije, ki prekine črpalno dejavnost srca, aritmijo pa je mogoče obvladati z električno defibrilacijo. Zato zakonski odlok Balduzzi iz leta 2013 predpisuje, da se morajo tudi amaterska športna društva opremiti z defibrilatorjem, jih znati vzdrževati in uporabljati.

»Podatek, da z defibrilatorjem lahko rešimo 80 odstotkov oseb z motnjami srčnega utripa, je zgovoren. Prav zaradi tega se je goriška pokrajina v sodelovanju s krminskim neprofitnim združenjem Confraternita di Misericordia in s Fundacijo Goriške hranilnice sklenila, da amaterskim športnim društvom priskoči na pomoč,« napoveduje pokrajinska odbornica Vesna Tomsica. Ta je včeraj predstavila kampanjo *Grazie di cuore* (Prisrčna hvala!), s katero želi pokrajina spodbuditi društva, naj upoštevajo smernice odloka Balduzzi. »Ni še dovolj, da društva imajo defibrilator. Paziti morajo na vse zapadlosti in na posodobitve programske opreme. Tečaj usposabljanja pa mora opraviti zadostno število odbornikov in trenerjev. Ker pa za vse to potrebujemo denar, smo se odločili za nabirko, h kateri lahko pristopi prav vsak posameznik,« navedla Tomsica. Ta računa na sodelovanje vseh občin, ki bodo poskrbele, da bodo na strateških lokacijah - v telovadnicah, lokalih, restavracijah itd. - nameščeni zabojčki za zbiranje prispevkov.

Akcijo bodo predstavili med dobrodelnim večerom, ki bo v petek ob 18. uri v palači Attems-Petzenstein v Gorici. Prisotni bodo poznani obrazi iz športnega sveta, in sicer Bruno Pizzul, Lorenzo Glessi, Guido Visintin, Eva Trevisan, Francesca Concina in Marta Gasparotto. Že takrat bodo zbirali prispevke, publiko pa bodo s svojimi vini pogostili vinarij vinoteke Števerjanski griči. (av)

Policisti med otroki osnovne šole Fran Erjavca

Policisti goriške kvesture so v petek prejšnjega tedna obiskali otroke slovenske osnovne šole Fran Erjavca v Štandreu. Agentom iz oddelka za mladoletne ter oddelkov prometne, poštne in rajonske policije je prisluhnilo okrog 90 šolarjev, kolikor jih šola premore. Pojasnili so jim, kako poteka delo policije in jih opozorili na upoštevanje pravil in na spoštovanje sočloveka. To so temelji vsake omikane družbe, so poudarili policisti. S posebno privlačno silo pa so na otroke delovala tudi policijska vozila na šolskem dvorišču. Na šoli so jih sprejeli prisrčno in z zanimanjem, za kar se policija zahvaljuje tako otrokom kot učnemu osebju.

OD KRASA DO WEIMARJA - V odkrivanju usode družine Kornela Abela

Kamna spotike za spomin

V nemškem Weimarju so prejšnji petek vdelali v kamniti tlak pred nekdanjo vilo plemiške družine slikarja in genealoga Adolfa Von Veldena (1863-1932) v Ulici Freiherr-vom-Stein-Allee 10 dve mali medeninasti plošči, ki jih v Nemčiji in drugih evropskih državah poznajo kot *Stolpersteine* ali kamni spotike. Nemški umetnik in slikar Günter Demnig je že pred dvema desetletjema dal pobudo, da bi pred stanovanjskimi hišami, od koder so odpeljali v nacističnem obdobju judovske ljudi v taborišča, postavili spominska obeležja. Na ploščice so vklesana imena in priimki žrtev holokavsta in datumi njihove smrti.

Prav na ta dan je Klassik Stiftung Weimar, ena izmed najpomembnejših nemških kulturnih ustanov, organizirala odprtje razstave knjig in odkritje dveh medeninastih plošč, posvečenih dvema nedolžnima žrtvama nacističnega terorja, in sicer Else von Velden roj. Schadow (1864-1942) in Ester Maria Sara von Velden por. Abel (1887-1942). Slednja je leta 1915 v Weimarju poročila avstro-ogrskega stotnika in pisatelja Kornela Abela. Ta je leta 1934 izdal knjigo z naslovom *Karst, ein Buch vom Isonzo - Krass, knjiga o Soči*, eno najbolj pretresljivih pričevanj o prvi svetovni vojni. Celotno dogajanje je avtor postavil na teritorij, ki gre od Vrha sv. Mihaela, Doberdoba, Jamelj, Komenske planote in devinskih klifov do Opčin in Trsta. Leta 2007 je knjigo izdalo Društvo Rat-Sloga PromoSKulturE in prvič v slovenščini predstavilo tragično usodo družine Kornela Abela. Sledile so še dodatne raziskave na isto temo in leta 2015 je izšla v Innsbrucku v samozaložbi dopolnjena izdaja z naslovom *Časčen, pozabljen, preganjen: po izgnanih sledovih Kornela Abela*. Avtorja knjige sta Helmut Marchhart in Dario Frandolič, profesor na višjih srednjih šolah v Gorici, ki je prvi poskrbel za slovenski prevod Abelove knjige o Krasu.

Ester von Velden je v Weimarju dokončala svojo akademsko slikarsko pot, do danes pa se je ohranila le ena njena slika: to je kraška pokrajina z ostrimi skalami, žicami in jarki ter Doberdobskim jezerom v ozadju. Slika o obdobju prve vojne na Krasu simbolično krasi naslovno strano možne knjige.

Direktor nemške kulturne ustanove v

Medeninasti ploščici (zgoraj) pred stanovanjsko hišo v Weimarju (desno), kjer so ju vdelali v pločnik

FOTO D.F.

Weimarju Jürgen Weber se je pri iskanju legaliziranega ropa nacističnih oblasti proti Judom srečal s konfiskacijo zelo bogate knjižne zapuščine Adolfa Von Veldna (1863-1932). Iskanje zakonitih dedičev je bil povod, da je vstopil v zgodbo tudi pisatelj in stotnik Kornel Abel, čigar zadnje sledi so se izgubile prav v nekdanji Ulici Alexander Allee 10, danes Freiherr-vom-Stein-Allee, kjer so v petek odkrili spominske obeležje. Ne smemo pozabiti, da je pisatelj Kornel Abel v svoji oporoki napisal, da hoče biti pokopan na slovenski zemlji, in sicer da želi, da se njegov pepel raztrese pred romarsko cerkvijo Marije Device na Mengorah. Tam je avstrijski pisatelj in vojak preživel prvih pet bitk na Soči.

V petek, 2. oktobra, ob 9. uri je najprej na kamnitem pločniku pred nekdanjo vilo družine Von Velden potekala kratka, a ganljiva slovesnost, ki se je nadaljevala v Goethejevem in Schillerjevem arhivu s predstavitevjo in branjem Abelovih del. Vse pa se je začelo pred nekdanjo porušeno cerkvico v Jamljah davnega 2005. Prav odkritje obeležij v Weimarju bi lahko spodbudilo pristojne osebe, seveda tudi politike, da bi podobno spominsko ploščo namestili pred cerkvijo na Mengorah in tako simbolično pokopali pisatelja in stotnika Kornela Abela, o katerem do danes ne vemo, kje je njegov grob.

GORIŠKA - V Kidričevem

Iz časa, ko so bili naši ljudje begunci

Delegacija novogoriškega Društva Soška fronta 1915-1917 in Kulturnega doma iz Gorice se je pred dnevi odpravila v Kidričev pri Ptuj. Namen obiska je bil ugotoviti stike s sredinami iz kraja na Dravskem polju, ki se ukvarjajo s prvo svetovno vojno. Goričani so stike navezali že pred meseci, ko se je izoblikovala želja, da bi v Kidričevem namestili spominsko ploščo s sporočilom, da je tam v letih 1918-1920 živelo skoraj 5.000 beguncev z Goriškega.

Po razpadu Avstro-Ogrske novembra 1918 je Avstrija begunce s soške fronte začela pošiljati domov. Ker pa se pregnanci niso imeli kam vrniti - Goriška je bila razdejana -, jim je začasna slovenska vlada iz Ljubljane namenila veliko barakarsko naselje v Kidričevem, ki se je tedaj imenovalo Strnišče oz. Sterntal. Med vojno so avstro-ogrske oblasti tam postavile barake, ki so služile vojaški bolnišnici in kot taborišče za ruske ujetnike. Po vojni so postale varno in začasno zavetišče za slovenske povratnike iz avstrijskih begunskih središč. Naši dedki in babice so pogosto pripovedovali o Sterntalu, o življenju v barakah, o iskanju občasnih zaposlitev pri kmetih in bednem življenju begunca.

Sredi Kidričevega je nekdanje avstro-ogrske pokopališče, ki je danes lepo negovan spominski park. Nagrobnih kamnov že dolgo ni več, še vedno pa stoji kapelica iz leta

Kapelica na nekdanjem vojaškem pokopališču (desno) in ceremonija pred ruskim obeležjem (spodaj)

1916. V spomin na svoje umrle je rusko veleposlaništvo namestilo velik lesen križ, ob katerega delegacije iz Rusije polagajo vence. S tem se klanjajo tam umrlim vojnim ujetnikom kot tudi ruskim beguncem, ki so se na Slovensko zatekli leta 1920; šlo je za skoraj 2.000 ljudi, ki so zbežali pred revolucijo. V Kidričevem pa ni nobenega znamenja, ki bi opozarjalo na prisotnost pregnancev iz Posočja.

Goriška delegacija je pripotovala ravno na dan obiska predstavnikov ruske ambasade v Ljubljani. Polaganju venca je sledil kulturni program, pri svečanosti so sodelovali tudi Goričani. V bližnji kapelici so ta dan odprli fotografsko in dokumentarno razstavo o ruskih ujetnikih na Slovenskem. Predstavniki Kulturnega doma so se z avtorji že dogovorili, da jo bodo prenesli v Gorico. Velja omeniti, da je Ruski center za kulturo in znanost iz Ljubljane pred dvema letoma v goriškem Kulturnem domu že postavil razstavo o prvi ženski kozmonavtki

GORICA - Raziskava Jezik in izbira izvenšolskih dejavnosti

Izvenšolsko udejstvovanje mladine, ki obiskuje slovenske šole, bo predmet nocojšnjega Srečanja pod lipami, ki ga z začetkom ob 20. uri prireja Kulturni center Lojze Bratuž in Krožek za družbena vprašanja Anton Gregorčič. Predstavili bodo raziskavo *Šola, družina in zunajšolske dejavnosti*, ki jo je izvedlo Združenje slovenskih športnih društev v Italiji v sodelovanju s Slorijem in ki je že bila predstavljena v Trstu ter vzbudila precejšnje zanimanje zaradi rezultatov, ki zadevajo celotno slovensko organizirano civilno družbo v FJK.

Raziskava je vzela v pretes starostno obdobje od 3. razreda osnovne šole do zadnjega razreda višje srednje šole in obravnava npr. vprašanja uporabe slovenščine oz. italijanščine v družinskem krogu in narodne zavednosti. Na teh temeljih se udejanja izbira izvenšolske dejavnosti v slovenskih ustanovah in društvih, pri čemer se raziskava osredotoči na izbiro športnih panog. Med drugimi izstopa podatek, da se v goriških okoliških občinah za slovenska športna društva odloča manj kot polovica učencev in dijakov, ki obiskujejo slovenske šole. Na srečanju v centru Bratuž bodo spregovorili predsednik in tajnik ZSSDI, Ivan Peterlin in Martin Maver, ter raziskovalka pri Sloriju Norina Bogatec. Na voljo bo tiskana izdaja raziskave.

GORICA - Hrani ga knjižnica

Jezuitska zapuščina pravi knjižni zaklad

Približno 1600 knjig, 5000 avtorjev, 600 tiskarjev in založnikov. To so podatki o knjižnem fondu jezuitov, ki je hranjen v Gorici. Prvi podrobnejši popis do pred kratkim neznanega knjižnega zaklada je mogoče najti v knjigi *La Biblioteca del Collegium Goritiense Societatis Iesu nella Biblioteca Statale Isonzina*, ki jo je uredila knjižničarka Giuliana De Simone. Uvodni zapis je prispeval ravnatelj državne knjižnice (BSI) Marco Menato, publikacijo pa je izdal nemški založnik Valentin Körner.

Knjižnica goriškega jezuitskega kolegija je nastala na pobudo cesarja Ferdinanda II. Habsburškega (1578-1637) in vsebuje 1271 naslovov, ki odlično pričajo o goriški večkulturnosti in večjezičnosti. Pri jezuitih v Gorici je poučevanje potekalo v latinščini, zavod pa so do leta 1773 obiskovali študentje iz celotne srednje Evrope, ki so torej obvladovali nemščino, madžarščino, slovaščino, hrvaščino, slovenščino in italijanščino. Intelektualci so se posluževali zgodovinskih, umetnostnih, znanstvenih in cerkvenih knjig, ki jih v Gorici še vedno hranijo. Knjižni zaklad je bil namreč več let skrit v skladiščih palače Wendenberg v Ulici Mameli, kjer ima sedež državna knjižnica. Pred približno deseti

Knjigi iz jezuitskega fonda

timi leti sta njen ravnatelj Marco Menato in predsednik goriškega Inštituta za družbeno in cerkveno zgodovino Luigi Tavano naročila knjižničarki Giuliani De Simone, naj pripravi popis fonda. Ta bo objavljen v skupno šestih knjigah. Predstavljene bodo do konca prihodnjega leta in bodo pomenile dragocen vir za preučevanje kulturne zgodovine Goriške, v kolikor so se številni cesarski funkcionarji in višji častniki cesarske vojske izobraževali ravno v jezuitskem kolegiju v Gorici. Prva knjiga iz zbirke šestih je že naprodaj v knjigarnah, interesenti pa jo lahko prelistajo tudi v goriški državni knjižnici. (av)

SPDG NA VALERIŠČU Praznik kostanja

Slovensko planinsko društvo prireja v nedeljo, 11. oktobra, tradicionalni Praznik kostanja na Štekarjevi domačiji na Valerišču v Števerjanu. Potekal bo od 12. ure do mraka. V okviru praznika bosta tudi pohodniški in kolearski izlet; za oba bo zbirališče ob 9.45 na parkirišču pri javni tehnični obsevnem parku, start bo ob 10. uri. Za pohodnike sta predvideni dve uri lahke hoje; trasa vodi po gozdnih poteh čez Oslavje in Ščedno do Štekarjeve domačije, kjer se bo družabnost nadaljevala ob kostanju in drugih dobrotah. Priporočajo primerno obutev za hojo po gozdu in blatu; ne bo organizirane vrnitve na startno mesto. Pohod je primeren tudi za osnovnošolske otroke, za katere bo poskrbljena posebna igra o spoznavanju narave; otroke mora vsekakor spremljati odrasla oseba. Trasa izleta z gorskimi kolesi bo dolga 35 kilometrov s 750 metri vzpona; vila se bo iz Gorice čez Kalvarijo do Krminske gore in nazaj do Valerišča. Obvezni so gorsko kolo, čelada in spremstvo za mladoletnike.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 1, Ul. S. Michele 108, tel. 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ROMJAN (ALLA STAZIONE), drevo-red Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. NICOLÒ, Ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

Gledališče

»**ŠTANDREŽ 2015 - ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN**« v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu v organizaciji PD Štandrež: 18. oktobra ob 17. uri »Družinske zgodbe Zmagota in Vitorje« (Boris Piciga), nastopa KD Gledališka skupina - Dekani. 8. novembra ob 17. uri »Vse za stonj!« (Dario Fo), nastopa Koroški Deželni Teater - Slovenj Gradec. 13. decembra ob 17. uri »Sleparja v krilu« (Ken Ludwig), nastopa KUD Dolomiti - Dobrova. 10. januarja 2016 ob 17. uri »Silvestrska sprava 2000« (Tone Partljič), nastopa KUD Valentin Kokalj - Visoko. 30. januarja 2016 ob 20. uri premiera »Denar z neba (Ray Cooney)«, nastopa dramski odsek PD Štandrež (ponovitev 31. januarja 2016 ob 17. uri). Prodaja abonmajev, vstopnic in rezervacija sedeža pri blagajni 11. oktobra od 11. do 12. ure in eno uro pred predstavo.

GLEDALIŠKI FESTIVAL »CASTELLO DI GORIZIA«, NAGRADA MACE-DONIO: 9. oktobra ob 20.45 v dvorani ACTIS v Ul. Corti 3/A v Trstu v sodelovanju s kulturnim združenjem Teatro Immagine Suono »Pekel« iz Božanske komedije Danteja Alighierija. 13. oktobra ob 20.45 v sodelovanju s kulturnim krožkom Mario Fain v občinski knjižnici v Romansu »Pekel« iz Božanske komedije Danteja Alighierija, verzija Nerea Zeperja in tržaškem narečju; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italija 51 v Gorici (tel. 0481-30212).

KD SOVODNJE vabi v nedeljo, 11. oktobra, ob 18.30 v Kulturni dom Jožef Češcut v Sovodnjah na ogled gledališke predstave Slovenskega stalnega gledališča v režiji Sabine Morena »Kako postati Slovenci v 50 minutah«. Ob priložnosti bo tudi predstavljena nova abonmajska sezona SSG.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU v Novi Gorici: danes, 8. oktobra, ob 20.30 na terasi SNG koncert 2. Kvantavtorska sabotaža v Novi Govorici: nastopata Katarina Juvančič in Dejan Lapanja, sledila bo predstavitev novega albuma »Following the birds« Sabine Vostner in Laca Zacha. 9., 10. in 12. oktobra ob 20. uri »Pašjon« (Iztok Mlakar); informacije po tel. 003865-3352247 ali na blagajna@sng-ng.si.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 16.15 - 18.00 - 19.50 »Hotel Transylvania 2«; 21.30 »Everest«. Dvorana 2: 16.30 »Inside out«; 18.20 - 21.15 »Sopravvissuto - The Martian«. Dvorana 3: 17.40 »Io e lei«; 19.50 - 22.05 »Black Mass - L'ultimo gangster«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.15 - 20.00 »Hotel Transylvania 2«; 21.45 »Sopravvissuto - The Martian«. Dvorana 2: 17.45 - 20.00 - 22.15 »Black Mass - L'ultimo gangster«. Dvorana 3: 16.15 - 18.00 - 22.15 »Hotel Transylvania 2«; 19.45 »Sopravvissuto - The Martian«. Dvorana 4: 16.15 »Inside out« 18.00 - 20.10 »Padri e figlie«; 22.20 »Sicario«. Dvorana 5: 17.45 - 19.50 »La vita è facile ad occhi chiusi«; 21.45 »Everest«.

Razstave

V GORICI: na sedežu kulturnega združenja Prologo v Ascolijevi ulici v Gorici poteka niz likovnih dogodkov pod naslovom »Al fine lo spirito fa quello che vuole«. Na ogled je samostojna razstava Ignazia Doliacha iz Krmina; do 31. oktobra ob delavnikih 17.00-19.30.

V MARIANU: v vili de Finetti v Coroni pri Marianu bo do 11. oktobra na ogled razstava Fabia Gonnellijs z naslovom »Sguardi nascosti«.

V ŠTARANCANU: v občinski dvorani Delbianco bo danes, 8. oktobra, ob 17.30 odprtje razstave ob 100-letnici prve svetovne vojne z naslovom »Marinai nella Grande guerra - I pontoni armati sul basso Isonzo«; na ogled bo do 5. novembra.

V GRADIŠČU: v galeriji Spazzapan v palači Torriani, Ul. Ciotti 51, bo v petek, 9. oktobra, ob 18. uri odprtje razstave z naslovom »Carlo Vidoni. Tracce di esistenza«; na ogled bo do 9. novembra od srede do petka 15.00-19.00, ob sobotah in nedeljah 10.00-19.00. Informacije po tel. 0481-960816 ali www.galleriaspazzapan.it.

RAZSTAVO ROBERTA CANTARUTTIJA »La mia casa è il fiume« bodo 9. oktobra ob 18. uri predstavile Patrizia Dughero, Cristina Feresin in Alessandra Santin v galeriji studiofaganel na Drev. XXIV Maggio v Gorici; ob 19.30 bo odprtje v Kinemaxu, v Hiši Filma, na Travniku ob glasbeni spremljavi Sandra Carte; na ogled bo do 31. oktobra; v galeriji studiofaganel ob torkih in četrtek 9.30-13.00, 16.00-19.30, ob sredah, petkih in sobotah 10.00-13.00, 16.00-19.30; v Kinemaxu ob odprtju kinodvorane.

V GALERIJI ARS na Travniku 25 v Gorici bo v petek, 9. oktobra, ob 18. uri odprtje razstave članov kulturnega društva DLU Tolmin. Prireja pobrateni kulturni krožek G. Mazzini Endas iz Tržiča; do 21. oktobra.

FOTOKLUB SKUPINA75 vabi ob 40-letnici delovanja na ogled dveh razstav: »Na placu - Al mercato - In place« v galeriji ArtOpenSpace v Ul. Diaz v Gorici (do 15. oktobra ob delavnikih 17.00-19.00, ob sobotah in nedeljah 10.30-15.30 in 16.00-19.00) in »17. Fotosrečanje« s fotografijami Milenka Pegana, Rafaela Podobnika ter Marie Fine Ingalliso in umetnikov Fotokluba Proportio Divina z Gornje Radgone v goriškem Kulturnem domu (do 16. oktobra ob delavnikih 10.00-13.00 in 16.00-18.00 ter ob predstavah). Informacije: info@skupina75.it, www.skupina75.it

V KRMINU: v muzeju teritorija v palači Locatelli je na ogled razstava z naslovom »Il senso circolare dell'arte - Luciano de Gironcoli«. Opere 1962/1972-2005/2015; do 25. oktobra od četrta do sobote 16.00-19.00, ob nedeljah 10.00-13.00, 16.00-19.00. **NA CERJU:** v prostorih Pomnika braniteljem Slovenske zemlje je na ogled razstava skulptur Sergia Pacorija »Ko bridko jeklo postane umetnina«; do 31. oktobra, informacije po tel. 00386-53304670 ali www.miren-kostanjevica.si.

V GRADU KROMBERK bo do 1. novembra na ogled razstava z naslovom »Likovne dopisnice Maksa Fabianija umetnici Neeri Gatti«.

V GORIŠKEM GRADU je na ogled razstava z naslovom »1915. L'esercito marciava. L'avanzata verso Gorizia«. Prireja Zgodovinsko raziskovalna skupina Isonzo; do 8. novembra ob ponedeljkih 9.30-11.30, od torka do nedelje 10.00-19.00.

Koncerti

MEDNARODNI FESTIVAL SODOBNE GLASBE KOGOJEVI DNEVI: 10. oktobra ob 20.15 v Kulturnem domu Nova Gorica koncert Orkestra Slovenske filharmonije.

»**VEČERNI KONCERTI**« združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: 21. oktobra ob 20.45

koncert kvinteta Barutti; informacije in rezervacije na lipizer@lipizer.it, prodaja vstopnic in abonmajev v knjigarni Antonini na Korzu Italija 51 v Gorici (tel. 0481-30212); več www.lipizer.it.

Šolske vesti

V ŠOLI STEINER - WALDORF na Trgu Republike 33 v Borgnanu pri Krminu bo 5. in 7. novembra med 17. in 20. uro »Šola za starše«, ki jo bo vodil norveški pedagog Godi Keller. Mesta so omejena, informacije in vpisovanje do 10. oktobra po tel. 0481-67496 ali educarewaldorf.fvg@gmail.com.

UNIVERZA V TRSTU - oddelek za humanistične študije vabi študente vseh študijskih smeri in stopenj na predstavitve predavanj in lektoratov iz slovenskega jezika in književnosti v akademskem letu 2015-2016 v ponedeljek, 12. oktobra, ob 11. uri na sedežu v Ul. Androna Campo Marzio 10 v Trstu, v pritličju v predavalnici D. **SLOVIK** - »Dan odprtih glav«: začetek novega študijskega leta, podelitev diplom lanskim dijakom in študentom ter srečanje s tremi uspešnimi strokovnjaki, ki so se iz Italije preselili v Slovenijo in se odlično naučili slovenščine: jezikoslovko in managerko Mario Anselmi, fizikom Giovannijem de Ninnom in odvetnikom Luigijem Varanellijem. V soboto, 17. oktobra, ob 11. uri v avditoriju slovenskega šolskega centra v Gorici, Ul. Puccini 14. Odprto za javnost, vstop prost.

Izleti

ŽENSKES IZ DOBERDOBA, ki so obiskovale lanski tečaj ročnih del na SKRD Jezero, organizirajo 17. oktobra avtobusni izlet v Vicenzo na sejem pripomočkov za ročna dela. Vpisovanje in informacije pri Magdi Prinčič do 11. oktobra po tel. 347-1243400.

KMEČKA ZVEZA prireja v nedeljo, 18. oktobra, članski izlet z avtobusom v Gorenji Tarbij na tradicionalni praznik kostanja »Burnjak«. Odhod avtobusa iz Boljunca ob 7.00 po običajni poti preko Bazovice do Štivana. Ob 8.45 bo avtobus v Gorici na parkirišču pri Rdeči hiši, ob 9.30 ogled Stare gore, ob 11.30 prihod, nato kosilo, koncert v vaški cerkvi in koncert Ansambla »Modrijani«. Ob 18.00 ogled Čedad. Cena izleta je 35 evrov in vključuje prevoz in kosilo. Vpisovanje v uradih zveze v Trstu (tel. 040-362941) in Gorici (tel. 0481-82570).

POKRAJINA GORICA organizira v sodelovanju s pokrajinskim prevoznim podjetjem APT in združenjem Pro Loco iz Foljana-Redipulje avtobusne izlete na temo zgodovine prve svetovne vojne: 24. oktobra bo izlet posvečen 12. soški bitki in obisku Kobarida (vrnitev ob 15. uri). 1. novembra bodo izletniki obiskali avstro-ogrsko pokopališče v Foljanu, Bračanu in Oslavje. 29. novembra in 13. decembra »Itinerarij Kras 2014+«, ogled zasebnega muzeja prve svetovne vojne v Martinščini in Debele Griže ter muzeja na prostem in obnovljenega topniškega rova. 5. decembra bo izlet na Vrh in vzpetino Monte sei Busi. Zbirališče bo pred železniško postajo v Foljanu-Redipulji ob 9. uri, povratek je predviden ob 12.30. Cena vozovnice znaša 5 evrov, obvezna je najava; informacije po tel. 0481-91697, carso2014@provincia.gorizia.it; več na www.carso2014.it.

Obvestila

SPDG prireja v nedeljo, 11. oktobra, tradicionalni »Praznik kostanja« pri Štekarjevi domačini na Valerišču v Števerjanu. Prireditve bo potekala od 12. ure do mraka. V sklopu praznika sta predvidena pohodniški in kolesarski izlet, za oba je zbirališče ob 9.45 na parkirišču pri javni tehnični opremskem parku, odhod ob 10. uri. **DRUŠTVO JADRO** iz Ronk prireja na sedežu začetni in nadaljevalni tečaj slovenščine za odrasle od oktobra do ma-

ja, skupno 50 ur po dve uri tedensko. Organizacijsko srečanje bo v petek, 9. oktobra, ob 20. uri na sedežu društva v Ul. Monte 6 Busi 2. Informacije o tečaju pri članih društva, v ronški knjižnici in v mladinskem informativnem središču v Trziču (Informagiovani).

GORIŠKA POKRAJINA je objavila razpis za koriščenje prispevka za sanacijo azbestnih kritin, cevi in talnih oblog. Namenjen je zasebnikom, ki bodo s prispevkom pokrajine lahko krili do 50 odstotkov stroškov; prispevek bo največ znašal 1500 evrov. Prošnje je treba vložiti do 30. oktobra, računa za opravljeno delo pa do 30. novembra; več na spletni strani pokrajine www.provincia.gorizia.it.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJAH je odprta ob ponedeljkih 10.00-13.00, ob torkih in četrtek 16.15-18.45, ob petkih 8.30-10.30.

SKRD Jezero skupaj s čipkarsko šolo iz Gorice organizira tečaj klekljanja za otroke in odrasle ob četrtek med 17. in 20. uro v društvenih prostorih v Doberdobu. Vpisovanje in informacije po tel. 338-2127942 (Katja).

UTE - UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENSKO OBDOBJE iz Gorice obvešča, da poteka vpisovanje v akademsko leto 2015-16 na sedežu v večnamenskem centru v Ul. Baiaumonti 22 v Gorici ob ponedeljkih 9.30-11.30, 16.00-18.00, ob torkih, četrtek in petkih 9.30-11.30 ter ob sredah 16.00-18.00. Didaktična ponudba zaobjema 97 tečajev na 22 tematskih področjih, namenjena je polnoletnim osebam z vsakršno koli izobrazbo.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL na Korzu Verdi 51 v Gorici je odprta od ponedeljka do petka od 10. do 18. ure. Informacije po tel. 0481-531733 ali gorica@knjiznica.it.

OBČINA SOVODNJE obvešča, da bo zaradi vzdrževalnega posega občinska cesta, ki pelje iz Rubij na Vrh, zaprta med 8. in 17. uro od torka, 13. oktobra, do zaključka del. Prehod bo možen samo za vozila avtobusnega podjetja oz. s posebnim dovoljenjem.

Prireditve

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča članom in prijateljem, da bo onkolog Simon Špacapan predaval o rakastih boleznih v četrtek, 22. oktobra, ob 20. uri v Tumovi dvorani KB centra na Korzu Verdi 51 v 3. nadstropju nad knjižnico Damir Feigel v Gorici.

KMEČKA ZVEZA GORICA vabi člane na občni zbor deželne KZ, ki bo v obliki posveta na temo »Teritorij kot usoda« v ponedeljek, 12. oktobra 2015 ob 15. uri v veliki dvorani Trgovinske zbornice v Trstu. Po uvodnih besedah predsednika Franca Fabca, bosta glavni poročili podala prof. Gianluigi Gallenti in Giulio Volpi. Svojo prisotnost so na skupščini zagotovili deželni odbornik Cristiano Shaurli, državna sekretarka na MKGP RS Tanja Strniša in vsedržavni predsednik CIA-Konfederacije kmetov Italije Secondo Scanavino.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA vabi na slavnostno akademijo ob 60-letnici ustanovitve v petek, 9. oktobra, ob 18. uri v Kulturnem domu v Trstu (Ul. Petronio 4). Iz organizacijskih razlogov prosimo, da je občinstvo v dvorani ob 17.45.

V KATOLIŠKI KNJIGARNI na Travniku v Gorici bo danes, 8. oktobra, ob 10. uri v sklopu niza »Na kavi s knjigo« srečanje z Matejo Gomboc, avtorico številne strokovne literature, učbenikov, literarnih prispevkov v otroških revijah in romana »Dantejeva hiša«. Z avtorico se bo pogovarjal urednik Novega glasa Jurij Paljk.

V KNJIGARNI LEG na Korzu Verdi 67 v Gorici bo danes, 8. oktobra, ob 18. uri goriška zgodovinarica Lucia Pillon predstavila publikacijo »L'esilio dei Borboni - Da Parigi a Gorizia« Jeana Paula Bleda. 15. oktobra ob 18. uri bo novinarica Marina Silvestri predstavila knjigo »Zita« Tamare Griesser Pecar. Srečanja bo vodil profesor Georg Meyr; vstop prost.

ZDRUŽENJE ANDOS prireja v »rožnatem mesecu« boja proti raku na dojkah: danes, 8. oktobra, ob 18. uri bo v baru Taverna v Krminu (Ul. Friuli 10) odprtje razstave slikark umetniškega laboratorija Andos, ki ga vodi Rosanna Braida. 17. oktobra ob 16. ure dalje bodo na Verdijevem korzu zbirali prostovoljne prispevke in delili informativni material. 18. oktobra bo v Krminu ženski košarkarski turnir. V dvorani pokrajinskega sveta v Gorici bo 23. oktobra ob 17. uri informativno srečanje o preventivi, ki se ga bodo udeležili strokovnjaki na področju zdravljenja raka dojke. 24. oktobra od 9. ure dalje bodo prostovoljci združenja Andos zbirali prostovoljne prispevke in delili informativni material v Krminu. 28. oktobra ob 17. uri bo v dvorani Della Torre na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Gosposki Ul. v Gorici kulturni večer v spomin na Mafaldo Davilla z nastopom skupine Freevoices in predstavitvijo knjige o jagodičevju in sadju. V oktobru bodo izvajali tudi brezplačne preglede dojk brez najave in zdravniške naloge v goriški bolnišnici (v kirurški ambulanti v 2. nadstropju) 8., 15., 22. in 29. oktobra med 9. in 13. uro in v tržaški bolnišnici (v 2. nadstropju) 12., 19. in 26. oktobra med 8.30 in 12.30 ter med 14.30 in 17.30 ter v ambulanti v Gradišču v ponedeljek, 19. oktobra, med 9. in 13. uro in v Krminu v petek, 16. oktobra, med 9. in 13. uro. Na Trgu Falcone e Borsellino v Trziču bo med 26. oktobrom in 6. novembrom na razpolago kamper, ki bo opravljal mamografije.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: 10. oktobra ob 20.15 koncert Orkestra Slovenske filharmonije; informacije po tel. 003865-3354013, več na www.kulturnidom-ng.si.

V NOVI GORICI: v knjižnici Franceta Bevka na Trgu Edvarda Kardelja bo danes, 8. oktobra, ob 18. uri predstavitev pesniške zbirke Ane Manfreda »Brez tebe« v sodelovanju z literarnim duštvom RIS Idrija. 13. oktobra ob 17. uri bo računalniška delavnica »Socialna omrežja«, mesta so omejena, nujna je prijava; več na www.ng.sik.si.

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENSKO OBDOBJE (UTE) iz Gorice prireja v petek, 16. oktobra, ob 16.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž slavnostno odprtje akademskega leta 2015-2016. Saša Quinzi, kurator goriških Pokrajinskih muzejev bo predaval o 150-letnici smrti Giuseppeja Tominza.

VZPI VRH IN KD DANICA prirejata večera z naslovom »Spomini na vojno« v centru Danica na Vrhu: 22. oktobra bo domačin Virgilj Černic spregovoril o tem, kako je kot otrok doživljal fašistično oblast in o času, ki ga je preživel v partizanih. 5. novembra bosta o prvi svetovni vojni predavala Mario Mantini in David Erik Pipan, ki bosta osvetlila predvsem dogodke, ki so vezani na frontno linijo, ki je tekla skozi Vrh in ki so prizadeli domače prebivalstvo. Večera se bosta zaključila z družabnostjo.

Mali oglasi

OTROŠKO SOBO, zložljivo, odlično ohranjeno, 260 cm x 260 cm, komplet s posteljo in vzmetnico, oddam za simbolično ceno; tel. 331-7059216.

Pogrebi

DANES V GRADIŠČU: 11.55, Mauro Marussi iz kapele pokopališča v cerkev Sv. Duha ob 12. uri, sledila bo upepelitev.

DANES V RONKAH: 10.00, Vito Polo (iz bolnišnice Sv. Justa v Gorici) v cerkvi Sv. Štefana v Romljanu, sledila bo upepelitev; 11.30, Romano Franco (iz tržaške bolnišnice) v cerkvi Sv. Štefana v Romljanu, sledila bo upepelitev.

DANES V ŠKOCJANU: 14.00, Orlando Visintin (iz kapele pokopališča v Ronkah) v cerkvi v Škocjanu in na pokopališču v kraju Isola Morosini.

GLOSA

Naši demoni niso srbski demoni

JOŽE PIRJEVEC

Latinka Perović mi je vseh zaradi elegancije svoje misli, stila in pojave. Moram ji biti tudi hvaležen, ker je ocenila mojo knjigo "Tito in tovariši" tako subtilno in pohvalno, kot nihče, pa tudi, ker me je vključila v tisto peščico Slovencev, katerim se ji je zdelo vredno poslati izvod svoje zadnje knjige. Ostali so Milan Kučan, Božo Repe in Peter Vodopivec.

Za tiste, ki je ne poznajo, naj povem, kdo je Latinka Perović. Kot mlada političarka je na prelomu šestdesetih in sedemdesetih let prejšnjega stoletja prevzela vodstvo Zveze komunistov Srbije. Ko je Tito njo in njene sodelavce politično obglavil, ker se je zbal njihovega reformnega dela, se ni zaprla v sterilno osamo, temveč je začela študirati zgodovino in se uveljavila v tej stroki. Za časa Slobodana Miloševića je bila med odločnimi nasprotniki njegovega režima, slonečega na mitični predstavi Srbije in na šovinizmu, danes pa je glasnica intelektualno najbolj izostrenih idej v svoji domovini in pričevalka, da je v slednji še najti ljudi iskrive pameti. Njena vloga v zgodovini srbskega liberalizma pred več kot štiridesetimi leti je neizbrisna, še pomembnejša pa se mi zdi njena vloga danes, ker s svojim delom odločilno prispeva k rasti srbskega naroda v zavesten in zrel osebek.

V tem kontekstu je knjiga, ki mi jo je poslala, pomembna. Naslovljena je »Dominantna in neželjena elita« s pripombo: »Beležke o intelektualni in politični eliti v Srbiji (XX.-XXI. vek)«. V njej hoče prikazati oba tabora, ki sta od srede XIX. stoletja dalje zaznamovala in še zaznamujeta vodilne srbske intelektualce. Ko se je po polomu svoje politične kariere Latinka Perović zatekla v preučevanje zgodovine, se ji je zdelo potrebno, da se loti študija caristične Rusije, v prepričanju, da jo mora razumeti, če hoče razumeti Srbijo in Jugoslavijo. »Mislim«, ugotavlja, »da brez poznavanja zgodovine Srbije v XIX. veku, predvsem potem ko se je osamosvojila, ko se je izkristalizirala glavna kontroverza njene moderne zgodovine, ni mogoče osvetliti niti razdobja jugoslovanske države, niti polstoletne dominacije komunistične ideologije v njej. Pred očmi imam seveda genezo glavnih družbenih idej: liberalne, socialistične, radikalne, socialdemokratske in komunistične. Vse se pojavljajo

v Zahodni Evropi, se preoblikujejo v Rusiji, in se tako preoblikovane sprejemajo v Srbiji (...) Posamični elementi teh idej se amalgamirajo v ideologiji narodnjstva, ki je tako kar zadeva njen socialni kot njen nacionalni cilj, enako kolektivistična«

Kaj je narodnjstvo? To je gibanje, ki se je pojavilo znotraj najbolj razsvetljene ruske inteligence v drugi polovici devetnajstega stoletja in je slovelo na zahteve, da je treba osvoboditi ruski narod, vkljenjen v avtokracijo carističnega režima. Predvsem tako, da dobijo kmetje, ki so predstavljali ogromno večino prebivalstva, »zemljo in svobodo«. Pri tem ni bil poudarek toliko na individualni svobodi, kolikor na tradicionalni samopravi ruske vasi, ki da jo je treba do polnosti razviti. Da dosežejo svoje cilje, so narodniki najprej računali na propagando, ko pa so opazili, da ta ne pelje nikamo, so ubrali krajšjico in se začeli posluževati terorizma. Bili so prepričani, da bo samo umor carja tako pretesel kmečke množice, vpete v svoje monarhične iluzije, da se bodo odločile za revolucijo. Lenin se je od narodnjstva sicer oddaljil, ker je izhajal iz marksističnega prepričanja, da je samo proletariat lahko revolucionaren. Podedoval pa je njegov radikalizem, ki je dal pečat partiji boljševikov. Od te so ga prevzeli tudi jugoslovanski komunisti.

V polemiki s tem mesijanskim pogledom na družbo, ki se je izrodil v nacionalizmu, ko je propadla ideja socialne palingeneze, so se v Srbiji, kakor v Rusiji, znova in znova pojavljali intelektualci liberalnega kova, prepričani, da je treba ubrati drugačno pot. Pot demokracije, tolerance, ozaščanja posameznika in svobode. Da osvetli boj med enim in drugimi, Latinka Perović predstavlja v svoji knjigi vrsto portretov od znamenitega pisatelja in politika Dobrice Ćosića, do Marka Nikkezića, Milovana Djilasa, Koče Popovića in številnih drugih. Gre za poučen razmislek o Jugoslaviji v Titovem času in po njem, ki slovenskemu bralcu znova in znova ponuja misel, da smo Srbom sicer sorodni, a vendar od njih različni. Sorodni smo, kadar iščemo svobodo, kateri sta začrtala traso razsvetljenstva in francoska revolucija, drugačni, ko se od nje oddaljimo. Naši demoni niso srbski demoni.

VREME OB KONCU TEDNA

Ključno vlogo bo odigral ciklon

DARKO BRADASSI

Težišče vremenske slike se je po daljšem času v tem tednu ponovno pomaknilo nad Atlantik, od koder priteka proti nam bolj vlažen in nekoliko toplejši zrak. V višinah prevladujejo zahodne smernice, preko katerih so se v zadnjih dneh pomikale vremenske motnje, ki so bolj ali manj vplivale tudi na vreme pri nas. Včeraj je zapustila naše kraje vremenska fronta, do sobote ne pričakujemo novih občutnejših poslabšanj, pač pa vsaj občasen dotok vlažnega zraka, ki ne bo prinašal ravno popolne in stalne jasnine, verjetno prej spremenljivosti ali oblačnosti. Občasna prizemna šibka burja bo sicer deloma prečistila in izsušila ozračje, zato pričakujemo tudi kakšen morebiten daljši sončni utrinek, toda bo, kot kaže, premalo vztrajna. V višinah se bodo vrstili šibki grebeni in doline, prinašali bodo, kar bo verjetno bolj razvidno v teoriji kot v praksi, delna izboljšanja in poslabšanja.

Novo spremembo pa pričakujemo v noči na nedeljo in v nedeljo. Vremenska slika je sicer v teh dneh v marsičem nedorečena, zato je možno, da bo glede na sedanje izglede prišlo tudi do morebitnih sprememb. Kakorkoli že, pogledjmo na trenutno najbolj verjetno evolucijo.

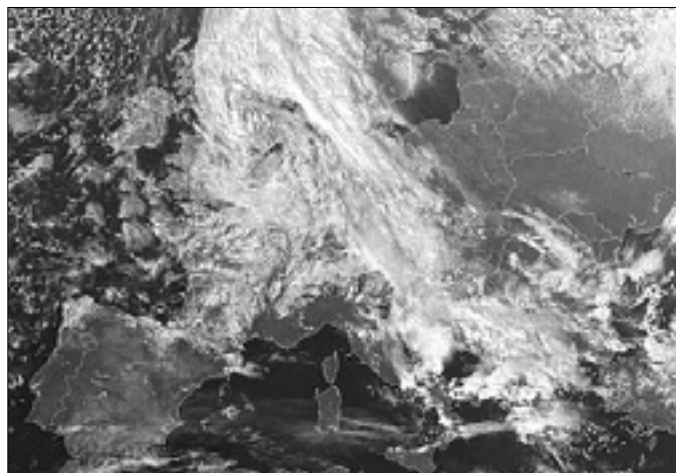
Sedanji izračuni kažejo, da bo nad južnim Sredozemljem v prihodnjih dneh nastalo globoko ciklonsko območje. Zajelo bo zlasti italijanski jug in

osrednje predele države, kjer bo poslabšanje lahko ponekod izrazito. Ciklon naj bi se nato v soboto začel pomikati proti severu in se tako približevati našim krajem. Trenutna najverjetnejša evolucija kaže, da se bodo naši kraji v noči na nedeljo in v nedeljo znašli na njegovem obrobju. Če so izračuni pravilni, bi po eni strani lahko to pomenilo, da se bodo v soboto ponoči in v nedeljo pojavljale padavine, ki naj bi se vračale od severovzhoda, po drugi strani pa tudi, da bo občutno prevetril ozračje. Jakost padavin navadno v podobnih primerih ni posebeno velika, bolj je pričakovati rahel ali kvečjemu zmeren, toda vseeno lahko nadležen občasen dež. Po drugi strani pa naj bi ciklon lahko občutno povečal razlike v pritisku med Sredozemljem in severovzhodnim zaledjem, zaradi česar bi se pojavila burja. Zdajšnji izgledi kažejo zlasti v noči na nedeljo tudi na možnost močne burje, ki bi lahko v Tržaškem zalivu v sunkih dosegala ali presežala hitrost 100 km/h. Nato naj bi se v nedeljo dopoldne njena jakost postopno nekoliko zmanjšala, še vedno pa naj bi bila zmerna. Ciklon bi tudi utegnil pritegniti k sebi od severovzhoda hladnejši zrak, najvišje dnevne temperature v nedeljo naj ne bi presežale kakih 15 stopinj Celzija. Taki seveda ne bi bili ravno najboljši pogoji za nedeljsko Barkovljanko.

Če pa bi se udejanjila druga, v trenutku ko pišemo manj verjetna evolucija in bi ciklon ostal nekoliko bolj oddaljen od naših krajev, kar ne gre ravno povsem izključiti, bi se stvari bistveno spremenile. Možnost za padavine in jakost burje bi bili manjši, temperature pa nekoliko višje.

Malokrat v zadnjih letih je bila vremenska slika za Barkovljanko tako odprta. Vse se bo odigralo le na nekaj sto kilometrih, dokončna pozicija ciklona pa bo odločilna.

Na sliki: proti nam od zahoda priteka razmeroma vlažen zrak

PISMA UREDNIŠTVU

Jusarji in butalci!

Malo zgodovine o našem jusu: V letih, ko je Ressel pogozdovale Kras, je 13 domačinov iz Praprota, Trnovce in Šempolaja dalo svoje pašniške terene, da so nasadili borovce. To delo so opravili gospodarji omenjenega zemljišča. Nasadili so ogromno borovcev, zemljišče od Trnovce do meje s Slovenijo je v veliki meri jusersko. A tudi med cestama Šempolaj - Gornjansko in cestama Šempolaj - Brje je veliko zemljišče, ki je posajeno z borovci. Do konca druge svetovne vojne so jus upravljali tisti domačini, ki so bili lastniki omenjenega zemljišča. (V času fašizma je bilo malo drugače, a oni so se čutili vedno lastniki tiste zemlje). V drugi svetovni vojni so Nemci potrebovali les za kurjavo in tudi za druge namene, tako da so ga poslali TODT in posekali veliko borovcev med cestama, ki sem ju prej omenil.

Po končani drugi svetovni vojni so vaščani, ki niso imeli jusa, hoteli postaviti tudi oni jusarji, ker so potrebovali les za ogrevanje svojih domačij. Prejšnji lastniki zemljišč so že davno pomrli in tudi njihovi sinovi so po končani vojni bili bolj strpni z ljudmi, ki niso imeli drvi za ogrevanje svojih hiš. Tako da so pristali, da tisti, ki bo pomagal nasaditi borovce na zemljišču posekanem od Nemcev, bo postal jusar. Ti novi ljudje so takoj postali večina, saj jih je prišlo dvakrat več kot prejšnjih lastnikov. Nekaj časa so stali v ozadju a v letih 70 so postali oni odločilni, tako da so sprejeli v jus vse priselce, ki so zgradili hišo v Praprotu in Trnovci. A nekaterim domačinom, ki smo si postavili novo hišo, so z jusa črtali, čeprav smo bili potomci lastnikov zemljišč.

Kaj pa se sedaj dogaja v Praprotu? Težko je tudi meni slediti obtoževanju med občno in jusarji. Res, da so občinske uprave vedno imele za-

ničevalen odnos do vasi in res me ne čudi, če so ravno Praprot izbrale kot primeren za postavitev anten. Saj že sedaj imamo dva daljinovoda, dve cevi plinovoda, tri cevi bencina Trst-Visco in naftovod Trst-Ingolstat. Manjkala nam je samo lepa antena, ki bo »krasila« zanikrno vas Devinsko Nabrežinske občine.

Praprovske jusarji pa se obtožujejo eden drugega z zmerjanji, psovkami, žaljivkami, obrekovanji kot piše vaš dnevnik. Torej s pravim gnojem, ki ga postavljajo pod anteno kot butalci in ta raste vsaki dan, da ima od začetnih 7 metrov že 34 metrov.

Danilo Lupinc

Pahorjevo pojasnilo Švabu

Kot bivši tržaški občinski svetnik, izvoljen na listi Slovenske skupnosti, želim pojasniti sedanjemu tržaškemu občinskemu svetniku, ki je bil izvoljen na listi Slovenske skupnosti, vprašanje na najnižji stopnji logike. Iz njegovega pojasnila, ki ga je objavil Primorski glasnik 6. oktobra 2015 na 4. strani, sta glavna predpisa, ki urejata delovanje občinskega sveta občinski statut in poslovnik občinskega sveta. Ko bi občinski tajnik in generalni direktor rekli, kot porok zakonitosti, da v občinskem statutu in v poslovniku občinskega sveta ni predvidena raba strešic in zato se on ne sme pisati Švab, temveč se mora pisati Svab, bi on to gladko sprejel. Ker je na seznamu občinskih svetnikov zapisan kot Svab (brez strešice), medtem ko je kolega Furlanič zapisan s strešico, si drznem domnevati, da se je dosledno pokoril občinskemu statutu in poslovniku občinskega sveta. Ni mi znano, kdo je bil njegov profesor prava, toda na šoli, ki sem jo obiskoval jaz, sploh ni bilo predmeta pravo, pa smo se vsaj nekateri naučili, da obstaja hierarhija pravnih virov: usta-

va, ustavni zakon, redni državni zakon, zakonodajni odlok, ministrski odlok in še kaj na državni ravni. Na občinski ravni veljajo občinski statuti, občinski pravilniki, občinske odredbe, županski odloki in seveda poslovnik občinskega sveta. Domnevam, da se občinski svetnik Švab ali Svab ni nikoli vprašal, zakaj morajo v Italijanski republiki župani prisesti, da bodo lojalno spoštovali italijansko ustavo. Mislim, da zato, ker vsi podrejeni predpisi izhajajo iz ustave in morajo biti v skladu z ustavo. Če niso v skladu, so ustavno nezakoniti. Upam, da je moj naslednik, ne glede na profesorja prava, kdaj izvedel, da morajo biti vsi prepisi razglašeni zato, da stopijo v veljavo. In občinski statuti spadajo med predpise, ki morajo biti razglašeni. Javni razglasi pa morajo biti že vsaj od 26. oktobra 1954 opremljeni s prevodom v slovenski jezik, kar potrjuje celo 3. odstavek 8. člena pravega zakona št. 38 z dne 23. februarja 2001, ki ga tržaška občinska uprava prav sistematično krši. Iz razsodbe Deželnega upravnega sodišča št. 362 iz leta 1992 pa sem se naučil, da morajo na osnovi razsodbe Ustavnega sodišča št. 62 iz leta 1992 tudi občine poskrbeti, v predpisih, ki so v njihovi pristojnosti, za izvajanja določila 6. člena ustave. To sem 11. avgusta 2015 sporočil, v imenu društva Etnos, vsem šestim županom, pa so se kljub prisegi, da bodo lojalno spoštovali italijansko ustavo, vsi požvižgali, ne samo na 6. člen ustave, temveč tudi na 3. člen deželnega statuta, ki priznava enakost pravic in ravnanja vsem državljanom, ne glede na jezikovno skupino, kateri pripadajo.

Samo Pahor

LJUBLJANA - V 97. letu starosti Umrl akademik Ivan Vidav, ugledni matematik tržaškega rodu

LJUBLJANA - V 97. letu starosti je v Ljubljani umrl akademik in matematik Ivan Vidav (na sliki), Tržačan po rodu. S starši matematikom Josipom Sosić se je prvi svetovni vojni z Opčin preselil v slovensko prestolnico. Iz matematike je diplomiral leta 1941, študijsko pa se je izpopolnjeval v Rimu in Parizu. Po vojni je bil prvi dekan fakultete za naravoslovje in tehnologijo in redni član SAZU od leta 1962.

Kot odličen predavatelj je predaval skoraj vse predmete matematike na vseh treh stopnjah univerzitetnega študija, sodeloval pri dopolnilnem izobraževanju boljših dijakov in na seminarjih za učitelje matematike v srednjih in osnovnih šolah. Vzgojil je večino danes aktivnih slovenskih matematikov in več generacij tehnikov. Bil je mentor večini magistrandov in doktorandov na oddelku za matematiko. Predaval je tudi na 1. Mednarodnem kongresu matematike v New Yorku. Napisal je tudi več učbenikov matematike, ki ji je bil popolnoma predan, saj se je z reševanjem matematičnih nalog ukvarjal še dolgo po upokojitvi in praktično skoraj do smrti.

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

POGOVOR - Legenda slovenskega športa Miroslav Cerar

Stroga disciplina, promocija fair playa in (ne)srečna Korzika

Ko jih pogleda, se mu vsakič sproži reakcija. Vsakič zavrti filmski trak za nekaj desetletij nazaj. V šestdeseta leta prejšnjega stoletja. Bolj natančno 1964 in 1968. Lokaciji japonski Tokio in mehiški Ciudad de México. Na azijski in srednjeameriški celine si je skoraj 76-letni Miroslav Cerar (starejši), ikona slovenskega športa, prislužil naziv bog konja. Osvojil je dve zlati olimpijski kolajni. Ne v konjskih športih, toda v gimnastiki. Slovenski telovadec je namreč kraljeval na orodju, ki mu pravimo konj z ročaji. Uspešen je bil tudi na drogu, na katerem je osvojil bron. V športni karieri si je prislužil 30 kolajn, od tega kar 16 zlatih, in sicer dve na olimpijskih igrah, štiri na svetovnih prvenstvih in deset na evropskih. Cerar (predsednik Slovenske olimpijske akademije in ambasador Republike Slovenije za šport, strpnost in fair play), ki je bil v petek zvečer gost na odprtju razstave Slovenski olimpijski medalisti v Tržaškem knjižnem središču TS 360, je obenem tudi diplomirani pravnik. Podobno kot njegov prvorojenec Miro (mlajši), trenutni predsednik slovenske vlade.

To so bili povsem drugi časi. Šport takrat ni bil pod vplivom finančnih lobijev in marketinga.

V nasprotju z današnjim časom športniki nismo prejeli finančnih nagrad in tudi trenirali smo v bistveno slabših razmerah. Športu si moral biti predan, medtem ko drugih koristi, razen priznanj in slave, ni bilo pričakovati, vendar so uspehe športnikov zelo cenili.

Prejeli ste (le) državna priznanja ...

Ko sem v nekdanji Jugoslaviji prejel nagrado Avnoja sva si skupaj z ženo Zdenko začela ustvarjati dom na Barju. Nato pa sva se preselila v Grosuplje. Po končani športni karieri sem se zaposlil v odvetništvu. Odraščal nisem v izobilju in vedno sem bil navajen trdo garati.

Tudi treningi so bili bržkone drugačni kot današnji. Prehrana, preventiva pred poškodbami ... kako je bilo v vaših časih?

Trener Boris Gregorka je bil zelo strog. Zahteval je maksimalno disciplino in predanost. To je sicer za ta šport ključno. Ta šport je garaški. Špartanski. Za vsak element je bilo potrebno ogromno poskusov, še več padcev, bolečin. Takrat ni bilo varovalnih pripomočkov. Ne smemo obenem pozabiti, da so bili naši vaditelji in trenerji nekdanji Sokoli. Šport so še vedno pojmovali kot nekaj narodno-obrambnega. Zrasli smo v sokolskem duhu. Z nekaterimi športi se sicer nisem smeli ukvarjati. Podobno kot danes sicer. Nogomet je bil za naše trenerje neprimeren, saj so se bali, da bi se poškodovali. Podobno tudi plavanje, saj se v vodi dlani preveč raznežijo. Podobno tudi gospodinjstva opravila. Bolj natančno pomivanje posode. Naše roke so bile namreč okrepljene s plastjo močnejše kože in žuljev. Kot delavci ali rudarji (smeh). Na bradlji namreč z nežnimi rokami nimaš kaj početi.

Bili ste zastavonoša na olimpijskih igrah v Tokiu in Ciudadu de Mexico. Gimnastika je bila v Jugoslaviji zelo cenjen šport.

Bila je zelo priljubljena. 20 milijonov ljudi je na vseh olimpijskih igrah dihala z nami. V drugih nekdanjih republikah me

še danes poznajo in cenijo. Telovadba je bila namreč v 60. letih prejšnjega stoletja množičen šport. Bila je osnova za vse druge športe. Danes ni več tako.

Leta 1965 ste Titu predali štafeto mladosti.

Kar nekajkrat sem nastopil pred najvišjim državnim vrhom. Bilo mi je v izjemno čast. Tudi Tito se je namreč ukvarjal s telovadbo med služenjem zaporne kazni. Drugače je on bil sabljač. Ljubil je šport.

Vi ste ambasador fair playa in strpnosti. Doping ni fair play. Ali se je v vaših časih govorilo o njem?

Nekaj se je slutilo. V oči so bodli nekateri vzhodnonemški športniki. Neke tri sestre. Bile so bolj podobne moškimi. Ampak o tem se takrat ni veliko govorilo.

Ali ste imeli koga za zgled?

Rusi so v telovadbi naredili pravo revolucijo. Omenil bi Čukarina, Murato in Šahlina.

Ali vas trenutno najboljši slovenski telovadec na konju Saša Bertoncelj kdaj vpraša za nasvet?

Ne. Vaje so se od mojih časov spremenile. Gimnastika je napredovala.

Legenda orodne telovadbe Leon Štukelj je nekoč izjavil, da ste največji telovadec, kar jih je kdajkoli imela Jugoslavija.

Res je. Bilo mi je v veliko čast.

Kako ste uspeli usklajevati šport in študij.

Trenerji so nas podpirali. Skrbeli so za nas. Želeli so, da bi bili po končani karieri uspešni tudi na drugih področjih.

V ekipnih športih, nogometu še posebej, igralci večkrat simulirajo prekrške in podobno. Kako vi gledate na to?

Gimnastika je šport, v katerem ne moreš goljufati. V ekipnih panogah je več goljufanja. Nekateri res pretiravajo.

Miroslav Cerar se je rodil v Ljubljani 28. oktobra 1939

FOTODAMJ@N

Razstava Slovenski olimpijski medalisti - pobuda ZŠSDI in OKS - bo v tržaškem knjižnem središču TS 360 na ogled do vključno sobote. Na fotografiji Miroslav Cerar v akciji leta 1964 na poletnih olimpijskih igrah v Tokiu na Japonskem

FOTODAMJ@N

Slovenca med top 50

LJUBLJANA - Slovenski nogometaš Jan Mlakar, kot piše angleški dnevnik Guardian, sodi med 50 najbolj obetavnih nogometašev, rojenih leta 1998. Mlakarja, ki je lani iz Domžal za milijon evrov prestopil v Fiorentino, primerjajo z uglednimi napadalci. Na seznamu je tudi Sandi Lovrič, ki igra pri graškem Sturm.

Blatterju grozi suspenz

ZÜRICH - Etična komisija Fife je predlagala 90-dnevni suspenz predsedniku Seppa Blatterja, ki so ga obtožili finančnih nepravilnosti.

Klopp se seli v Liverpool

LIVERPOOL - Jürgen Klopp je povsem blizu, da postane trener Liverpoola. 48-letni Nemec naj bi z enim izmed najtorejnejših angleških nogometnih klubov že danes podpisal triletno pogodbo.

Hrvatice so bile boljše

UMAG - Slovenska ženska rokometna reprezentanca je v prvi tekmi kvalifikacij za nastop na evropskem prvenstvu prihodnje leto na Švedskem v Umagu izgubila proti Hrvaški z 19:27 (11:14). **KOŠARKA** - Liga ABA: Olimpija - Sutjeska 60:61, Metalac - Igokea 56:74. **ROKOMET** - 1. NLB Leasing liga: Celje - Velenje 28:24.

NOGOMET - Sklepni del kvalifikacij za Euro 2016

Štiri že z vozovnico

Kaj pa Slovenija in Italija? - Wales in Severna Irsko pred zgodovinsko uvrstitvijo

LJUBLJANA/RIM - Italija je na pragu uvrstitve na evropsko nogometno prvenstvo, ki bo prihodnje leto v Franciji od 10. junija do 10. julija. Prvič bo v finalnem delu izbor reprezentant širši: 24 namesto dosedanjih 16. Slovenija še ni odpisana. Konec tedna in začetek prihodnjega bo na sporedu še predzadnji in zadnji krog kvalifikacij. Novembra bo čas za play-off. Na Euro 2016 se bodo neposredno uvrstile reprezentance, ki bodo redni del kvalifikacij končale na prvem in drugem mestu. Pridružila se jim bo še najboljša tretja na lestvici. Preostalih osem tretjeuvrščenih se bo za dodatna štiri mesta borilo v novembrski končnici (12., 13. in 14. 11. prve tekme, 15., 16. in 17. 11. povratne).

V slovenski **skupini E** si je Anglija že rezervirala vozovnico za Francijo. Švica je druga s 15 točkami. **Slovenija** in Estonija zaostaja za tri oziroma pet točk. Celo Litva (9 točk), ki bo jutri gostovala v ljubljanskih Stozicah, lahko upa na tretje mesto. Boj za drugo in tretje mesto je torej še odprt. Katančevi fantje pa morajo v preostalih dveh tekmah osvojiti vseh šest točk (Litva in San Marino). Naloga ni nemogoča. Švica bo jutri igrala proti San Marinu, prihodnji teden še v gosteh proti Estoniji. Litva pa poleg Slovenije čaka še dvoboj proti Angliji.

V **skupini H** se bo **Italija** kvalificirala že v soboto, če bo v Bakuju (tekma bo ob 18.00) premagal Azerbajdžan. Italija ima dve točki prednosti pred Norve-

ško in štiri pred Hrvaško. Za tretje mesto je še v igri tudi Bolgarija.

V **skupini A** sta se ne Euro 2016 že uvrstili Češka in Islandija. V boju za tretje mesto sta Turčija in Nizozemska. Turčija je v prednosti zaradi boljšega izkupička v medsebojnih dvobojih z »oranžnimi«, ki resnično tvegajo, da bi prvič po letu 1984 zamudili vlak za EP. V **skupini B** sta v prednosti Wales in Belgija. Valižanom za prvo zgodovinsko uvrstitev zadošča ena sama točka v dveh krogih. Belgija pa mora vsaj enkrat zmagati (igra proti Andorri). Izrael namreč zaostaja za štiri točke. Za tretje mesto se bosta še potegovali Bosna in Hercegovina (-2 od Izraela) in Ciper (-4). V **skupini C** vodi Španija, ki ima dve točki prednosti pred Slovaško. Tretja je Ukrajina, ki za Slovaki zaostaja za tri točke. Kaj pa **skupina D**? Nemčija ima dve točki prednosti pred Poljsko. Slednja pa prav toliko pred tretjeuvrščeno Irsko. Četrta je Škotska s štirimi točkami zaostanka za Irco. Presenečenje tudi v **skupini F**, v kateri vodi Severna Irsko (točka pred Romunijo). Tretja je Madžarska s štirimi to-

Slovenskega selektorja Srečka Katanačka ognjeni teden

ANSA

čkami zaostanka od vrha. Teoretično se za tretje mesto lahko bori še Finska, ki pa mora upati v sanjski razplet. V **skupini G** se je na EP že uvrstila Avstrija. Rusija, ki bo igrala proti Moldaviji, je druga in ima dve točki prednosti pred Švedi. V **skupini I** (pet ekip) vodijo Portugalci pred Danci (-3 točke). Albanija italijanskega selektorja Giannija De Biasija ima točko manj od Dancev in tekmo manj. Dve od omenjenih reprezentanc bosta napredovali neposredno. Ena pa bo v najslabšem primeru igrala play-off. V Tirani vlada pred drevisnjo tekmo proti Srbiji že precej napetosti. Na prvi tekmi v Beogradu je bilo vzdušje vse prej kot športno. (jng)

Triestina v soboto po TV

TRST - Triestina bo konec tedna igrala že v soboto. V D-ligi bodo varovanci trenerja Stefana Lottija na tržaškem Roccu ob 14.30 igrali proti Sacileseju. Tekmo bodo neposredno predvajali tudi po kanalu Raisport. Predsednik Triestine Marco Pontrelli (na fotografiji) je medtem »okaral« nekatere nogometaše. V prihodnjih desetih dneh bodo pod drobnogledom Zubin, Pettarin, Beghin, Mattiellig, Zanardo in Berto. Triestina bo nato igrala že v sredo proti Fontanafreddi. Danes bodo na pro-seški Rouni (ob 15.00) igralci mladinci Triestine proti Sacileseju.

Primorec izpadel

Primorčeva pot v državnem pokalu promocijske lige se je končala v osmini finala. Rdeče-beli so sinoči v Fojdi po kazenskih strelah izgubili proti ekipi Ol3. Končni izid je bil 6:5 (1:1, 1:1). Odločilno enajstmetrovko je zgrešil Greco. V rednem delu je Primorčev zadetek dosegel Selaković v 35. minuti. Primorec: Perisinotto, Feritoia, Lolato (Capai), Vesnaver, Braini, Tuberoso, Selaković, Male (Greco), Ruzzier, Davanzo (Gilen), Caselli (na fotografiji). Trener: Biloslavo.

KOŠARKA - Kontovel in Sokol v deželni D-lige

Za play-off

Konec tedna se začne košarkarska D-liga, v kateri bosta tudi letos nastopala Kontovel in Sokol. Tako kot lani sta bila oba naša predstavnika vključena v goriško-tržaško skupino Mitja Gasparo, v kateri bo skupno deset ekip, deset moštev pa bo sestavljalo furlansko-pordenonsko skupino Vittorino Pituello. Formula prvenstva bo nekoliko spremenjena v primerjavi z lanskim letom. Regularni del sezone se bo zaključil 20. februarja, nato pa se bo pet najboljših ekip iz skupine Gasparo križalo s petimi najboljšimi moštvimi furlanske skupine in to bo veljalo tudi za pet klubov iz spodnjega dela lestvice obeh skupin. Moštva bodo drugi del prvenstva, med katerim bodo odigrala deset tekem, nadaljevala s točkami, ki so jih dosegli v medsebojnih obračunih proti ekipam, ki so se uvrstile v njihovo enako skupino. Na koncu bosta napredovali najboljši dve ekipi skupine za napredovanje, nazadovale pa zadnjevršeni ekipi skupine za nazadovanje.

Če se pa povrnemo na redni del prvenstva, lahko letos pričakujemo izenačeno sezono. Marsikatera ekipa se je med poletjem okrepila, največje novosti pa prihajajo z Goriškega, saj bodo za Albo iz Krmina nastopili trije bivši C-ligaši, novinec Dinamo pa bo lahko računal na 51-letnega Roberta Bullaro - bivši italijanski reprezentant, ki je na trofeji K2 Sport-Mark Bregu že nasul 27 točk. Na papirju močno ekipo je letos sestavila tudi Goriziana, ki je najela bivšega A-ligaša Nella Laezzo, goriško moštvo pa bo tudi nekoliko »slovensko obarvano«, saj v njem igrajo še Rok Močnik, Klemen Zigon, Martin Kocman in trojica bivših domovcev Ivan Bernetič-David Abramim-Marco Ventin. Zelo zanimiv bo tudi 5. krog prvenstva, saj bo 7. novembra v telovadnici na Rouni derbi med Kontovelom in Sokolom (povratna tekma bo 22. januarja v Nabrežini). Kakšna pa so pričakovanja naših dveh predstavnikov?

KONTOVEL - Kontovelce bo že tretjo sezono zapored vodil Marko Švab, ki bo imel na razpolago skorajda nespremenjeno postavbo v primerjavi z lansko

sezono, s tem da so vsi igralci eno leto starejši in torej bolj izkušeni. Med poletjem je moštvo zaradi študijskih in delovnih obveznosti zapustil Erik Hrovatin, z Lisjakom in soigralci pa bodo trenirali nekateri mlajši igralci letnikov 1998 in 1999, pridružil pa se jim je tudi bivši član Sokola Niko Sossi. »Naš prvotni cilj je seveda obstanek, glede na to pa, da smo se tako v lanski kot v predlanski sezoni uvrstili v play-off, bi lahko rekli, da lahko razmišljamo tudi o končnici prvenstva. Vsekakor je sezona dolga, tako da je težko napovedovati, kam točno sodimo. Pričakujemo izenačeno prvenstvo, tako da bo vsaka zmaga dragocena. Ciljamo pa seveda tudi na to, da bomo

MARKO ŠVAB

FOTODAMJ@N

predvajali zadovoljivo in dopadljivo košarko,« je previden **Marko Švab**. Kaj pa trener Kontovela meni o Sokolu? »Gre za zelo mlado ekipo, ki bo veliko napredovala, saj razpolaga z enim izmed najboljših trenerjev v širši okolici,« zaključuje Marko Švab.

SOKOL - Trener, ki ga omenja Švab, se imenuje Walter Vatovec. Ta se je usedel na Sokolovo klop, potem ko je lani v drugem delu sezone vodil Jadran v B2-ligi. Vatovec bo tudi imel na razpolago zelo mlado ekipo, mladim košarkarjem pa bodo pomagali izkušeni igralci, kot so Hmeljak, Babich, Doljak in Piccini, tem pa sta se dodala še Pizziga (lani pri Boru) in Gallochio (lani pri San Vitu). »Zadovoljen sem s številčno prisotnostjo na treningih, saj se fantje trudijo. Veseli me, da so se nam pridružili tudi štirje igralci, ki nastopajo v prvenstvu Under 18. Ciljamo namreč na to, da vzgojimo doma-

V lanski sezoni so v Nabrežini zmagali sokolovci, na Proseku pa košarkarji Kontovela

FOTODAMJ@N

WALTER VATOVEC

FOTODAMJ@N

če košarkarje, ki bodo v prihodnosti ogrodje članske ekipe ali pa bodo igrali tudi v višjih ligah, skušali pa bomo seveda doseči čim več zmag, čeprav ne bi znal še oceniti naše kakovosti, saj D-lige ne poznam zelo dobro,« pravi **Walter Vatovec**, ki se bo z D-ligaškim prvenstvom soočal po številnih letih, med katerimi je treniral na višji ravni. »Kar se pa tiče Kontovela, gre za solidno ekipo, ki ni spremenila svoje garniture igralcev, tako da se vsi med seboj dobro poznajo. Mislim, da bodo lahko tudi letos ponovili lansko uspešno sezono, ko so se uvrstili v končnico prvenstva,« zaključuje Walter Vatovec.

Oba naša predstavnika bosta krstni nastop v letošnji D-ligi opravila v gosteh. Sokol bo v soboto, 10. oktobra, igral ob 19. uri proti Termoidraulici Cutazzo v dvorani PalaCalvola, Kontovel pa istega dne ob 20.30 proti ekipi Basket Perteole. (av)

KONTOVEL

Tadjan Škerl	play/branilec	199	178 cm
Andrej Žerjal	branilec	1994	185
Xavier Majovski	krilo/center	1994	184
Paolo Rudes	krilo/center	1999	192
Ilija Bufon	playmaker	1989	182
Marko Gantar	playmaker	1990	183
Luka Starc	branilec	1990	189
Simon Regent	playmaker	1996	180
Peter Lisjak	krilo	1989	193
Robert Tulliaich	krilo	1997	191
Jan Zaccaria	center	1992	195
Niko Sossi	playmaker	1991	180
Gregor Regent	center	1991	194
Jurij Devetak	playmaker	1997	168
Aleksander Mandić	branilec	1997	184

Trener: Marko Švab

Pomočnik trenerja: Emil Bukavec

SOKOL

Stefano Babich	krilo	1979	194 cm
Filippo Coloni	krilo/center	1997	191
Denis Doljak	krilo/center	1982	195
Danijel Fabi	krilo/center	1999	195
Jan Ferfoglia	playmaker	1999	177
Luca Gallochio	play/branilec	1991	187
Tomaž Grassi	krilo	1999	189
Marko Hmeljak	krilo	1974	190
Patrik Kojanec	krilo	1996	190
Francesco Peric	branilec	1996	185
Erik Piccini	playmaker	1983	180
Mattia Pizziga	krilo/center	1988	201
Nando Seno	play/branilec	1991	187
Gabrijel Terčon	krilo	1999	185
Ivo Ušaj	playmaker	1997	191

Trener: Walter Vatovec

Pomočnik trenerja: Giancarlo Visciano

KOŠARKA

Prva zmaga Brega U20

Breg - Ardita 72:52 (23:12, 18:12, 20:13, 11:15)

Breg: Gori 2, I. Gregori 2, Gelleni 19, Tul 5, L. Gregori 16, Crismani 10, Giuliani 5, Grisonich 2, Giacomini 2, Zobec 7, Fonda, Bazzarini 2. Trener: Kladnik.

Po porazu v prvem krogu proti ekipi Don Bosco s končnim 85:67, so se mladi košarkarji Brega razigrali in suvereno premagali Ardito za dvajset točk. V prvem krogu so točke dosegli le štirje igralci. Gelleni jih je takrat prispeval 31, v drugem krogu jih je zbral 19 točk, enajst moštvenih kolegov pa se je zapisalo v strelski zapisnik. Kladnikovi košarkarji so sicer že takoj povedli z 10:0 in v nadaljevanju srečanja višali prednost. Vsi so stopili na igrišče. Dolga klop mladincev Brega predstavlja trenerju Kladniku veliko prednost, saj lahko košarkarji, ki še zasledujejo pravo uigranost, med tednom kakovostno vadijo in napredujejo.

Obvestila

ŠPORTNO ZDRUŽENJE BOR sklicuje danes, 8. oktobra, ob 19.30 v prvem ter ob 20.00 v drugem sklicanju, redni letni občni zbor, ki bo letos volilnega značaja, v prostorih KD Slavko Škamperle, na Stadionu 1. maja, Vrdelska cesta, 7.

ZŠSDI obvešča, da je v Tržaškem knjižnem središču še ta teden na ogled razstava Slovenski olimpijski medalisti.

SK DEVIN organizira jesenske tečaje smučanja na plastični progi v Nabrežini ob sobotah popoldne. Druga izmena: 31. oktobra ter 7. 14. in 21. novembra. Informacije in vpisovanja: info@skdevin.it ali na 3358180449 (Erika), 3298012528 (Marjanka) 3358416657 (Dario)

SKD Vigred, Vaška skupnost Tublje, Jamarsko društvo Grmada, Razvojno društvo Pliska in Planinski odsek SK Devin vabijo v nedeljo, 11. oktobra, na 20. pohod »Na Krasu je krasno«. Zbirališče v Praprothu od 8.30 do 9.30 s prevozom do Tubelj, kjer bo štart ob 10.00.

PREDSMUČARSKA TELOVADBA SPDT - Smučarski odsek SPDT obvešča, da se je v sredo, 7. oktobra začela predsmučarska vadba za odrasle, ki bo v telovadnici šole Codermatz v ulici Pindemonte 11 v Trstu, z začetkom ob 20.30. Za informacije in prijave pokličite na tel.št. 3356123484.

ŠPORTNA ŠOLA TRST - ŠZ BOR obvešča, da se bo športna šola za otroke od 1. do 6. leta začela na Stadionu 1. maja v soboto, 10. oktobra, z urnikom: 9.30 - 10.30 za otroke od 1. do 3. leta in 11.30 - 12.30 za otroke od 3. do 6. leta. Informacije in prijave v uradu na Stadionu 1. maja, e-pošta: urad.bor@gmail.com ali na tel. št. 04051377.

primorski_sport

facebook

GORIŠKI ODOBJOKAR LUCA LAVRENCIC (Ex Olympia)

Bar na Tenerifeju in španska Superliga 2

Lanski odbojkar združene goriške ekipe Olympia Vala So-če Luca Lavrenčič (na fotografiji) se je po lanski sezoni preselil na Tenerife, ki je največji in najbolj poseljen izmed sedmih Kanarskih otokov. Otočje, ki leži v atlantskem oceanu pred južno obalo Maroka, spada pod špansko upravo. Luca je s svojo sestro in bratom odprl lokal Barracuda Bahian na plaži San Juan v kraju Santa Cruz de Tenerife. Ne samo to. 29-letni Goričan je na Kanarskih otokih našel tudi odbojkarški klub Playas del Medano, s katerim bo v novi sezoni igral v španski drugi ligi (Superliga 2). V nedeljskem prvem krogu so s 3:2 premagali Cyl Palencio. Luca je igral tri sete in dosegel 4 točke (3 uspešni napadi in blok)

PLANINSKI SVET

Izlet na Macese novec

V jesenskem času, ko so dnevi še dovolj dolgi in gorski svet zažari v jesenskih barvah, planince še posebej vleče v visokogorje. Da bi se naužili jesenskih barv, načrtuje Slovensko planinsko društvo Trst v nedeljo, 18. oktobra, vzpon na enega najlepših razglednikov v Julijcih, na 1926 m visoki Macese novec. Slednji se vzpenja, kot nekak »podaljšek« Rjavine, v sklopu mogočnega, razgibanega grebena, ki ga omejujeta triglavski dolini Krma in Kot. Ta mogočni, divji greben, ki ga označujejo veličastne prepadne stene, skalni stolpi in globoke škrbine, so domačini iz Dovjega in Mojstrane poimenovali Žaga, saj s svojo, sicer veličastno pojavo res spominja na mizarstvo ali tesarstvo orodje. Na vrh Rjavine vodi dvoje zahtevnih planinskih poti, brez zahtevnega plezanja je dostopen tudi najnižji zob »žage«, Macese novec, medtem ko sta skalnata vrhova Luknja peč in Dimniki dostopna le plezalcem. Tržaški izletniki se bodo z osebnimi avtomobili odpeljali v Mojstrano, naprej v dolino Kot in do parkirišča na Lengarjevem rovtu. Od tod se bodo po markirani poti povzpeli do Staničeve koče. Pot je mestoma nekoliko izpostavljena, na najbolj izposta-

vljenih mestih zavarovana z nekaj klini in dvema jeklenicama. Neoznačena a dobro vidna pot se nato zelo strmo dviga po pobočju, poraslem z redkim gozdom alpejskega ruševja. Na številnih mestih je pot izpostavljena. Po približno treh urah vzpona, saj moramo premagati 1000 m nadmorske višine, dosežemo skalnat in s travo poraščen vrh, s katerega se odpira izredno lep razgled. Tura je primerna za izkušene planince. Za informacije in vpis lahko pokličete na tel. številki: 3452420325 ali 040 413025.

V nedeljo druženje ob kostanju

Goriški planinci se skrbno pripravljajo na nedeljsko druženje ob kostanju, ne glede na mahanost in moko vreme zadnjih dni. Verjamejo, da se bo do konca tedna ustalilo in da bo družabnost potekala tako kot načrtujejo, v prijetnem in vedrem razpoloženju. Tudi tokrat se bodo zbrali pri Štekarju v Števerjanu, od 12. ure dalje. Druženje se bo zaključilo ob mraku. V dopoldanskem času bo družinski pohod, tokrat po nekoliko spremenjeni poti, na kolesarsko vožnjo se bodo odpeljali tudi ljubitelji gorskega kolesarjenja. Startali bodo s parkirišča pri tehtnici (blizu vhoda v

pevmški park) ob 10. uri. Zmerne hoje bo približno dve uri. Nekoliko bolj zahtevna preizkušnja pa čaka kolesarje. Oboji se bodo do zgodnjih popoldanskih ur zbrali pri Štekarju. Udeležencem pohoda in kolesarske vožnje priporočajo, da samostojno poskrbijo za prevoz na izhodiščno mesto. Kekci - praznik kostanja sodi v program nastajajoče mladinske skupine - bodo imeli pri-ložnost tekmovati v poznavanju narave.

Planinski stenski koledar

Že v prihodnjih tednih bo na razpolago planinski koledar za leto 2016 z izbranimi barvnimi posnetki slovenskih gora in pokrajin. Fotografije so bile odbrane na posebnem natečaju Planinske zveze Slovenije. Društvo priporoča interesantom, da koledar, ki je lahko tudi primerno praznično darilo, čimprej naročijo pri odbornikih društva - in ob četrtekih med 19. in 20. uro na društvenem sedežu.

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.00 Tv Kocka **20.30** Deželni Tv Dnevnik
20.50 Dok.: Jaz sem Janez Janša, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** La prova del cuoco **14.05** 16.40 La vita in diretta **15.00** Torto o ragione? Il verdetto finale **18.45** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.20** Nad.: È arrivata la felicità **23.30** Porta a porta

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.20** Nad.: Il tocco di un angelo **8.05** Nad.: Le sorelle McLeod **9.30** 13.30 Rubrike **10.30** Cronache animali **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.45, 20.30, 23.50 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Senza traccia **18.00** Sport **18.20** Nogomet: U21, kvalifikacije za EP 2017, Slovenija – Italija **21.00** LOL **21.15** Virus – Il contagio delle idee **0.05** Obiettivo Pianeta

RAI3

6.00 Novice **6.30** Rassegna Stampa **7.00** Buongiorno Italia **7.30** Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.10** Nad.: La casa nella prateria **15.55** Aspettando Geo **16.40** Geo **20.00** Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole

21.05 Film: Dead Man Down – Il sapore della vendetta (triler, '13, i. C. Farrell, N. Rapace) **23.05** Gazebo

RAI4

13.10 Switched at Birth **14.00** Sabrina, vita da strega **14.45** Stargate Atlantis **15.30** Andromeda **16.15** Star Trek: Enterprise **17.00** Novice **17.05** Robin Hood **17.55** Beauty and the Beast **18.40** Reign **19.25** Under the Dome **20.15** Marvel's Agents of S.H.I.E.L.D. **21.10** Teen Wolf **21.55** Supernatural **22.40** Dal tramonto all'alba – La serie

RAIS

14.20 Le Alpi viste dal cielo **15.15** Indian Ocean **16.25** Una biblioteca, un libro **16.55** Jean Cocteau, je reste avec vous **17.50** Cult Book **18.20** Novice **18.30** 20.45 Passepartout **19.00** I tesori dell'architettura **19.55** I predatori dell'arte perduta **21.15** Petruška presenta **21.20** Koncert: OSN, Oue – Brahms, Bartok, Rachmaninov **23.25** Dok. film: 365 Paolo Fresu – Il tempo di un viaggio

RAI MOVIE

14.00 Film: Piacere Dave (kom., '08, i. E. Murphy) **15.35** Film: Rivincita x 2 (kom.) **17.20** 0.45 Novice **17.25** Film: Emperor (zgod., '12, i. T. L. Jones) **19.15** Film: Casanova '70 (kom., It., '65)

21.15 Film: Bel Ami – Storia di un seduttore (dram., '12, i. R. Pattinson) **23.05** Film: Darkness (horor)

RAI PREMIUM

11.15 Nad.: Un posto al sole **12.20** 19.25 Nad.: Terra Nostra **13.05** Nad.: Tutta la mu-

sica del cuore **14.00** Serija: I misteri di Murdoch **14.50** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **14.55** Serija: Impazienti **15.10** Nad.: Il maresciallo Rocca **17.00** Nad.: Legami **17.45** 0.55 Novice **17.50** Nad.: Valeria **18.35** Nad.: La signora in rosa **20.15** Nad.: Che Dio ci aiuti **21.20** Ti lascio una canzone

RETE4

6.50 Serija: Rescue Special Ops **9.15** Nad.: Cuore ribelle **9.45** Serija: R.I.S. - Delitti imperfetti **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Flikken – Coppia in giallo **16.35** Ieri e oggi in TV **16.50** Film: Coma profondo (triler) **19.30** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Dalla vostra parte **21.15** Serija: The Mentalist

23.15 Film: Trappola criminale (akc., '00, i. B. Affleck, C. Theron)

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **14.45** Uomini e donne **16.10** Nad.: Il segreto **17.00** Pomeriggio Cinque **18.45** Igra: Avanti un altro **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'invasione **21.10** Grande Fratello

ITALIA1

6.45 Risanke **8.25** Serija: Settimo cielo **10.25** Serija: Royal Pains **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.00** Grande Fratello **13.25** Sport **14.00** Nan.: Simpsonovi **14.25** Nan.: Futurama **14.55** Serija: The Big Bang Theory **15.25** Nan.: 2 Broke Girls **15.50** Nan.: E alla fine arriva mamma! **16.45** Nan.: La vita secondo Jim **17.40** Nan.: Mike & Molly **18.10** Nan.: Camera Café **19.25** Serija: C.S.I. - Scena del crimine **21.10** Film: Transporter 3 (akc., '08, i. J. Statham) **23.25** Film: Ninja Assassin (akc.)

IRIS

13.30 Film: Passa Sartana... e l'ombra della tua morte (vestern, '69) **15.20** Film: Superfantagenio (kom.) **17.10** Film: Confessione di un commissario di polizia al procuratore della repubblica (dram., It., '71) **19.15** Serija: Renegade **20.05** Serija: Walker Texas Ranger

21.00 Film: Un matrimonio all'inglese – Easy Virtue (rom., '08, i. J. Biel, C. Firth) **23.00** Film: Ma papà ti manda sola? (kom., '72, i. B. Streisand)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** Vreme **7.55** Omnibus **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.40** Serija: McBride **16.30** Serija: Ironside **18.20** Serija: Il commissario Cordier **20.35** 0.15 Otto e mezzo **21.10** Piazzapulita

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.40** 11.25, 19.00 Cuochi e fiamme **8.40** I menù di Benedetta **13.30** 21.10 Nad.: Grey's Anatomy **15.25** Serija: Crossing Jordan **17.10** Cambio moglie **18.55** Dnevnik

TELEQUATTRO

7.00 Svegla Trieste! **12.30** Rotocalco Adnkronos **12.40** Le ricette di Giorgia **13.00** Didi-dici minuti con Cristina **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **13.45** Incontri con l'autore **18.00** 19.00, 23.35 Trieste in diretta **20.00** Qua la zampa **20.05** Happy Hour **21.00** Ring

LAEFFE

10.50 Bourdain: Cucine segrete **12.45** Il cuoco vagabondo **14.55** Chef Sara in Europa **16.50** Jamie: Menù in 30 minuti **18.55** Il re dello street food **20.00** Novice **20.10** Jamie Oliver: Il mio giro d'Europa **21.05** Film: Che – L'argentino (biogr., '08, i. B. del Toro) **23.35** Film: Oggi è già domani (dram., '08, i. D. Hoffman, E. Thompson)

CIELO

12.15 13.15 MasterChef USA **13.00** Novice **14.15** 15.15 MasterChef Nuova Zelanda **16.15** Agenti Speciali Property – New York **17.15** Buying & Selling **18.15** Love It or List It – Prendere o lasciare **19.15** Affari al buio **20.15** Affari di famiglia

21.10 Film: Bitch Slap – Le superdotate (akc.)

DMAX

12.30 Turtleman **13.20** Cattivissimi amici **14.10** 18.35 Affare fatto! **15.05** Come andrà a finire? **15.55** Te l'avevo detto **16.50** A mani nude nella palude **17.45** Cacciatori di tesori **19.30** Rimozione forzata **20.20** Affari a quattro ruote **22.00** House of Cars **22.55** Texas Garage

SLOVENIJA1

6.10 Odmevi **6.55** Dobro jutro **11.15** 18.20 Kviz: Vem! **11.55** Turbulenca **12.25** Nad.: Blisk **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti, vreme **13.30** Dosje: Kam so vse tovarne šle? **14.20** Slovenci v Italiji **15.15** Pod drobnogledom **15.50** 18.05 Risanke in otroške serije **16.25** 0.30 Profil **17.30** Ugriznimo znanost **17.55** Novice **18.00** Infodrom **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tarča **20.55** Globus **21.25** Prava ideja! **22.00** Odmevi **23.05** Osmi dan **23.40** Panoptikum

SLOVENIJA2

6.00 Otroški kanal **7.00** 19.00 Risanke in otroške odd. **8.15** Zgodbe iz školjke **9.15** 0.05 Točka **10.45** Z vrta na mizo **11.10** 17.00 Halo TV **12.15** Dobro jutro **15.20** Čas za Manco Košir **16.10** Kino Fokus **16.20** Slovenski magazin **18.00** Nad.: Vonj dežja na Balkanu **19.05** Kviz: Male sive celice **19.45** Infodrom **20.00** Nogomet: FIFA magazin – Pot v Rusijo, 1. del, pon. **20.35** Nogomet: kvalifikacije za EP 2016, Portugalska – Danska, prenos **22.45** Športni izziv **23.35** Avtomobilnost

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** 23.55 Čezmenja Tv – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** 22.15 Avtomobilizem **14.45** Klepet z... **15.15** Najlepše besede **15.50** Ciak Junior **16.20** Dok. odd.: K2 **16.50** Slovenski magazin **17.20** Folkest 2015 v Spilimbergu **18.00** 22.50 Izostritev **18.35** 23.50 Vreme **18.40** 22.30 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes – TV dnevnik **19.25** Sport **19.30** TG dogodki **19.45** Glasba zdaj **20.00** City Folk **20.30** Film: Bravissimo! (kom.) **23.20** Dok.: Zeleno srce

POP TV

7.00 Risane in otroške serije **7.55** 9.45, 10.55, 12.10 Tv prodaja **8.10** 17.20 Nad.: Plamen v očeh **10.00** Sanjska ženska **11.10** Nad.: Greh preteklosti **12.25** 20.00 Gostilna išče šefa **14.00** 21.30 Nad.: Usodno vino **15.00** Serija: Kar bo, pa bo **17.00** 18.55, 23.30 Novice in vreme **22.30** Epilog

VREDNO OGLEDA

Četrtek, 8. oktobra
Laeffe, ob 21.05

Che - L'argentino

Francija - Španija - ZDA 2008
Režija: Steven Soderbergh
Igrajo: Benicio Del Toro, Franka Potente in Santiago Cabrera

Film v dveh delih, ki ga je Steven Soderbergh posvetil Ernestu Che Guevari spremlja življenje in vzpon argentinskega zdravnika od časa, ko je v Buenos Airesu študiral medicino, do trenutka njegove smrti.

V prvem poglavju, z naslovom Argentina zgodba pripoveduje o Cheju, ko se ta spremeni v upornega vodjo in z zmagami in karizmo postane revolucionarni heroj, ki si ga kubansko ljudstvo kmalu izbere za voditelja.

Film Argentina se konča v trenutku, ko Che praznuje zmago v Santa Clari, kjer so uporniki dokončno porazili diktatorja Fulgencio Batisto.

Velika prednost Soderberghovega filma je prav gotovo v izbiri protagonista zgodbe, igralca Benicia Del Tora, ki predstavlja nekakšno dodano vrednost celotnega projekta. Jutri bo na sporedu drugi del.

KANAL A

7.00 18.00 Svet **7.55** 12.45 Serija: Družinsko bojišče **8.20** 16.35 Serija: Mindy se dogaja **8.45** Risanke in otroške oddaje **9.35** 10.45, 13.15 Tv prodaja **9.50** 13.45 Serija: Vampirski dnevniki **11.00** Serija: Beli ovrtnik **11.55** 17.05 Serija: Lepo je biti sosed **14.45** Film: Ženske od vraga (dram.) **18.55** Serija: Kar bo, pa bo **21.00** Film: Oceanovih 12 (akc., '04, i. B. Pitt, G. Clooney) **23.25** Film: Ostrrostelec 3 (akc.)

PLANET TV

10.55 13.15 Nan.: Talenti v belem **11.50** Tv prodaja **12.20** Ellen **14.10** Nad.: Sulejman Veličastni **15.15** Nan.: Allo allo **15.50** Nan.: Prijatelji **16.30** 20.00 Nad.: Ena zlahtna štorija **17.40** 21.15 Kmetija: Nov začetek **19.00** 21.00 Danes **19.30** Planet Debate **19.50** Vreme in sport **22.30** Ta teden z Juretom Godlerjem **23.05** Nan.: Lov na osumljenca

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Prva izmena: Dobro jutro, pravljica, napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Radioaktivni val z Borisom Devetakom in Markom Sancinom; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena: Glasbeni magazin; 11.00 Studio D; 11.15 Čarobni srednji vek (pripravlja Matejka Grgič); 12.15 Slovenska Talija v Italiji; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Z goriške scene; 14.40 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Music box; 17.30 Odprta knjiga: Renato Ferrari: Murva Fabianijevih – 34. del., sledi Music box; 18.00 Kulturne diagonale: Film, kamera, ekran, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50 Jutranja kronika; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 7.30 Dobra zgodba; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.15 Pregled prireditve; 10.00 RK svetuje; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 11.00 Ob enajstih; 11.45 Pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Poslovne informacije; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 16.30 Planinski vodnik; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Glasbeni abonma; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Od glave do rapa; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 14.45 Pesem tedna; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35 Anteprema classifica; 11.00 Punto e a capo/Cultura e società; 12.30, 15.30 Dogodki dneva; 13.00, 14.35, 18.00, 18.35, 21.00, 22.00 Glasba; 13.35 Ora musica; 14.00 Playlist; 15.00 Souvenir d'Italy; 16.00 Pomeriggio ore quattro; 20.00 Cultura e società; 20.30 Punto e a capo; 0.00 Nottetempo.

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: ALEKSANDER KOREN

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2015 230,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2015
230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
Partizanska 75, Sežana,
tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani,
št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen

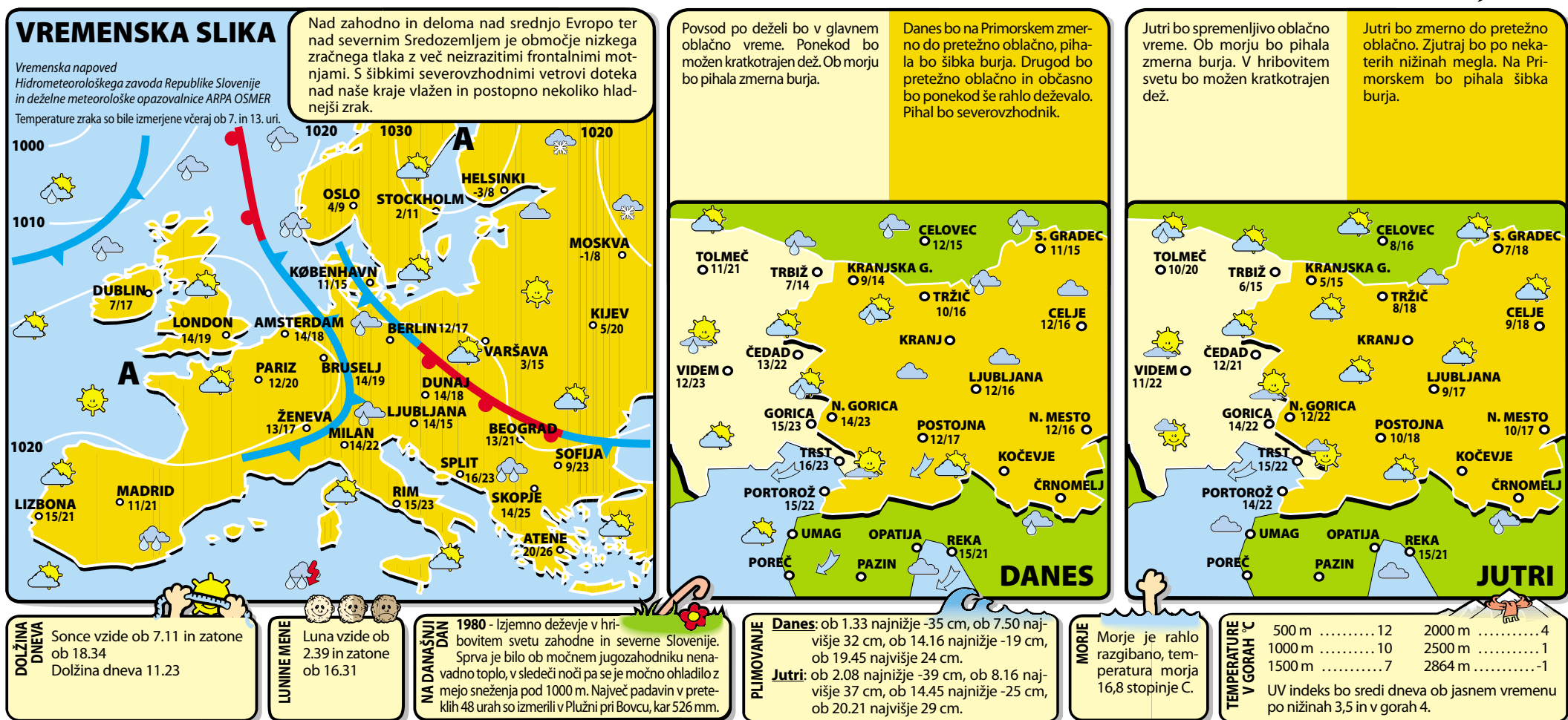
v Evropsko zvezo

manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Minister za gozdarstvo povzročil požar

MÜNCHEN - Bavarski minister za prehrano, kmetijstvo in gozdarstvo Helmut Brunner je v soboto pomotoma zanetil gozdni požar. Brunner, ki se je poleti veliko pojavljal v medijih in svaril pred nevarnostjo gozdnih požarov, je priznal, da je v soboto pomotoma zanetil požar, ko je sežgal vrtno odpadke in ostanke odložil v gozdu v bližini svoje kmetije. A očitno je bila v ostankih še tleča žerjavica, saj se je nekaj ur zatem razplamtel ogenj, je sporočilo ministrstvo. Brunner je o požaru sam obvestil gasilce. Zaradi povišane nevarnosti na območju se je odzvalo več enot gasilcev, a požar ni povzročil škode. »Popolnoma sem podcenil nevarnost. To je zelo sramotno. Nikoli nisi dovolj previden,« je minister povedal za bavarski radio.

Prebivalci pozivov niso upoštevali

CIUDAD DE GUATEMALA - Pod ogromno maso zemlje, ki je minuli konec tedna zasula vas v bližini gvatemalske prestolnice Ciudad de Guatemala, so doslej našli že 171 trupel. Pristojne oblasti še vedno ugrabijo o morebiti več sto pogrešanih. V vasi El Cambray II je na delu približno 1800 reševalcev in prostovoljcev, razmere za delo na območju pa so nevarne. Plaz je približno 125 domov v vasi zasul minuli petek po obilnem deževju. Oblasti so sicer vedele, da vas leži na območju z velikim tveganjem za zemeljske plazove, zato so prebivalce že večkrat pozvale, naj se preselijo drugam, a ti pozivov niso upoštevali.

IZPLAČA SE!

www.coopnordest.com

ipercoop

OD 8. DO 21. OKTOBRA 2015

12,50 €

1,92 € / kg

Namesto 25,00 €

PRAŠEK ZA STROJNO PRANJE PERILA DASH

navaden, 100 pranj, 6,5 kg

POPUST 50%

COOP CONSUMATORI NORDEST

»Center Torri d'Europa«, v nedeljo, 11. in 18. oktobra ODPRTO od 10.00 do 21.00

Ulica Svevo, 14/16 Trst - urnik: ponedeljek-sobota 9.00-21.00, nedelja 10.00-21.00

»Montedoro FreeTime«, v nedeljo, 11. in 18. oktobra ODPRTO od 10.00 do 21.00

Ulica Flavia di Stramare - Milje (TS) - urnik: ponedeljek-sobota 9.00-20.30, nedelja 10.00-20.30

»Tiare«, ODPRTO vse dni od 9.00 do 20.30

Kraj Maranzuz 2 - 34070 Vileš (GO)

NOBELOVA NAGRADA ZA KEMIJO

Nagrada za eno temeljnih odkritij biologije celice oz. biologije življenja

Med tremi nagrajenci tudi Turek, ki se je rodil v revni družini nepismenih staršev

STOCKHOLM - Nobelovo nagrado za kemijo bodo letos prejeli Šved Tomas Lindahl, Američan Paul Modrich in Turek Aziz Sancar, in sicer za raziskave na področju popravljanja DNK. Kot je včeraj sporočil Institut Karolinska v Stockholmu, so nagrajenci na molekularni ravni odkrili, kako celice popravljajo poškodovano DNK. V Stockholmu so izpostavili, da je »trojica na molekularni ravni zarisala, kako celice popravljajo poškodovano DNK in zaščitijo genetske informacije«. Njihovo delo je priskrbelo temeljno znanje o tem, kako celice delujejo, med drugim pa se ga uporablja pri razvoju novih zdravil za raka, so še izpostavili v Stockholmu.

Molekule DNK, ki jih vsakodnevno poškodujejo ultravijolično sevanje in karcinogene snovi, spreminja tudi na tisoče drugih spontanah sprememb v genomu celice, zaradi česar so po sami naravi nestabilne. A ob tem DNK ves čas spremlja in popravlja množica molekularnih sistemov, ki skrbijo za to, »da se naš genetski material ne razkroji v popoln kemični kaos«, so dodali ob razglasitvi nagrajencev. »Poškodbe DNK imajo lahko zelo resne posledice,« je ob razglasitvi nagrajencev poudaril član žirije Claes Gustafsson. »Tomas Lindahl je ugibal, da morda obstaja sistem popravljanja in se je podal v iskanje. In dejansko je enega odkril,« je dodal po poročanju nemške tiskovne agencije dpa.

Odkritja vseh treh znanstvenikov so imela izjemne posledice, pa je dejala vodja žirije Sara Snogerup Linse. »Življenje, kot ga poznamo danes, je popolnoma odvisno od mehanizmov popravljanja DNK,« je dodala.

Šved Lindahl, ki se je rodil leta 1938 in je častni direktor instituta Francis Crick in laboratorija Clare Hall v britanskem Hertfordshiru, je pokazal, da se DNK razkroja s takšno hitrostjo, da bi moral biti razvoj življenja na Zemlji nemogoč. S tem je v zgodnjih 70. letih minulega stoletja na glavo postavil prepričanje, da je DNK izjemno stabilna molekula. To pa ga je tudi vodilo v odkritje molekularnega ustroja, poimenovanega popravljanje z izrezovanjem baz, ki ves čas preprečuje razpad naše DNK.

Leta 1946 rojeni Modrich, profesor biokemije na medicinski fakulteti univerze Duke v Durha-

mu v Severni Karolini in raziskovalec Medicinskega instituta Howar Hughes v Washingtonu, je nato pokazal, kako celice popravljajo napake, do katerih pride, ko se DNK med celično delitvijo podvojevanje. Napake v tem procesu popravljanja so na primer odgovorne za vrsto raka debelega črevesa, ki se deduje.

Leta 1946 v Turčiji rojeni Sancar, ki je profesor biokemije in biofizike na univerzi Severne Karoline v Chapel Hillu, je zarisal popravljanje z izrezovanjem nukleotidov, mehanizem, ki ga celice uporabljajo za popravljanje ultravijoličnih poškodb DNK. Tisti, ki se rodijo z napakami v tem mehanizmu, bodo razvili raka na koži, če bodo izpostavljeni sončni svetlobi.

Na nagrado se je že odzval 77-letni raziskovalec raka Lindahl. Novinarjem je v telefonskem pogovoru izrazil presenečenje, a je hkrati dejal, da je zelo srečen in ponosen. »Vem, da so v preteklih letih razmišljali o meni, a tudi o več sto drugih ... Sem zelo vesel in srečen,« je dejal.

69-letni Sancar, ki se je rodil v revni družini nepismenih staršev z osmimi otroki v vasi na jugovzhodu Turčije, pa je prvi Turek, ki bo prejel Nobelovo nagrado za katerega izmed znanstvenih dosežkov. Sancar se je sicer že kot mladenič preselil v ZDA, kjer raziskuje še danes. Sicer pa je doslej le še en Turek prejel Nobelovo nagrado. Leta 2006 je nagrado za književnost prejel pisatelj Orhan Pamuk.

Trojica si bo razdelila nagrado, skupaj vredno osem milijonov švedskih kron (850.000 evrov), ki jo bo skupaj z ostalimi letošnjimi nagrajenci prejela 10. decembra v Stockholmu.

Lani so si nagrado za kemijo razdelili Američana Eric Betzig in William E.

Moerner ter Nemec Stefan W. Hell za razvoj visoko ločljive fluorescenčne mikroskopije.

V tem tednu so že razglasili letošnje nagrajence za medicino in fiziko, danes bo na vrsti književnost, jutri pa najprestižnejša nagrada, za mir. Prihodnji teden bo znan še nagrajenec za ekonomijo.

Nobelove nagrade podeljujejo od leta 1901 iz sklada, ki ga je ustanovil švedski industrialec in izumitelj dinamita Alfred Nobel. (STA)